

جزئیات برنامه‌های هفته کتاب تشریح شد

ایران کتاب را می‌ستاید

هفته کتاب اسامیل درحالی برگزار می‌شود که علاقه‌مندان کتاب و کتابخوانی، هفته‌ها منتظر قرار سیدش را کشیده‌اند تا بار دیگر به این انگیزه با کتاب و اهالی کتاب برخوردی نزدیک و ملموس تر داشته باشند. چهاردهمین دوره هفته کتاب که با سال پیامبر اعظم (ص) ملان شده است، با رویکرد ویژه و مشارکت بیش از پیش نهادهای مختلف دولتی و خصوصی از ۲۲ آبان ماه آغاز می‌شود.

بررسی کاربرد زبان معیار در بین خردسالان

کودکان از واژه‌ها خالی می‌شوند

کنجینه لغات بچه‌ها، گرایش‌های زبانی خاصی پیدا کرده و این موضوع نگران‌کننده است

بعضی بر این باورند که کودکان زبان محاوره را بهتر و بیشتر درمی‌یابند. این رویت است که برای آنان به زبان عامیانه نوشته، اما بسیاری از کارشناسان آموزش و پرورش و زبان‌شناسان با به کار بردن زبان محاوره موافق نیستند و آن را اجزای از زبان کورگانه می‌دانند. گروهی حسی بر این باور است که بزرگان کورگانه زبانی است که تعداد واژه‌هایش کم و در حد کودک و فهم کودک است و این با زبان عامیانه تفاوت دارد. فرهنگیان نیز با به کار بردن زبان محاوره برای بچه‌ها مخالف است. چرا که می‌تواند آموزش کلمات محاوره‌ای به کودکان بسیار دشوارتر است. چرا که فراموش حروف را تعلیم و از آن بی‌خبریم. به عنوان مثال به نظر می‌رسد که بچه‌ها، خواندن یا خواندن محاوره‌ای را از کلمه و واژه‌های گوناگون بیرون می‌آورند. این است که کتاب‌های کودکان به زبان نوشتاری باشد و این زبان را به آنها آموزش دهد.

۱۴

دکتر محسن پرویز معاون فرهنگی وزارت ارشاد اعلام کرد: اقدامات وزارت ارشاد برای شغل شدن نویسندگی

حذف پاره‌ها، کاهش نفیست کتابخانه‌های عمومی و افزایش بودجه خرید کتاب توسط وزارت ارشاد از ۱۰ تا ۱۵ درصد از برنامه‌های است که به گفته دکتر محسن پرویز، معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌تواند در چرخه نشر تحول ایجاد کند. دکتر پرویز، پانین بودن شمارگان کتاب در مدارس، نشر حرفه‌ای را از دلایلی می‌داند که زنجیروار به هم متصل اند و به این موضوع معجز می‌شوند که نویسنده نتواند زندگی خود را بر اساس درآمد نویسندگی تأمین کند. به عقیده وی، برای داشتن نویسنده حرفه‌ای باید حداقل‌هایی فراهم شود تا نویسندگان حرفه‌ای مطمئن شوند دستمزدی ولو اندک برای گذران زندگی دارند.

۱۰

بای صحبت رضا سیدحسینی به بیانه تجدید چاپ جلد‌های اول تا سوم «فرهنگ آثار»

همه کتابهای دنیا در شش جلد

من در درجه اول فکر می‌کنم «فرهنگ آثار» خوب معرفی نشده است و بسیاری از اهل قلم و علاقه‌مندان به ادبیات و مترجمان از ترجمه و چاپ این مجموعه مطلع نیستند. وقتی آن را نمی‌شناسند چه برخوردی باید داشته باشند. با این اوصاف من اعتقاد دارم فرهنگ آثار به تدریج جای خودش را باز خواهد کرد، می‌دانم، برای اینکه جزو آثار مرجع و اساسی است. این مجموعه نه تنها ادبیات بلکه هر چه کتاب در دنیا بوده از آغاز نگارش و چاپ تا سال ۱۹۹۰ میلادی را در بر می‌گیرد. هر کس که این مجموعه شش جلدی را در خانه داشته باشد، انگار کتابخانه عظیمی دارد. تازه با داشتن کتابخانه عظیم هم ممکن است خیلی از کتاب‌ها را نداشته باشد. اما تازه با داشتن «فرهنگ آثار» مجموعه‌ای غنی از آثار شاخص را در اختیار دارد.

۶

با علی معلم دامغانی در باب شعر از فردوسی تا عصر حاضر

قرآن در شعر فارسی جاری است

قرآن در انواع و اقسام شعر فارسی از چغله اشعار تغزلی، حماسی، عرفانی توصیفی و حکمی تاثیرگذار بوده است

۱۸

کتابهای پزشکی به نظارت جدی نیاز دارد

پزشکان خیلی با کتاب سر و کار دارند و کتاب ارزیابی برای معالجه بیماران محسوب می‌شود و اگر مسئولان وزارت ارشاد به کتاب به عنوان یک ابزار درمانی نگاه کنند قطعاً این نیاز احساس می‌شود که یک گروه متخصص نظارت جدی بر محتوای کتاب‌ها داشته باشند. البته چیزی که باعث شده این گروه تشکیل نشود به نظر من تعدد کتاب‌های پزشکی است. یعنی به قدری به کمیت و سرعت تولید اهمیت داده شده که کیفیت کتابها کمترین شده است.

۳۳

کتابهای زرد روانشناسی از درو دیوار می‌بارد

مسلطه در همه جای دنیا سومین گروه کتاب‌های روان‌شناسی که توسط افراد بدون تخصص نوشته می‌شوند بیشترین میزان فروش را دارند. به این دلیل که به گونه‌ای عوام‌فروشان و عده‌های دروغین به خوانندگان می‌دهند و در واقع آنها را با عاقبتی از این قبیل که چگونه خوشبخت شوم، چگونه پولدار شوم، چگونه با شمشیر و ساقان می‌کنند، این کتاب‌ها معمولاً توسط افرادی نوشته می‌شوند که هیچگونه تخصصی در تجربه‌های در این زمینه ندارند و کسانی هم که جنبه‌های آنها می‌شوند اغلب افرادی هستند که در انتظار روش‌های سریع بهبودند و حوصله اتفاقات علمی را که بطور کثرت گیر است، ندارند.

۲۱

جراغ‌راه

من می‌خواهم از متفکران کشورمان خواهش کنم که به مسئله ارائه و تولید کتاب خوب و لازم برای مردم به چشم یک نیاز فوری جامعه و کشورشان نگاه کنند. اگرچه بحمدالله ما کتاب خوب در جامعه‌مان داریم، لیکن جای خالی و کمبود هم بسیار داریم. خیلی از کتاب‌ها را ما نداریم. خیلی از موضوعات هست که درباره آنها چیزی نداریم، یا چیز قابل عرضی نداریم. در حالی که دیگران در کشورهای دیگر در زمینه موضوعات گوناگون، گاهی ده‌ها هزار عنوان کتاب و تألف دارند. اما درباره همان موضوعات، تعداد کتاب‌هایمان لگت‌شمار است... حتی در موضوعاتی که ما در آنها سابقه و خبرگی و زمینه‌های زیاد آگاهی و دانش را هم داریم، تعداد کتاب‌هایمان اندک است. حقیقتاً در زمینه ارائه موضوعات لازم، کار شایسته‌ای در گذشته نکرده‌ایم. تعداد کتاب را به صورت یک چیز لوکس و تشریفاتی و مخصوص یک عده خاص نگریستیم، نه به صورت یک وسیله لازم برای همه مردم.

بخشی از سخنرانی رهبر معظم انقلاب در مراسم افتتاحیه اولین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران - ۱۳۶۶/۸/۱۲

درباره قرآن و شعر صورت گرفت

انتشار دو کتاب

از بیانات رهبر معظم انقلاب

کتاب «حرفی برای تمام فصول» سومین عنوان از مجموعه کتاب‌های «راهبرد جوان» دبیر گردهم‌گزیده‌ای از بیانات رهبر معظم انقلاب در باب قرآن است. سال‌های ۱۳۳۸ تا ۱۳۴۲، چهارموسم است.

مؤلف برای تمام فصول، مجموعه‌ای است. حاداب که علاوه بر بیانات رهبر معظم انقلاب درباره قرآن و اهمیت توحه به کلام وحی، توصیه‌هایی درباره فواید و تفسیر قرآن را در خود جای داده است.

این کتاب که در قطع پالتویی، در ۷۲ صفحه و به شیوه «گزیده بیانات» منتشر و روانه بازار شده است. همچنین دبیر دارنده توصیه‌هایی ارزشمند و خوداندیشی به قاریان و مفسران قرآن است.

تأکید بر تکریم در آیات قرآن، تبیین برخی شاخصه‌های اصلی در قرآنت و تفسیر قرآن، راهبردهای ترویج معانی قرآنی در فضای عمومی جامعه، تاریخچه جامعه برای بهبودی و پیشرفت آن، بی‌گمان همه برای قرآن، رهبر از افکات فعالیت‌های علمی در قرآن و برخی راهکارهای تعلیم و تربیت قرآنی در کشور از جمله موضوعات مورد اشاره در این کتاب است.

این حرفی برای تمام فصول، در شمارگان سه‌هزار نسخه هم‌زمان با ماه مبارک رمضان در سال پاییز اعظم (س) منتشر شده است.

همچنین چهارمین عنوان از مجموعه کتاب‌های «راهبرد جوان» با عنوان «شرح غم پنهان» توصیه‌هایی درباره شعر و شاعری به همت موسسه پژوهشی فرهنگی انقلاب اسلامی منتشر شد. «شرح غم پنهان» علاوه بر ذکر خاطرات و نکاتی از رهبر معظم انقلاب درباره تاریخ شعر و شاعری در ایران و توصیه‌هایی برای حمایت از شاعران جوان در راه تولید آثار فاخر ملی و به دور از سطحی‌نگری، حاوی نکاتی کلیدی درباره شعر و شاعری در بیان شیوا و شیرین، رهبر معظم انقلاب خطاب به شاعران و اهالی شعر و شاعری است که بسیار خواندنی است.

پیش از این نیز کتاب «اخلاق باید جمعی باشد» که شرح گوشه‌هایی از سیره اخلاقی نبی اعظم (ص) در بیان رهبر معظم انقلاب است، به چاپ رسیده است.

صفا هرندی خبر داد:

در مراسم باشکوه نماز عید فطر

نمازگزاران تهرانی عیدانه کتاب گرفتند

شرکت کنندگان در مراسم صادی عید سعید فطر در محله‌ای امام خمینی (ره) در تهران، پس از پایان مراسم پیش از یکصد هزار جلد کتاب عیدانه گرفتند.

کتاب توزیع شده در بین نمازگزاران تهرانی با محتوای دینی، اخلاقی و اصول شهروندی برای اولین بار به مطب رسیده است.

به گزارش مهر، اینکاهای متنوعی به محل برگزاری نماز شامل ایستگاه‌های شهری، امام خمینی (ره)، میادین، میرداماد و ایستگاه مصلای تهران به عنوان محل توزیع کتاب در نظر گرفته شده بود.

تشکیل معاونت قرآنی در وزارت ارشاد

کتاب هفته، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در اختتامیه چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم از راه‌اندازی معاونت قرآنی در این وزارتخانه خبر داد.

محمدحسین صفا هرندی در این مراسم گفت: «به لطف خداوند اسباب به نمایش گذاردن بخشی از فعالیت‌های قرآنی در نمایشگاه قرآن فراهم شد. این همه، بخش کوچکی از کارهای قابل توجهی است که در این کشور قرآنی انجام می‌شود چرا که اساساً بسیاری از آنها قابل انعکاس در نمایشگاه نبودند و کارهای غیر نمایشگاهی به شمار می‌آیند.»

صفا هرندی تأکید کرد: راه‌اندازی معاونت قرآنی در دستور کار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار گرفته است. «به نقشه فیاض بخش به دنبال اظهارات وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره این طرح به خبرنگار کتاب هفته گفت: «به هر حال در این موضوع که خلاصی در ارتباط با ساماندهی و مدیریت یکسان در مورد قرآن و وجود دارد در دیدی نیست و ما امیدواریم وزارت ارشاد بتواند متولی امور قرآنی باشد و از موازی‌کاری فعالیت‌ها و امور قرآنی که در دستگاه‌های مختلف وجود دارد جلوگیری کند. به هر حال این مهم‌ترین نقش این معاونت است یعنی ساماندهی امور و فعالیت‌هایی که در حال حاضر مراکز و نهاد‌های مختلفی عهده‌دار آن هستند.»

فاطمه رهبر نماینده مردم اصفهان در مجلس نیز این طرح را طرح خوبی عمومی ارزیابی کرد و گفت: «اگر برنامه جامعی برای ترویج قرآن از طریق مدارس، رسانه‌ها، تعلیم و تفسیر قرآن تهیه شود معاونت قرآنی می‌تواند این امور را عهده‌دار شود.»

وی افزود: «ترویج باطن قرآن از موارد مهمی است و باید توانیم فرهنگ قرآنی را در واج‌دهیم. این نماینده مجلس اضافه کرد: «تا به حال جوینات این طرح اعلام شد است و ما منتظر این موضوع هستیم.»

رهبر اضافه کرد: «وزارت ارشاد متولی برپایی نمایشگاه‌هایی از جمله نمایشگاه قرآن است که باید این فعالیت‌ها گسترده‌تر شود. مجلس از هر متولی که بخواهد کار خوب انجام دهد استقبال می‌کند و وزارت ارشاد باید از صاحبزنان و علما و متخصصان قرآن شناس در این طرح‌ها کمک بگیرد.»

رهبر معظم انقلاب هزار نسخه کتاب خطی به آستان قدس اهدا کردند

هزار نسخه کتاب خطی اهدایی رهبر معظم انقلاب به کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی به صورت دیجیتال در اختیار نسخه‌شناسان، محققان و علاقه‌مندان به آثار تاریخی، هنری و مذهبی قرار می‌گیرد.

معاون فرهنگی این سازمان با بیان این مطلب گفت: «کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی در راستای بهینه‌سازی خدمات پژوهشی با تهیه میکروفیلم از کتب خطی اهدایی مقام معظم رهبری پاسخگویی متقاضیان این آثار دیجیتالی است.»

جعفر دریاب‌عزیزان خاطر نشان کرد: «امکانات دیجیتالی سه هزار حلقه میکروفیلم که از کتابخانه‌های سراسر جهان تهیه شده فراهم است و محققان می‌توانند با مراجعه به این کتابخانه از این امکانات استفاده کنند.»

استاندارهای ما موظف به رعایت رسم الخط فرهنگستان شدند

استاندارهای ها و دستگاه‌های تابعه وزارت کشور موظف به رعایت دستور خط فارسی مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی شدند.

این بخشنامه از سوی وزیر کشور و خطاب به استانداران سراسر کشور صادر شده و موضوع آن درباره ضرورت رعایت مصوبات فرهنگستان زبان و ادب فارسی است.

در بخشی از این نامه که به اعضای هیئت‌الاسلام مصطفی پور محمدی وزیر کشور رسیده، آمده است: «نظراً به بخشنامه ریاست محترم جمهوری مبنی بر ضرورت حفاظت و پاسداری از ارزشهای زبان فارسی در نوشته‌ها و گفته‌ها و با عنایت به درخواست ریاست محترم فرهنگستان زبان و ادب فارسی مبنی بر رعایت و اعمال دستور خط فارسی مصوب آن فرهنگستان در کتابها و نوشته‌ها شایسته است موارد ایلغی کاملاً اجرا و بر نحوه اجرای آن به صورت جدی نظارت شود.»

حداد عادل ترجمه قرآن را به پایان برد

«ترجمه قرآن که در طول سه سال آن انجام دادم به پایان رسیده و در حال حاضر مشغول بازنگری و بازنگاری آن هستم و در این راه از نظر اهل فن نیز استفاده می‌کنم.»

دکتر غلامعلی حداد عادل با بیان این خبر افزود: «میدانم این قرآن ماه رمضان آینده در اختیار دوستداران قرآن قرار بگیرد و وی اظهار امیدواری کرد که این ترجمه بتواند در فهم حقایق قرآنی به فارسی‌زبانان موثر باشد.»

رئیس مجلس همچنین درباره حمایت از پژوهش در آثار قرآنی، با بیان اینکه از پیشنهاد‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی و فراکسیون قرآن و عترت در مجلس استفاده می‌کنم گفت: «با استفاده از این پیشنهادها، آن مقدار که برایمان امکان داشته باشد به پژوهش در آثار قرآنی اهمیت می‌دهیم و کاری می‌کنیم که پژوهشگران نیز یاری شوند.»

نمایندگان ناشران الکترونیکی خوستار حمایت‌دستگاه قضایی از این بخش برخوردار قاطع با اصلاحگران و جااعلان عرصه تولید و تکثیر و توزیع نرم افزارهای رایانه ای شدند.

اعضای هیات موسس مجمع ناشران الکترونیک در ملاقات با دادستان کل کشور به شرح خلاصه ها و مواع بر سر راه ارتقا کیفی و کمی نرم افزارهای رایانه ای در کشور پرداختند. در این دیدار، دکتر محمد امین شهرستانی رئیس مجمع ناشران الکترونیک طی گزارشی به تشریح روند فعالیت‌های این مجموعه پرداخت و ضمن انتقاد از وضعیت موجود جعل و تقلب و توزیع محصولات نرم افزاری رایانه ای، خوستار پیگیری دادستانی کل بعنوان مدعی العموم شد.

دادستان کل کشور نیز ضمن تاکید بر اهمیت بحث ۲۲ در مناسبات جهان امروز ، خوستار انتقاد مهیدات مناسب جهت جذب سرمایه گذاری مادی و معنوی در این عرصه و بر تعیم ساز و کار مناسب جهت ارتقاء فناوری های نرم افزاری در کشور تاکید کرد.

دری نجف آبادی با اشاره به ویژگی ها و اقتضائات عصر ارتباطات تصریح کرد ؛ اگر طالب حضور عزتمندانه در عملامتی که در فرآیند

دادستان کل کشور در دیدار با نمایندگان ناشران الکترونیکی عنوان کرد:

برخورد قاطع با عاملان سرقت محصولات فرهنگی

لازم‌را از بخش سالم تولید و توزیع نرم افزار رایانه ای خواهد داشت.

وی با اشاره به قانون مربوطه (مصوب ۱۳۷۹) و آیین نامه اجرایی آن (مصوب ۱۳۸۲) بر اجرای دقیق قوانین موجود تاکید کرد و افزود: به منظور ساماندهی توزیع ضابطه مند محصولات فرهنگی و آموزشی و

نرم افزارهای رایانه ای و نیز مبارزه با اختلالگران و توزیع کنندگان غیر مجاز CD ها و... باید ضمن فرهنگسازی هدفمند در جهت آگاهی بخشی به مردم و کاهش نقضهای محصولات غیر مجاز ، نسبت به اتخاذ وحدت رویه قضایی وضمانت اجرایی فقهی تدابیر جدی اتخاذ کرد.

جهانی سازی داریم هستیم باید شرایط و لوازم حضور تراشتمند و عزتمندار را بپذیریم و در جهت حفظ کیان ملی و خراست از حیثیت کشور، کوشا باشیم.

وی افزود: قطعاً زیننده ملت سرفراز ومومن ما نیست که عده ای عناصر فرصت طلب با زیر پا گذاشتن ضوابط و استفاده از روشهای غیر اخلاقی اقدام به سرقت محصولات نرم افزاری و عُدشه بر مالکیت معنوی کنند.و با این اقدام ضمن تضعیف نظام سالم تولیدات نرم افزاری موجب عُدشه دار شدن اعتبار بین المللی ملت ایران و سلب اعتماد عمومی شوند.لذا می باید ساز و کار جدی برای برخورد قاطع با عناصری که اقدام به سرقت محصولات فرهنگی و نرم افزاری رایانه ای می کنند ، سامان یابرد و دست سودجویانی که به خاطر منافع خود، به اعتبار بین المللی ملت ایران و اعتماد عمومی داخلی خلل وارد می کنند قطع شود.

دری نجف آبادی خاطر نشان کرد:انتظار می رود نظام امور صنعتی نسبت به برخورد قانونی با این مسائل حساسیتی بیشتری داشته باشد و پیش از محول شدن کار به دستگاه قضایی به صورت منظم و قاعده مند از طریق نظام بازرسی خاص خود وظایف محوله خود را انجام دهد؛ دستگاه قضایی نیز حمایت های قانونی

سومین جلسه هماهنگی برنامه های ستاد بزرگداشت هشتصدمین سال تولد مولانا جلال الدین رومی شاعر و فیلسوف بزرگ مسلمان و پارسی گوی جهان سیم ماه مهرداد برگزار شد.

این نشست با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و نمایندگان از طرف رییس مجلس شورای اسلامی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و وزیر آموزش و پرورش، ریاست سازمان میراث فرهنگی، رئیس سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، مدیر فرهنگستان زبان و ادب فارسی، مدیر فرهنگستان هنر،عضو کمیسیون ملی یونسکو، رئیس سازمان فرهنگی هنری شهرداری، رئیس شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی و رئیس انجمن حکمت و فلسفه برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی معاونت امور فرهنگی وزارت ارشاد در این جلسات برنامه های اجرایی داخلی و خارجی مربوط به مراسم مذکور مورد بحث و تبادل نظر قرار می گیرد.

میر خاندان این ستاد از دوام پیش در معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تشکیل شده است و جلسات کارشناسی و اجرایی برنامه های مصوب در دستور کار دیرخانه این ستاد قرار دارد.

در هفته کتاب صورت می گیرد

اهدای کتاب به مناطق محروم

طرح ‘اهدای کتاب’ با هدف توسعه فرهنگ مطالعه در مناطق محروم کشور در چهاردهمین هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران برگزار می شود.

موسسه نشرشهر هژمزان هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران در راستای برنامه معاونت فرهنگی وزارت ارشاد برای توسعه کتابخانه های کشور در مناطق روستایی و گسترش فرهنگ مطالعه در مناطق محروم، طرح اهدای کتاب را برگزار می کند.

در هفته کتاب که از ۲۲ آبان تا ۴ آذر ۱۳۸۵ در سراسر کشور برگزار می شود این موسسه در چهار یوستان تهران نمایانگاه کتاب برگزار می کند که در کنار عرضه و فروش های جدید ، کتابهای اهدایی مردم برای مناطق محروم را جمع آوری می کند.

این موسسه از مردم علاقه مند به شرکت در این برنامه دعوت کرده است تا کتابهای مازاد خود را که مطالعه کرده اند به این نمایانگاه ها تحویل دهند. بعد از پایان این نمایانگاه کتابهای اهدایی به معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تحویل داده می شود تا در مناطق محروم از کتابخانه و میان مردم توزیع شود.

با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد

سومین نشست ستاد بزرگداشت سال مولانا

سومین جلسه هماهنگی برنامه های ستاد بزرگداشت هشتصدمین سال تولد مولانا جلال الدین رومی شاعر و فیلسوف بزرگ مسلمان و پارسی گوی جهان سیم ماه مهرداد برگزار شد.

این نشست با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و نمایندگان از طرف رییس مجلس شورای اسلامی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و وزیر آموزش و پرورش، ریاست سازمان میراث فرهنگی، رئیس سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، مدیر فرهنگستان زبان و ادب فارسی، مدیر فرهنگستان هنر،عضو کمیسیون ملی یونسکو، رئیس سازمان فرهنگی هنری شهرداری، رئیس شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی و رئیس انجمن حکمت و فلسفه برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی معاونت امور فرهنگی وزارت ارشاد در این جلسات برنامه های اجرایی داخلی و خارجی مربوط به مراسم مذکور مورد بحث و تبادل نظر قرار می گیرد.

میر خاندان این ستاد از دوام پیش در معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تشکیل شده است و جلسات کارشناسی و اجرایی برنامه های مصوب در دستور کار دیرخانه این ستاد قرار دارد.

رویکرد ناشران به نسخه های خطی بیشتر شد

« در سال ۱۳۸۲ ناشران زیادی به تولید کتاب

در حوزهٔ نسخ خطی اقدام کردند و در این بخش به

نسبت قابل‌قبلی جهش خوبی را شاهد هستیم.

در جریان بزرگداشت حامیان نسخ خطی

قرار است از ناشرانی که آثار شایسته ای در این

بخش تولید کرده اند تقدیر شود. »

میر محمد صادق دبیر بخش مسابقه آیین بزرگداشت حامیان نسخ خطی با اعلام این خبر افزود: اسامی در همه بخش های این جشنواره شاهد رشد آثار تولید شده هستیم و به نسبت سال گذشته پیشرفت های قابل توجهی را شاهدیم .وی افزود : داری در رشته های فهرست نویسی ، تاریخ علم و ناشر برگزیده به پایان رسیده است و شرکت کنندگان حائزرتبه های

برتر در این بخش ها از سوی داوران شناخته شده اند . اسامی ناشران زیادی آثارشان را ارسال کردند و همچنین به نظر می رسد در همه بخش ها برگزیده خواهیم داشت.

دبیر بخش مسابقه آیین بزرگداشت گفت : درهفتمین آیین بزرگداشت حامیان نسخ خطی به نسبت دوره های قبل شاهد ارسال آثار بیشتری هستیم به عنوان مثال در دوره قبل در رشته تاریخ علم اثری دریافت نشد و در برخی از رشته ها هم آثار رسیده به گونه ای بود که هیچکدام حائز رتبه نشدند .

وی تصریح کرد: برگزیدگان در روز ۲۵ آبان معرفی خواهند شد.پیش از این اعلام شده بود ۴۰ داور در یک

تیم کارشناسی آثار رسیده به دبیر خانه همایش را بررسی کرده و برگزیدگان آن را معرفی می کنند. به گزارش مهر هفتمین همایش آیین بزرگداشت حامیان نسخ خطی ۲۵ آبان ماه با حضور تعدادی از اعضای انجاده نسخ

خطی اسلامی به همت کتابخانه ، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی در هفته کتاب برگزار می شود .

تبریز میزبان نمایشگاه بین المللی کتاب

چهارمین نمایشگاه بین المللی کتاب تبریز با شرکت یک هزار ناشر و تعداد قابل توجهی از ناشران نشر الکترونیک از داخل و خارج از کشور از شش تا نهمدهم آبان‌ماه در محل دائمی نمایشگاه‌های تبریز برگزار خواهد شد.

معمرازاده استاندار آذربایجان شرقی در جلسه مشترک با مسئولان نهادهای فرهنگی و اجرایی درباره چهارمین نمایشگاه بین المللی کتاب تبریز گفت: «نمایشگاه بین المللی کتاب که مخاطبان آن لذت‌بخشند، فریحتکان و تاثیرگذاران جامعه هستند.بیشتر از این مورد توجه نهادها و ادارات قرار می گیرد و با همکاری و همیاری آنها برگزار می شود.

احمدی مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان نیز با اشاره به اینکه در این نمایشگاه نیازهای مطالعاتی مراکز علمی و تحقیقاتی استان تامین می شود افزود: برگزاری نمایشگاه بین المللی کتاب تبریز در ارتقای سطح فرهنگ جامعه ما تاثیر بسزایی داشته و باعث افزایش مبادلات فرهنگی با کشورهای منطقه خواهد شد.»

احمدی با اشاره به میزان چاپ و نشر کتاب در استان تصریح کرد: در سال گذشته سهم استان ما از نشر یک و سه دهم درصد در کل کشور بود و به عبارتی از ۵۰ هزار عنوان کتاب منتشر شده در سطح کشور ۶۶۶ عنوان به استان آذربایجان شرقی اختصاص داشت.»

مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی آذربایجان شرقی به برخی از برنامه های قابل اجرا در نمایشگاه بین المللی کتاب تبریز اشاره کرد و گفت: «از برنامه های جشنی می توان به برگزاری مسابقات نقد و بررسی کتاب، برپایی نمایشگاه مطبوعات، کتابهای استیگانه های قصه خوانی و... اشاره کرد.»

معرفی برترین کتابهای قرآنی به وزارت ارشاد

بخش پژوهش چهاردهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم، کتاب‌های مذهبی پرمحتوا را شناسایی و به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و کتابخانه‌های عمومی کشور برای خرید معرفی کرد.

حجت‌الاسلام سعیدهمین مسئول بخش پژوهش چهاردهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم گفت: بخش پژوهش، کتاب‌هایی را که جنبه درک عموم مردم جامعه را داشت شناسایی و به کتابخانه‌های عمومی کشور جهت خرید معرفی می‌کند.

وی دربارهٔ نشست‌های برگزار شده در بخش پژوهش اظهار کرد: «کمینه پژوهش، برای اولین باربخش پژوهش را در نمایشگاه قرآن راه‌اندازی کرد. ۶۸ نشست تخصصی را برای این بخش پیش‌بینی کرده که از این تعداد ۲۵ نشست برگزار شد.»

حجت‌الاسلام همینی افزود: علاوه بر کمیته پژوهش علمی، سرکمیته محلی در قم، تهران و مشهد برپا و از میان این کمیته‌ها شورای علمی، انتخاب شد و پس از تشکیل این شورا، گروه‌های مختلفی تعیین شدند.

کوتاه ... کوتاه ... کوتاه ...

استقبال از بخش کتابخوانی جشنواره پیامبر اعظم(ص)

یک هزار و ۵۸۵ نفر در بخش کتابخوانی و ۸۰۲ نفر در بخش آموزش الکترونیکی جشنواره پیامبر اعظم(ص) شرکت کردند.

جشنواره الکترونیکی پیامبر(ص) با دریافت بیش از ۳ هزار و ۳۵۸ اثر الکترونیکی در ۱۰ رشته مختلف فرهنگی و هنری توانسته توجه جامعه جوان را جذب کند.

بر پایه گزارش بزرگداشت سال پیامبر اعظم(ص) از میان آثار ارسال شده ۳۵۸ اثر شعر و ۱۹۹ اثر مویض به داستان کوتاه بوده است.

جشنواره الکترونیکی پیامبر اعظم(ص) ۱۷ مردامه مسابقه باسعاده حضرت علی(ع) با هدف آشناسازی قشرهای مختلف جامعه به‌ویژه جوانان با سیره نبوی و ترویج فرهنگ استفاده صحیح از شبکه اینترنت و فناوری اطلاعات و شناسایی جوانان هنرمند فعالیت‌رسمی خود را آغاز کرد.

تدوین سیره نبوی برای خانواده‌ها
کتاب‌هایی با محوریت سیره نبوی(ص) با هدف تیرسعه و ترویج سیره نبوی(ص) و تقویت بنیان خانواده بر پایه عین‌مداری و خداباوری به کوشش مراکز آموزش و تحقیقات تدوین می‌شود.
واحد آموزش مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری علاوه بر تهیه و تدوین کتابچه زرع‌های جوان کتابچه الگوهای رفتاری اهل بیت(ع) در خانواده را نیز در دست تهیه دارد.
اطلاع‌رسانی صحیح از نحوه زندگی و رفتار رسول اکرم(ص) به جوانان در امر احترام به همسر، حفظ حقوق همسران و تحکیم بنیان خانواده از اهداف تهیه و تدوین این کتاب‌هاست.

مجموعه استان علی اکبر و الایی با موضوع سیره نبوی

علی اکبر و الایی، نویسنده نوجوانان، به نازکی مجموعه داستانی در مورد سیره و زندگی پیامبر اعظم(ص) تدارک دیده است.

این نویسنده تا امروز چند داستان از این مجموعه را به پایان رسانده و در حال مطالعه و تحقیق برای نگارش داستان‌های دیگر این مجموعه است.
الایی نام گذاری اسمال به عنوان سال پیامبر اعظم(ص) را انگیزه تالیف این اثر ادبی عنوان می‌کند.

علی اکبر و الایی همچنین دو اثر قرآنی با عنوان «خلوت معبد» و «عهد مجاهد» را از سوی نشر مدرسه در دست چاپ دارد. «خلوت معبد» در مورد زندگی پیامبران نوشته شده و «عهد مجاهد» به زندگی اصحاب اهل بیت و شخصیت‌های تاریخی دوران پیامبر می‌پردازد.

کتاب «به دنبال محمد(ص)» منتشر می‌شود

کتاب «به دنبال محمد (ص)» به قلم محمد حسینی و با تصویرگری ناهید کاظمی برای گروه سنی نوجوانان، روانه بازار کتاب خواهد شد.
نشر ققنوس در سال پیامبر اعظم (ص) انتشار سلسله کتابهایی را با این عنوان آغاز کرده است و به زودی کتابی دیگر از این مجموعه با موضوع زندگی پرافتخار پیغمبر اسلام حضرت محمد(ص) منتشر می‌شود.

در سال ۵۶۸ میلادی، عبدالله پسر عبدالملک با آمنه ازوداج کرد. مدتی بعد از ازوداج، عبدالله به سفری تجاری رفت و در بازگشت وقتی برای استراحت به شهر یثرب رفته بود ، از پیمبری درگذشت، دو ماه بعد از درگذشت او محمد(ص) پیامبر بزرگ اسلام متولد شد.

در این کتاب ، خواننده با سیر زندگی پیامبراعظم (ص) آشنا می‌شود. نویسنده در این کتاب تلاش می‌کند تا خواننده نوجوان کتاب را با ذوایب مختلف زندگی پیامبر(ص) آشنا کند .

نشست ستاد «آیه‌های ایثار و تلاش» برگزار شد

نشست ستاد «آیه‌های ایثار و تلاش» با حضور سردار علیرضا افشار معاون فرهنگی و تبلیغات دفاعی

ستاد کل نیروهای مسلح و جمعی از فیلسازان، نویسندگان، اهالی تئاتر و... برگزار شد. به گزارش فارس، سردار علیرضا افشار در این نشست که برای تشریح کارشناسی و تغییر از هنرمندان فعال در عرصه دفاع مقدس برپا شده بود، با اشاره به این که ستاد آیه‌های ایثار و تلاش حدود شش سال است فعالیت می‌کند،گفت: این ستاد با تشکیل جلسات متعدد به دنبال هدفی هستند که در شرایط جدید بتوان رویکردی جدید به دفاع مقدس و فرهنگ ایثار و شهادت داشت.

راه اندازی اولین کتابخانه گویا در گیان

اولین کتابخانه گویا ویژه نابینایان از سوی مدیریت آموزش و پرورش استثنایی گیلان در مجتمع آموزشی دکتر خرنایی رشت راه اندازی شد.

بر اساس گزارش ایرنا، این کتابخانه گویا، حدود ۲۵۰ جلد کتاب ویژه نابینایان، وسایل سمعی و بصری درسی نابینایان، چاپگر بریل، رایانه نابینایان و لوازم ویژه دیگر را شامل می‌شود و در فضای با مساحت یکصد متر مربع بنا شده است.
در حال حاضر ۲ هزار و ۲۹۹ دانش آموز در آموزش و پرورش استثنایی گیلان تحصیل می‌کنند که از این تعداد ۲۲ نفر کم بینا و ۱۸ نفر نابینای مطلق هستند.

کنگره پروین اعتصامی برگزار می‌شود

پروین اعتصامی، یکصد ساله می‌شود. به گزارش کتاب هفته کنگره یکصدمین سال تولد پروین اعتصامی استفاده سال جاری همزمان با روز تولد وی با حضور اساتید و بزرگان ادبیات کشور در دانشگاه اراک برگزار می‌شود.

ذوالفقاری دبیر این کنگره سراسری گفت:

«فرهخوان مقاله برای این کنگره داده می‌شود و مقالاتی برای ارائه در این کنگره انتخاب می‌شود. پروین اعتصامی در سال ۱۲۸۵ به دنیا آمد و با وجود عمر کوتاه ۳۵ ساله جایگاهی قوی در میان شاعران پیدا کرد. پروین را در جوار آرامگاه حضرت

معصومه(ص) به خاک سپرده‌اند.

نمایشگاه چاپ سنگی حمله حدیری در موزه امام علی(ع)

حدیری در موزه هنرهای دینی امام علی(ع) برپا شده است.

این نمایشگاه از مجموعه جهانگیر کازرونی و فریال سلحشور گردآوری شده و گزینه‌ای از چاپ‌های مختلف کتاب حمله حدیری است که در دوره قاجار به شیوه سنگی چاپ شده است. حمله حدیری اثر راجعی کرمانی از از جمله کتاب‌های حماسی و مذهبی است که در سال ۱۲۶۲ به چاپ رسید. به گزارش روابط عمومی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی این نمایشگاه تا ۲۰ آذر در موزه امام علی(ع) برپا است.

کارگاه نقد علمی برگزار می‌شود

هیات حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره کارگاه تخصصی روش شناسی گفت‌وگو و نقد علمی را برگزار می‌کند.

به گزارش روابط عمومی دبیرخانه حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره، این کارگاه ویژه مدیران و کارشناسان پژوهشی دانشگاه‌ها و موسسات تحقیقاتی کشور در عرصه علوم انسانی طراحی شده است.

دومین کارگاه تخصصی آموزشی دبیرخانه هیات حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره با عنوان «روش شناسی گفت‌وگو و نقد علمی» آذرماه در تهران برگزار می‌شود.

علاقه‌مندان می‌توانند با ارسال معرفی‌نامه از دانشگاه یا مرکز پژوهشی مربوطه، حداکثر تا ۲۵ آبان ماه نسبت به ثبت نام در این کارگاه اقدام کنند.

زندگی‌نامه حکیم نظامی به روایت محسن فرجی

سرگذشت حکیم نظامی گنجوی، یکی از

شاعری و شخصیت‌های ادبی ایران به قلم محسن فرجی منتشر شد.

این کتاب که از پنج بخش تشکیل شده است به سالشمار زندگی، زندگی‌نامه، بیوس‌ها و از نگاه دیگران تقسیم شده است.

شایان ذکر است از همین مجموعه زندگی‌نامه خاقانی هم منتشر شده است. این کتاب توسط انتشارات مدرسه دردمتسر علاقه‌مندان قرار گرفته است.

انتشار جلد چهارم «۵۷ سال اسارت» شد

این کتاب به تجزیه و تحلیل دوران پهلوی از قیام ۱۵ خرداد تا تجدید امام خمینی(ره) پرداخته است. قیام ۱۵ خرداد، بازداشت امام خمینی(ره)، بحران فرایند کشور در دوران پهلوی، آزادی و بازگشت امام خمینی(ره) به مین و... در فصل‌های این کتاب

است. این کتاب در ۳۸۸ صفحه، در قطع وزیری وارد بازار کتاب شد.

انتشار فرهنگ جامع سخنان امام هادی(ع)

ترجمه کتاب «موسوعه کلمات امام‌های(ع)» به همت علمی مؤیدی با عنوان «فرهنگ جامع سخنان امام هادی(ع)» منتشر شد.

گروه حدیث پژوهشکده باقرالعلوم با همت محمود شریفی، علی غلامی و سید حسین سجادی تبار کتاب «موسوعه کلمات امام هادی(ع)» را تدوین و علمی مؤیدی آن را با عنوان «فرهنگ جامع سخنان امام هادی(ع)» ترجمه کرد.

این کتاب دارای چهار فصل است که «عقاید» «اسکاه» «اخلاق» و «دعاها و زیارت‌های منسوب» بخش‌های این کتاب را تشکیل می‌دهد.

کتاب «ارموسسه چاپ و نشر بین الملل» در ۲۰۴ صفحه منتشر کرده است.

افزایش عنوانین کتاب‌های دینی در شش ماه نخست سال جاری

کاهش تولید کتاب با ۵۷۸ عنوان در موضوع کتاب‌های «علوم اجتماعی» است و بیشترین افزایش تولید کتاب را آثار دینی با ۷۶۸ عنوان به خود اختصاص داده‌اند.

بر اساس آماری که موسسه خانه کتاب بر روی سایت اینترنتی خود قرار داده، در شش ماه نخست از سال جاری تعداد ۲۲ هزار و ۶۲ عنوان کتاب در ۱۰ موضوع منتشر شده که در مقایسه با مدت مشابه در سال گذشته و چاپ ۲۲ هزار و ۵۸۷ عنوان کتاب، از کاهش دو درصدی برخوردار است. بر این اساس، کتاب‌های در موضوع «ادبیات» هم نسبت به سال گذشته از کاهش هشت درصدی

در شش ماه نخست سال جاری نماند. یک هزار و پنج عنوان کتاب در موضوع «کلیات» منتشر شده که در مقایسه با ۹۳۷ عنوان کتاب چاپ شده در سال گذشته، شش و نیم درصد کاهش داشته است. در بخش «فلسفه» هم کل کتاب‌های چاپ شده در شش ماه نخست سال جاری یک هزار و ۲۲۰ عنوان اثر است که در مقایسه با یک هزار و یکصد و ۳۱ عنوان کتاب تولیدی در سال گذشته از کاهش هفت و نیم درصدی حکایت دارد.

نگاه متفاوت رمان نویس به جنگ

رمان «قتلبنیان» نوشته «داریوش عالی‌دی» توسط انتشارات «سوره مهر» روانه بازار کتاب شد.

به گزارش فارس، داریوش عالی‌دی با نگاهی متفاوت به جنگ و افرادی که هر یک از نوعی با جنگ درگیر شده‌اند داستان رزمنده جوانی به نام حمید را به تصویر می‌کشد که دستاثر را هنگام ختنی کردن مینی از دست می‌دهد.

حمید که یک نقاش است و به حرفه اش عشق می‌ورزد با از دست دادن دستاثرش که در واقع ابزار کار او بودند، دچار یاس و نا امیدی می‌شود.

اما با تشویق‌های مادر و کمک حمید که دوستان هم‌رزمش به او می‌کنند در نهایت خود را باز می‌یابد و کشیدن نقش‌هایش را با حال و هوایی متفاوت و در دوران پهلوی، آزادی و بازگشت امام خمینی(ره) به مین و... در فصل‌های این کتاب

دراستی
مهدی جدی‌نیا

یک هفته پست ویت‌رین جهانی کتاب

کتاب «دولت انکار» نوشته باب وودوارد روزنامه‌نگار قدیمی و پانچویه که چندی پیش در رتبه هفتم فروش قرار داشت، هفته گذشته در صدر فروش قرار گرفت. این کتاب روان و خواندنی که نگاه افغانانه روزنامه‌نگار با تجربه آمریکایی به سیاست‌های پوئی را به تصویر می‌کشد، توسط نشر سیمون و شوستر به قیمت ۳۰ دلار عرضه شده است و پیش‌بینی می‌شود به زودی به چاپ‌های بعدی برسد. این کتاب که به قلم بسیاری‌رزان و به‌دوراز پیچیدگی‌های رایج اینگونه کتاب‌ها نوشته شده است در میان کتابخوان‌های مترو نیز از استقبال خوبی برخوردار بوده است.

کتاب داستان ابه خاطر یک روز بیشتر؛ نوشته مینچ آیوم که داستانی بلند است در بازار فروش کتاب‌های رمان، رتبه اول را به خود اختصاص داده است. نشر هابیرون که ناشر این کتاب است کتاب با

جلد مغربی را به بهای ۲۲ دلار عرضه کرده است. منتقدان تیوپورک‌نایمز وی‌اس‌ای تودی این کتاب را

بسیار روان و خواندنی ارزیابی کردند.

مجموعه داستان‌های عامیانه و همه پسند «موتورموتو» به نویسندگی ژانست اوانویچ دیگر کتاب پر فروش هفته گذشته بود که توسط انتشارات هارپر کولینز به کتابخانه عرضه شد. این داستان به رعب‌وحشیانه، پوشش مخافتان بسیاری را جلب کرده و از کتاب «سیزده ماه» که هفته گذشته به رقم فروش

قابل توجهی دست‌یافته بود، پیشی گرفته است. اما کتاب سیزده ماه به قلم جازز فریزر همچنان فروش خوبی دارد به رقم قیمت ۷۷ دلار. این مشتریان روزافزونی را به خود جلب کرده است. این کتاب توسط انتشارات راندوم هوس به بازار عرضه شده است.

در بازار کتاب‌های روان‌شناسی اجتماعی کتاب «لباس‌های مسوم» که مجموعه داستانی اجتماعی است و توسط دابل آستل به بازار عرضه شده در صدر کتاب‌های اجتماعی «روان‌شناسی قرار گرفته است. این کتاب که توسط انتشارات دل عرضه شده است از فروش خوبی در این عرضه برخوردار شده و مخاطبان خود را یافته است. فروش این کتاب در هفته پنجم عرضه‌اش به بازار همچنان بالا و قابل توجه است و این شاید به خاطر قیمت مناسب ۷ دلار کتاب مذکور باشد.

کتاب «گردن درد می‌کنده» از دیگر کتاب‌های پر فروش هفته بود که به قلم تیزوافرون توسط انتشارات ناپ به بازار کتاب‌های انگلیسی زبان ارائه شد.

مجموعه داستان «کردگان اوقاع غیرقابل پیش‌بینی» به قلم لومونی اسنیکت همچنان در صدر عناوین کتاب‌های کودک قرار دارد و به زنگردهای مهمی دست‌یافته است. این مجموعه که توسط انتشارات گاکا عرضه شده است از سوی بسیاری از منتقدان عنوان خوراکی‌پزنی جیمز را به خود گرفته است.

کتاب تاریخی «زنان در عصر شاد» خورشیده که به

کوتاه از جهان کتاب

سرنوشت زوج‌های جوان جایزه ادبی گروپو رابرد

جامعه ادبی اسپانیا باری دیگر «آلیار پویبو» نویسنده ۶۷ ساله خود

را شایسته جایزه ادبی گروپو پلاتنه دانست.

این جایزه که هر ساله در پارتسولن به یکی از مطرح‌ترین نویسندگان

اسپانیا تعلق می‌گیرد. امسال از آن این نویسنده صاحب نام شده است.

ارزش این جایزه ادبی چیزی بالغ بر ۷۵۰۰هزار دلار است که از سوی یکی از بهترین و معروف‌ترین ناشران اسپانیا، گروپو پلاتنه، اهدا می‌شود. آلیار پویبو نویسنده‌ای است که بیشتر سوزهای خود را از درون جامعه می‌گیرد و با نگاهی موشکافانه و گاه انتقادی آنها را پرداخت می‌کند.

آخرین این رمان نویسی مطرح رمانی است با نام «پروت ماپلدا توبرین» این رمان به بررسی زندگی پرشور زوجی جوان می‌پردازد که زنده‌تفه گذشتن زمان و مواجهه با روزمرگی‌ها شور گذشته را در خاطر می‌برد. زندگی‌اش در گذار ۳۳ ساله به ثامن معاش خلاصه می‌شود. مبارک‌گذر خانواده، ماپلدا قدم به اجتماع می‌گذارد و ربه جدیدی از زندگی را تجربه می‌کند. این را اوست که تیتی تجارت و کار را کشف می‌کند.

پویبو که صاحب‌سبببازی از جوایز مطرح ادبی است گفته است که این رمان درمی‌است اوقابعی که در زندگی هر زوج معاصرری در اسپانیا به نحوی روی می‌دهد. درمی‌که چیدگی‌های جامعه را شرح داده و آن را تصویر می‌کند. جامعه‌ای که در آن زن، جدایی از مادر بود، عضو و کارمند بازار تجارت جهانی نیز هست.

سی سال تاریخ افغانستان به بازار می‌آید

خالد حبیبی، نویسنده افغان دومین رمان خود را روانه بازار خواهد کرد. وی که تا نخستین رمان خود شهرت چشمگیری به دست آورد دومین اثر خود «عزاز خورشید» باشکوه را برای چاپ به انتشارات اوریز هذ کوثر، سپرده است. این اثر تا ماه مه (اردیبهشت ماه) به بازار خواهد آمد. رمان «عزاز خورشید» باشکوه به بیان سی سال از تاریخ افغانستان می‌پردازد و در آن به گوشه‌هایی از ایمن، اعتقادات، رسوم و روابط خانوادگی این مرزبان اشاره می‌کند. این کتاب ۳۰۰ صفحه‌ای است که در سه سیرچه را روایت می‌کند که هر دو در پایتخت افغانستان، شهر کابل، پرورش می‌یابند. این اثر در سال ۲۰۰۳ به بازار آمد اما در سال ۲۰۰۴

فروش بالایی رویه رو شد. به طوری که بیشتر از چهار میلیون نسخه از آن به فروش رسید.

خالد حبیبی در سال ۱۹۹۵ به دنیا آمده و بعدها در رشته پزشکی به تحصیل پرداخته است.

گریشام، قضات آمریکایی را محکوم می‌کند

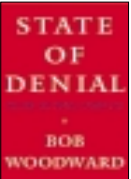
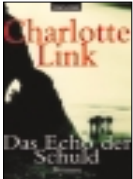
جان گریشام، نویسنده آمریکایی، آخرین رمان خود را با نام «مرد بی‌گناه» روانه بازار نشر کرد.

وی که معمولاً در آثار خود، رگه‌هایی از دلهره، محما و وحشت خیالی را تصویر می‌کند، این بار سرخ موضوعی گم‌گلا واقعی رفته است. در این رمان واقعی جان گریشام داستان بدون ویلفسون، یکی از پارکنگان اسبق سیاتل را که متهم به قتل شده بود، بازگو می‌کند. آنچه گریشام را بر آن داشته تا به این موضوع بپردازد، قصاصات‌های ناعادلانه دستگاه قضایی آمریکاست.

گریشام در آخرین گفت‌وگوی خود با خبرنگاروی گفته که این قصه به واقع رخ داده و او تنها می‌بایست تکه‌های این پازل را جمع کرده و در کنار هم قرار می‌داد تا واقعیت مرده را دوباره جانمی بخشد.

نهم دسامبر ۲۰۰۴ گریشام در روزنامه تیوپورک نایمز آگهی ترحیم ویلفسون را می‌بیند. به خانواده وی تلقین می‌کند و از خواهران روز ماجرا را می‌پرسد. در همین لحظه است که تصمیم می‌گیرد این ماجرا را در قالب رمان بازگو کند. به‌نظور که نویسنده عنوان کرده وی از تحقیق و تفحص بیزار است. اما برای روشن شدن حقیقت این بار مجبور بوده که بارها و بارها دست از نوشتن کشیده و پرونده‌های ظفوری را مطالعه و بررسی کند. ۱۸ ماه تمام به گوشه و کنار سر می‌زند و با تمام کسانی که به نوعی با آن ماجرا درگیر بودند، مصاحبه می‌کند. خود او می‌گوید: «وقتی دست به کار شده و پشت میزم نشستم تا فصل اول را قلم بزنم، دیدم دهنم قفل کرده و مجبور برای روشن شدن حقیقت با وکلا و قضات و حتی مردم محلی هم گفت‌وگو کنم. از اینکه موقع نوشتن از جا نیم بلند بشوم و به ایپور و اورن سربیزم تا چیزی را کشف کنم بیزارم. اما با زندگی آدم‌ها نمی‌توان شوخی کرد».

این رمان را انتشارات معروف «دابل دی» چاپ کرده و سیاه هم خوش‌بینی است که خوانندگان رمان‌های جنایی با دین نام جان گریشام و برای گشکف بر عدالتی که در حق ویلفسون روزشکار شده است، به تجدید چاپ این رمان کمک کنند.

موتورالمعالم الاسلامی عرضه شده است. کتاب «درفگری داخلی در اسرائیل» ساز ناکوک، نیز از جمله کتاب‌های عربی و مخاطب در هفته گذشته به شمار آمده است. این کتاب که به قلم یسعی العبد و توسط نشر دارالفقاری عرضه شده است به نقاط حساس، و نامحکونی‌های رژیم اشغالگر قدس پرداخته است. رمان «حمیم شارلوت» به قلم تالان کوششینی یکی از کتاب‌های پر فروش به زبان آلمانی بود. این رمان به واگیره‌های زندگی یک زن تنها به نام ویرجینیا می‌پردازد.

این کتاب که به قیمت ۳۰ یورو عرضه شده است، از فروش نسبتاً بالایی در ماه گذشته برخوردار بوده

وضیوت و معیشت زندگی زنان درباری در عصر لویی چهاردهم می‌پردازد از نگاه بسیاری از خوانندگان کتاب‌های تاریخی جالب ارزیابی شده و بازار خوبی پیدا کرده است. این کتاب که توسط آنتینا فریزر نوشته شده است نه تنها در بازار کتاب‌های انگلیسی زبان که در بخش کتاب‌های ترجمه نیز مورد توجه قرار گرفته است.

در حوزه کتاب‌های اسلامی کتاب «اسلام و تکریم‌زنده به قلم دکتر حامدین احمدالراغی از استقبال خوبی در ماه مبارک رمضان برخوردار بود و به دلیل توجه به موقعیت زمانی و مکانی و بررسی جایگاه زن در تاریخ اسلام و تاریخ شریعت و مقایسه آن بسیار خواندنی ارزیابی شده است. این کتاب توسط نشر

جان گریشام در این باره می‌گوید: «من فقط یک نویسنده هستم؛ نویسنده‌ای که می‌نویسد و می‌گذرد. اما می‌دانم مردم کمی متوجه اوضاع شوند و دستگاه قضایی هم دقیق‌تر عمل کند». گریشام که خود در جوانی به دنبال حرفه قضاوت بوده است، از زمان نویسان مطرح معاصر جامعه ادبی آمریکا تبدیل می‌شود. انتشارات دابل دی اظهار کرده که آثار این رمان‌نویس تا سقف دو میلیون نسخه هم چاپ خواهد شد.

خود وی می‌گوید که اجتنابش از پیچیدگی به روایت ساده و همه فهم و به خصوص در تعلیق و دلهره نگه‌داشتن خوانندگان رمز پر فروش بودن آثار اوست. وی هر سال حداقل یک اثر را به چاپ می‌رساند و معمولاًش ماه برای هر کتابش وقت می‌گذارد.

مرد بی‌گناه، نخستین اثر وی است که نگارشش ۱۸ ماه به طول انجامیده است.

دیدار با ماماد پووری در اینترنِت

شیفتگان گوستاو فلوریا از این پس امکان دستیابی به کلیه آثار او را به که چندی است از سوی دانشگاه روان فرانسه بگیری می‌شود. قرار است در سه ماهه آقازین سال ۲۰۰۷ به بهر بررداری برسد. این سایت با وجود در برداشتن اطلاعات بسیار جالب و مهم درباره گوستاو فلوریا قابلیت استفاده برای همگان به نوعی طراحی شده که جست‌وجوگر یا کترین میزان وقت، بیشترین اطلاعات را به دست آورد. فرصت‌ها بسیار جالب و زیبا و در عین حال همه فهم و ساده طراحی شده است. تا حد امکان نزدیکترین شباعت به دست‌نوشته‌های فلوریا ارائه است.

این کار راحت کردن کار محققان و پژوهشگران برای دستیابی به منابع مناسب ادبیات فرانسه به ویژه در ارتباط با گوستاو فلوریا بوده

است. این پروژه از سوی دانشگاه روان و اتحادیه مرکزی این شهر انجام می‌گیرد. نکته جالب این‌توجه این است که بیشتر آثار گوستاو فلوریا نویسنده مطرح فرانسوی و صاحب اثر ماندگار «ماماد پووری» با دست‌نقش خود نویسنده به جامه شده است و این مرکز پژوهشی-تحقیقاتی سعی در استفاده از همین دست‌نوشته‌ها در طراحی این وب‌سایت هم خواهد داشت.

سایر محمدی

عکس: سید محمدی

در یک صبح شوخ و شنگ پاییزی که آفتاب و رگبار به بازی تویت به نوبت پدید و ناپدید می‌شوند، به دیدار رضا سیدحسینی می‌رویم طبق قرار قبلی منظر ماست، در آستانه اتاق کارش به این می‌اندیشیم! این برقی که بر عوی و ایروبی او می‌نشیند برف پیری است. رضا سیدحسینی در آستانه هشتاد سالگی جوان مانده است. نا فضا و شرایط گفت‌وگو فراهم شده، از ادبیات و آثار داستانی خوب که در ماه‌های اخیر منتشر شده می‌پرسد. من هم از آثار نویسنده‌گان نسل امروز شرحی مختصر می‌دهم. علاقه‌اش را به فرهنگ و ادبیات فارسی زبانان در کشورهای همسایه شرح می‌دهد و از ترجمه رمان «جایکسوراوان» که با زبانی از همین عشق و علاقه است می‌گوید. رضا سیدحسینی در کارنامه‌اش ۳۴ عنوان کتاب ترجمه و منتشر شده دارد و به روایت دوستی وی در عبور پنج-شش دهه‌ای از این مسیر به زیبایی از تسواویگ به آندره ژید، از آندره ژید به کامو، از کامو به سارتر و از سارتر به لطفیه تکین طی طریق کرده است و در سلوک زیبای خود از ترجمه استاندارد به ترجمه سبک شاختی رسیده، ترجمه‌ای که اهمیت بازاری سبک متن را در زبان مقصد، کمتر از اهمیت انتقال معنای متن از زبان مبدأ تلقی نمی‌کند. رضا سیدحسینی که سال ۱۳۰۵ در اردیبهل به دنیا آمد، «رشته ارتباطات دور» را در پاریس خواند، مدتی در دانشگاه «Sorbonne» آنجلس رشته فیلم‌سازی خواند، به زبان‌های فرانسوی و ترکی استانبولی تسلط کامل دارد و اغلب آثارش را از این زبان‌ها به فارسی برگردانده است. در ضمن با زبان انگلیسی نیز آشناسست و می‌تواند آثار ادبی را به این زبان بخواند و حرف بزند. وی طی شش دهه از عمرش در فعالیت‌های فرهنگی از جمله سردبیری مجله سخن، مجله ادبیات و دانش و هنر امروز تا نوشتن برنامه‌های رادیویی فعال بوده است. در دهه چهل نشریه‌ای منتشر می‌شد با عنوان «انتقاد کتاب» که یک پای ثابت آن سیدحسینی بود و در هر نشریه نقد و انتقادی می‌نوشت. «مکتب‌های ادبی» و «فرهنگ آثار» از جمله شاخص‌ترین کتاب‌های اوست که به عنوان آثار مرجع در هر کتابخانه‌ای وجودشان ضروری است. «مکتب‌های ادبی» که نخستین بار در ۲۰۰ صفحه در سال ۱۳۳۲ توسط انتشارات نیل منتشر شد، امروز با ویراست‌ها و بازنگری‌های مکرر تبدیل به کتابی دوجلدی در ۱۲۰۰ صفحه شده که در دانشگاه‌ها تدریس می‌شود و اکنون از سوی موسسه انتشارات نگاه در آستانه چاپ چهاردهم قرار دارد. در آستانه هشتادسالگی به دیدارش آمده‌ام تا هم از یک عمر تلاش او قدرش را کرده باشیم و هم از «فرهنگ آثار» بگویم که پررغم امینیتی به عنوان اثری مرجع هنوز چنان‌که باید در میان فرهنگ‌دوستان و علاقه‌مندان ادبیات جا باز نگرده و شناخته نشده است.

گفت و گو با رضا سیدحسینی به بهانه تجدید چاپ جلد‌های اول تا سوم «فرهنگ آثار»

همه کتابهای دنیا در شش جلد

نشده‌است. از آقای فیروزان گرفته تا حاج آقا محمدیان که همین الان بودجه تالیف و تدوین «فرهنگ آثار ایرانی-اسلامی» را تأمین می‌کند، همه در این راه به ما کمک کردند. حتی مدیرانی که قدر این مجموعه را ابتدا ندانستند، بعداً کمک کردند. همه مدیران در این زمینه نسبت به ما لطف داشتند و این امکان را به من دادند که «فرهنگ آثار» را به پایان برسانم. چون تأمین بودجه برای چنین اثری از توان بخش خصوصی خارج است. در کشوری که اغلب دایره‌المعارف‌ها ناتمام می‌ماند، تکمیل و انتشار این مجموعه باعث خوشحالی است. الان هم نسبت به تالیف و انتشار «فرهنگ آثار ایرانی-اسلامی» عجیب امیدوارم که زیر نظر آقای احمد سمعی گیلانی تالیف و تدوین می‌شود و من هم آماده‌ام که کمکش کنم تا این مجموعه منتشر شود.

«فرهنگ آثار ایرانی-اسلامی» که بهتر بود آقای سمعی و آقای آل داوود اینجا حاضر می‌شدند و توضیح می‌دادند، این امتیاز را دارد که عده‌ای از اساتید دانشگاه‌ها و عده‌ای از چهره‌های جوان در تالیف و تدوین آن همکاری دارند. چهره‌های جوان و جدیدی که با آنها همکاری

واقعا خیلی‌ها را دیده‌ام که گفته‌اند «آقا چه کار کردید؟ ما اصلاً خبر نداشتیم». امروز هم موسسات آموزش عالی و دانشگاه‌ها خبر ندارند. تبلیغ درستی برای معرفی آن نشده، در شمارگان کم چاپ شده است. باین اوصاف من اعتقاد دارم «فرهنگ آثار» به تدریج جای خودش را باز خواهد کرد، می‌دانم. برای اینکه جزو آثار مرجع و اساسی است. این مجموعه نه تنها ادبیات بلکه هر چه کتاب در دنیا بوده از آغاز نگارش و چاپ تا سال ۱۹۹۰ میلادی را در بر می‌گیرد. خوب هر کس که این مجموعه شش جلدی را در خانه داشته باشد، انگار یک کتابخانه عظیمی دارد. تازه با داشتن کتابخانه عظیم هم ممکن است خیلی از کتاب‌ها را نداشته باشد. اما با داشتن «فرهنگ آثار» مجموعه‌ای غنی از آثار شاخص را در اختیار دارد.

نقش انتشارات سروش را به عنوان بانی این مجموعه چگونه ارزیابی می‌کنید؟ این مجموعه واقعا میون همکاری مدیران انتشارات سروش است. یعنی هر مدیری که آمده در مورد تأمین بودجه «فرهنگ آثار» کوانهی نگردد و مانع ادامه فعالیت من و همکارانم

است در بین اهل فرهنگ جا باز نگردد است؟ من در درجه اول فکر می‌کنم «فرهنگ آثار» خوب معرفی نشده است و بسیاری از اهل قلم و علاقه‌مندان به ادبیات و مترجمان از ترجمه و چاپ این مجموعه مطلع نیستند. وقتی آن را نمی‌شناسند چه برخوردی باید داشته باشند.

بسیاری از علاقه‌مندان وقتی با این مجموعه روبه‌رو می‌شوند تعجب می‌کنند و می‌گویند: «مگر می‌شود چنین مجموعه معتبر و مرجعی چاپ شده باشد و ما از آن اطلاع نداشته باشیم؟»

«فرهنگ آثار» به تدریج جای خودش را باز خواهد کرد برای اینکه جزو آثار مرجع و اساسی است. این مجموعه نه تنها ادبیات بلکه هر چه کتاب در دنیا بوده از آغاز نگارش و چاپ تا سال ۱۹۹۰ میلادی را در بر می‌گیرد

آقای سیدحسینی، در آستانه هشتاد سالگی چه احساسی نسبت به کارنامه فرهنگی خودتان دارید؟ و اگر به عقب برگردیم برای رضا سیدحسینی جوان که در سن نوزده- بیست سالگی ترجمه آثار ادبی را شروع کرده، چه رهنمودی دارید؟

در خودم اصلاً آمادگی راهنمایی کردن نمی‌بینم. به شدت خسته‌ام و به شدت بریده. کار می‌کنم البته، چون من آدمی هستم که متأسفانه بیکار نمی‌توانم بنشینم. اگر یک ساعت بیکار باشم نمی‌دانم دست‌هایم را چکار کنم. نمی‌دانم چشم‌هایم را چکار کنم؟ اصلاً گنج و سرگردانم. نمی‌دانم چه کنم. اصلاً نمی‌توانم بیکار بمانم. مثل ماشین کار می‌کنم. به لحاظ روحی و جسمی فرسوده‌ام. الان هم هر روز به سرکارم می‌آیم و می‌نشینم کارم را انجام می‌دهم. می‌دانید که ما الان در تدارک تالیف و تدوین «فرهنگ آثار ایرانی-اسلامی» هستیم.

مجموعه شش جلدی «فرهنگ آثار» از جمله فرهنگ‌های مرجع و ضروری برای کتابخانه‌های عمومی و کتابخانه‌های شخصی است. فکر می‌کنید چرا «فرهنگ آثار» انگونه که سزوار

جزئیات برنامه های هفته کتاب تشریح شد

ایران کتاب را می ستاید

هفته کتاب اسامال درحالی برگزار می شود که علاوه مندان کتاب و کتابخوانی، هفته ها انتظار فرارسیدنش را کشیده اند تا بار دیگر به این انگیزه با کتاب و اهالی کتاب برخوردی نزدیک و ملموس تر داشته باشند.

چهاردهمین دوره هفته کتاب که با سال پیامبر اعظم (ص) مقارن شده است، با رویکرد ویژه و مشارکت پیش از پیش نهادهای مختلف دولتی و خصوصی از ۲۲ آبان ماه آغاز می شود.

محمدحسن فکری، مشاور معاونت فرهنگی و مسئول ستاد چهاردهمین هفته کتاب جمهوری اسلامی، در گفت وگو با کتاب هفته در خصوص اهمیت هفته کتاب توضیح داد: «هفته کتاب رویدادی است مهم که تاکنون ۱۳ دوره برگزار شده است و طی این ۱۳ دوره شاهد رشد و شکوفایی فعالیت های مربوط به کتاب و کتابخوانی بوده ایم. برخی از این دستاوردها مربوط به فعالیت های بوده که در طول این هفته انجام می شود و بسیاری دیگر مربوط به فعالیت های است که به طور مستمر و به واسطه رویدادهای هفته کتاب در طول سال ادامه دارد. فکری با برشمردن ویژگی های مهم هفته کتاب اسامال عنوان کرد: «مشارکت پیش از پیش نهادهای مشارکت کننده، اسامال به طور چشمگیری مشهود است. تاریخ شروع هفته کتاب اسامال همزمان با روز کتاب و کتابخوانی بنا به تقویم جمهوری اسلامی در ۲۲ آبان ماه است. وی در ادامه افزود: هفته کتاب از دو بخش تشکیل شده است؛ یک بخش به فعالیت های مربوط می شود که نهادینه شده اند و به همین دلیل

همه ساله برگزار می شود که از آن جمله می توان به مراسم کتاب سال دانشجویی یا مراسم حامیان نسخ خطی و... اشاره کرد. علاوه بر این فعالیت های دیگری هم معمولاً در طول این هفته شکل می گیرد که از کلیه بلاش های که به نحوی به کتاب و کتابخوانی در جامعه کمک می کند، حمایت به عمل می آورد.

مسئول ستاد هفته کتاب در مورد نقل این ستاد در برگزاری مراسم هفته کتاب توضیح داد: «ستاد هفته کتاب ستادی است در معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی که کار پشتیبانی، جهت دهی و سامان دهی تمام فعالیت های را که در طول این هفته در جهت تقویت امر کتاب و کتابخوانی برگزار می شود، به عهده دارد.

ستاد برگزاری هفته کتاب اسامال طی جلساتی که با نهادهای داخل وزارتخانه و نهادهای مشارکت کننده خارج از وزارتخانه داشت، به جمع بندی خاصی برای هرچه بهتر برگزاری این ایام رسیده اند که از آن جمله نامگذاری هر روز آن به عنوانی خاص و شرح برنامه های هر روز است.

روز اول کتاب و ویدئوآرندۀ آن
حمید قبادی، از مشاوران معاونت فرهنگی و از اعضای ستاد چهاردهمین هفته کتاب، درباره برنامه های در نظر گرفته شده برای روز نخست عنوان کرد: «مراسم تقدیر از پدیدآورندگان کتاب های ثنویفی کتاب سال جمهوری اسلامی و همچنین تقدیر از خادمان نشر یکی از

روز سوم: کتاب ایران در جهان
در روز سوم، همایشی درباره آرزوهای کتابهای ترجمه شده ایرانی به زبان های مختلف و نمایشگاهی از این کتاب ها برپا خواهد شد. قبادی، مسابقات کتابخوانی و مراسم رونمایی از ترجمه فرانسه دیوان حافظ را از دیگر برنامه های این روز خواند و افزود: «این ترجمه که از سوی ایران شناس معروف فرانسوی شارل دوفوشه کویر انجام گرفته، از سوی کتابخانه ملی جمهوری اسلامی در روز سوم در معرض دید علاقه مندانی این شاعر ملی قرار خواهد گرفت.»

روز چهارم: کتاب و حوزه
روز چهارم از هفته کتاب با توجه به تقارن با

برنامه های است که در این روز اجرا می شود. وی ادامه داد: «با توجه به این که روز نخست هفته کتاب مصادف با روز پایانی هفته ای است که بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس برگزار می کند، مراسم انتخاب کتاب سال دفاع مقدس نیز در این روز انجام می گیرد.»

روز دوم: کتاب، فرهنگ و تمدن اسلامی
در روز دوم هفته کتاب، کتابخانه مجلس شورای اسلامی برنامه مفصلی برای تقدیر از حامیان نسخ خطی و کسانی که در این زمینه تلاش می کنند، دارد. همچنین نشست ویژه ای با حضور ناشرانی که به طور تخصصی در زمینه فرهنگ ایران و اسلام کار کرده اند، برگزار خواهد شد.

ملک احمدی ، مدیرکل نهاد کتابخانه های عمومی اعلام کرد:

تجهیز و گسترش کتابخانه ها در سراسر کشور

نشر در کل کشور و سهم کتابخانه های عمومی از بازار نشر کشور به لحاظ منابع در گردش در سال و چه شمارگان کتاب های منتشر شده در سال. ملک احمدی اضافه کرد: «در حال حاضر ۱۵ درصد از منابع برای کتابخانه ها خریداری می کنیم اما باید گفت این خرید عمدتاً از طریق منابع دولتی تامین می شود و ما در این راه دچار یک تنگنای جدی هستیم. اما با راپرتی های مختلفی که انجام می دهیم با توجه به دیدگاه وزیر محترم ارشاد قرار است از یارانه کتاب به کتابخانه ها تخصیص داده شود. مدیر کل نهاد کتابخانه های عمومی درباره حل

کتاب هفته، پراساسی آمار اعلام شده توسط مدیرکل هیات امنای کتابخانه های عمومی کشور، سزله کتاب ایران در کتابخانه های عمومی ۳۵ جلد کتاب به ازای هر ۱۰۰ نفر است و این در حالی است که با توجه به ظرفیت های کشور این آمار باید ۳۲۰ جلد کتاب به ازای هر ۱۰۰ نفر باشد.

حسین ملک احمدی در گفت وگو با خبرنگار کتاب هفته در این زمینه گفت: «در سال حاضر استاندارد برای کشور تعیین کرده ایم اما پارامتری ۲۲۰ جلد کتاب به ازای هر ۱۰۰ نفر تأکید داریم.» ملک احمدی درباره برنامه های این نهاد برای بهبود این آمار گفت: «ما برآوردی داریم درباره میزان

سارلوز شهادت امام جعفر صادق(ع) با حال و هوای خاصی برگزار خواهد شد. در این روز شاهد برنامه‌های حوزه علمیه قم و دیگر حوزه‌ها به همراه نمایش نشر جنی خواهیم بود که در قم برپا می‌شود.

روز پنجم: کتاب، کودک و دانش آموز
برای این روز کانول پرورش فکری کودکان و نوجوانان در ارتباط با جشنواره کتاب کودک و نمایشگاه‌ها، نشست‌های تخصصی و اهدای جوایز به برگزیدگان، نمایش فیلم و تئاتر، ملاقات با نویسندگان، شاعران، تصویرگران و هنرمندان حوزه کتاب کودک از دیگر برنامه‌های است که در این روز برگزار خواهد شد.

مسئول ستاد هفته کتاب درخصوص فعالیت وزارت آموزش و پرورش در این روز توضیح داده: «هدف از کتابداران برتر و کتابخانه‌های نمونه و آغاز تجهیز دو هزار کتابخانه در دو هزار مدرسه از فعالیت‌های مهم وزارت آموزش و پرورش در روز پنجم از هفته کتاب خواهد بود که این امر با همکاری معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی صورت خواهد گرفت.»

از دیگر برنامه‌هایی که برای این روز تدارک دیده شده است باید به حضور ۱۰۰ نویسنده در مدارس مختلف اشاره کرد که این نویسندگان در مجموع هزار سخنرانی خواهند داشت.

روز ششم: کتاب و ادبیات

در روز ششم، فعالیت‌هایی که در زمینه ادبیات انجام گرفته اعم از ادبیات داستانی، شعر ... مورد توجه قرار خواهد گرفت. همچنین از پاسداران اهل قلم، خادمان نشر و ناشران سیاه پاسداران انقلاب اسلامی، مؤلفان و مترجمان شهید این حوزه تجلیل به عمل می‌آید.

روز هفتم: کتاب، دانشگاه و صنعت
در این روز برنامه‌های چهار دانشگاهی و کتاب‌های بخش دانشگاه برگزار خواهد شد که از آن جمله می‌توان به مراسم انتخاب کتاب سال دانشجویی، برگزاری جهل نمایشگاه کتاب، چاپ ۱۸ عنوان کتاب مرتبط با زندگی پیامبر اکرم(ص)، تجهیز کتابخانه‌های مراکز دانشگاهی، جلسات نقد کتاب و... اشاره کرد.

فکری با اشاره به دلایل عنوان نام صنعت در

این روز گفت: یکی از ویژگی‌هایی که در روز هفتم وجود دارد، پرداختن به فعالیت‌هایی است که با همکاری وزارت کار و امور اجتماعی و انجمن ناشران کتاب کودک و نوجوان صورت می‌گیرد. در این روز جشن کتاب کودک، کار و صنعت برگزار خواهد شد. همچنین نمایشگاه‌های کتاب به کارخانه‌ها برده می‌شود و از ناشران صنعتی و کارگران کتابخوان تجلیل می‌شود.

روز هشتم: کتاب، کتابدار، اطلاع‌رسانی و رسانه

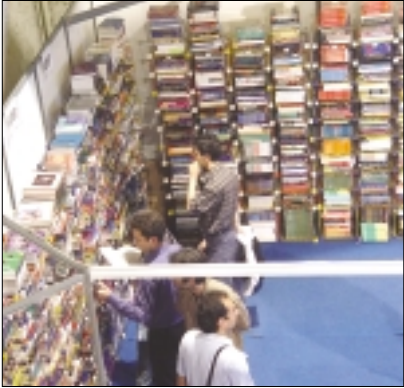
با توجه به اهمیتی که موضوع کتاب از لحاظ فرهنگی برای جامعه ما دارد، به رغم نام هفته برای هفته کتاب به دلیل گستردگی مراسم تعداد روزها به ۹ روز افزایش داده شده است. در روز هشتم، عمده مراسم از سوی کتابخانه‌های عمومی کشور برگزار می‌شود که در آن از کتابداران نمونه و خادمان فرهنگ تجلیل به عمل خواهد آمد. حمید قبادی درخصوص برنامه ویژه‌ای که امسال در این روز برگزار می‌شود توضیح داد: «امسال برای اولین بار انتخاب کتابخوان

نمونه در سطح کشور صورت خواهد گرفت که این برنامه قرار است به صورت آزمایشی در چند استان برگزار شود و در سال آینده به صورت سراسری در تمام کشور به مرحله اجرا درآید.

روز نهم: کتاب، بسیج، ایثار و شهادت

با آغاز فعالیت‌های هفته بسیج روز آخر این

چهار نهمین دوره هفته کتاب که باسال پیامبر اعظم(ص) مقارن شده است. بار یک‌کرد ویژه و مشارکت بیش از پیش و نهادهای مختلف دولتی و خصوصی از ۲۴ آبان ماه آغاز می‌شود

هزار مرکز دهستان دارای کتابخانه شود و بخش عمده‌ای از کمبودها را جبران کنیم. ضمن اینکه ساماندهی و روزآمد کردن کتابخانه‌ها که برخی از آنها فضای مطلوبی ندارند باید مورد توجه واقع شود و در این زمینه نیز اقداماتی صورت می‌گیرد.
دبیر کل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در مورد مساله پرداخت بدی‌های شهرداری (نیم درصد از درآمد) به نهاد کتابخانه‌های عمومی گفت: «مشکل دو شهر تهران و اصفهان از شهروان دیگر جداست. در مورد شهرهایی به جز تهران و اصفهان باید تکلیف قانونی انجام شود اما در مورد تهران و اصفهان شهرداری‌ها این اعتقاد را دارند که تعدادی از کتابخانه‌ها بحث پوشش شهرداری هستند. هزینه‌ای که برای این کتابخانه‌ها می‌شود، بخش عمده‌ای از نیم درصد را پوشش می‌دهد و بحث ما این است که چنین مساله‌ای باید در انجمن کتابخانه‌های عمومی شهرستان‌ها بحث شود که چقدر هزینه می‌شود و چه نوع هزینه‌هایی انجام می‌شود این هزینه‌ها باید مورد تأیید قرار بگیرد و تا زمانی که این تعداد و وضعیت این کتابخانه‌ها مشخص نشده است نمی‌توان در این مورد صحبت کرد و باید شهرداری‌ها به وظیفه قانونی خود عمل کنند.»

مساله به طور متوسط ۱۰۰ باب کتابخانه در شهرها ایجاد می‌شود و در سال گذشته حدود ۱۲۰ کتابخانه در شهرها ایجاد شد، اما بیشترین خلا در نقاط روستایی است و در این زمینه پیشنهادهاییان را طی یک آیین‌نامه به وزارت ارشاد دادیم که باید به تصویب دولت برسد که این راهکارها با همکاری دستگاه‌های مختلف در مراکز دهستان‌ها به ایجاد کتابخانه‌ها می‌انجامد. این راهکارها بسیار کم هزینه هستند و امیدواریم با انجام این طرح‌ها پیش از دو

ملک احمدی:

در حال حاضر هر ۲۲ هزار نفر یک کتابخانه دارند در حالی که این آمار باید یک کتابخانه به ازای هر ۲۰ هزار نفر باشد که طبعاً ما با این وضعیت فاصله داریم ضمن اینکه وضعیت نر مقایسه با الگوهای جهانی هم تفاوت زیادی وجود دارد تفاوت زیادی وجود دارد

مراسم، به نام کتاب، بسیج، ایثار و شهادت نام گرفته است که در این روز نیروی مقاومت بسیج برنامه‌های متعددی خواهد داشت. از جمله آنها می‌توان به مسابقات کتابخوانی، جلسات نقد و بررسی، اجرای طرح اهدای کتاب به پایگاه‌های مقاومت اشاره کرد. در این روز دومین نمایش تخصصی نویسندگان حوزه ایثار و شهادت از سوی بنیاد شهید و امور ایثارگران برگزار خواهد شد که حسن ختامی خواهد بود بر روزهای خوب با کتاب بودن.

خانه کتاب نیز در هفته کتاب برنامه‌های ویژه و نشست‌های تخصصی خواهد داشت. از جمله، این برنامه‌ها جشنواره نقد است که با هدف رشد و بالندگی فن نقد کتاب، تشویق منتقدان و ایجاد رقابتی سالم و سازنده در حوزه نقد کتاب و ارتقای کیفی منابع مکتوب کشور با گذر شش نقد کتاب برپا می‌شود. در این جشنواره آثاری که در حوزه نقد کتاب در سال ۱۳۸۲ منتشر شده‌اند، مورد ارزیابی قرار می‌گیرند. این آثار می‌بایست در یکی از مجلات تخصصی نقد کتاب یا در صفحات مربوط به نقد کتاب در نشریات با کتاب‌های مرتبط با نقد کتاب منتشر شده باشد.

ناصر میرزایی، دبیر اجرایی جشنواره نقد

درباره فعالیت‌های این جشنواره گفت: «تاکنون

۱۳۰ اثر به دبیرخانه جشنواره رسیده است که علاوه بر همه آنها، کارشناسان جشنواره ۱۲۰ نشریه

را بررسی و آثاری را که شایسته شرکت در جشنواره تشخیص داده‌اند، برای هیأت داوران ارسال کرده‌اند.

وی افزود: در حال حاضر، مرحله اول داوری

به پایان رسیده و از میان آثار ارسال، ۶۰ اثر به مرحله دوم راه یافته است که آثار برگزیده در این

مرحله به مرحله نهایی راه خواهند یافت تا برگزیدگان نهایی اعلام شوند.

میرزایی با اشاره به روند برگزاری جشنواره

نقد در دو سال گذشته گفت: «در جشنواره اول، ۱۳

نشریه و در جشنواره دوم، ۵۰ نشریه و ۱۷۶

اثر در معرض داوری قرار گرفتند که با این وصف

به نظر می‌رسد امسال تعداد نشریات و آثار شرکت‌کننده بیش از دوره‌های گذشته خواهد

بود.

دبیر اجرایی جشنواره نقد افزود: «منتقدان و

علاقه‌مندان نقد کتاب تا پایان آبان ماه فرصت

دارند آثار خود را به دبیرخانه جشنواره نقد ارسال

کنند.»

ملک احمدی درباره دیدار با شهردار تهران گفت: «اطم‌مکاناتی که با شهرداری داشتیم شهردار از این موضوع گله کرده بود در یک جلسه فیمابین این مسائل مطرح شد که ما آمادگی خود را درباره این موضوع اعلام کردیم.»

ملک احمدی درباره جلسه هیات امنای

کتابخانه‌های عمومی کشور که ۲۰ آبان‌ماه در مشهد

بازگزار خواهد شد گفت: «در جلسه آینده گزارشی

از کل کردارهایی‌های شهرداری‌ها در کشور خواهیم

داشت که با این گزارش طبیعتاً وارد این بحث

خواهیم شد.

دبیر کل هیات امنای کتابخانه‌های عمومی

کشور در مورد برنامه‌های هفته کتاب گفت:

«برنامه‌های هفته کتاب توسط ستاد است که در

معاونت فرهنگی وزارت ارشاد است تعیین می‌شود

و نهاد هم برنامه‌هایی که ستاد مشخص کند را

برعهده می‌گیرد مخصوصاً برنامه‌های روز کتابداری

که همانند سال‌های گذشته طی نشست در استان‌ها

و تهران از آخرین کتابخانه‌ساز، کتابداران و

انجمن‌های نمونه تقدیر می‌شود ضمن اینکه امسال

برای اولین بار از کتابخوان نمونه هم در سطح

شهرستانی و استانی تقدیر می‌شود.»

داستان

دکتر محسن پرویز، معاون فرهنگی وزارت ارشاد اعلام کرد:

اقدامات وزارت ارشاد برای شغل شدن نویسندگی

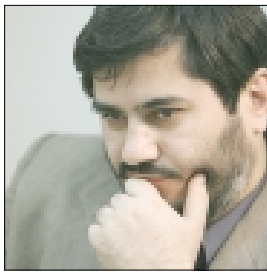
از قلم الامام جمله ای ارامدام می شنویم، بیجه جان! شاعر نشو، این جمله برای خیلی از نوجوان‌هایی که هنوز از غم نان سردر نمی آورند، معنی چندانی ندارد اما همان که آن نوجوان کمی بزرگ شد و قد کشید، وسعت به شکل دیگری مطرح می شود، آن وقت است که «که آرزوی نویسندگی» مجبور است صبح تا شب کار کند تا ساخت‌های آخر شب، اگر فرصت شد خود را به قلم و کاغذ برساند، این روزها نویسندگی حرفه‌ای بحث داغ محافل هنری است و این بحث در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مطرح شده که چطور می توان شرایطی را برای نویسندگان فراهم کرد که فارغ از همه دغدغه‌ها، تنها به نوشتن فکر کنند.

دکتر محسن پرویز، معاون وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، باین بودن شعارگان کتاب و نداشتن نشر حرفه‌ای را از دلایلی می‌داند که زنجیروار به هم متصل اند و به این موضوع منجر می‌شوند که نویسندگی نتواند زندگی خود را بر اساس درآمد نویسندگی تأمین کند. دلیل دیگری که وی از آن نام می‌برد، نویسندگانی هستند که هنوز جسارت پیدا نکرده‌اند، خود را تنها به درآمد نویسندگی اکتفا کنند، به اعتقاد دکتر پرویز برای داشتن نویسنده حرفه‌ای باید حداقل‌هایی فراهم شود تا نویسندگان حرفه‌ای مطمئن شوند دستمزدها و ولت‌ها برای گذران زندگی دارند و روی دربار موانع کار می‌گردد، هرساله ساد و عمده، محدودیت‌های بودجه است که اجازه نمی‌دهد در این زمینه اقدام لازم انجام شود. محدودیت‌های بودجه را هم کمیوند بودجه نباید در نظر بگیریم.

حذف یارانه کاغذ، تقویت کتابخانه‌های عمومی و افزایش بودجه خرید کتاب توسط وزارت ارشاد از ۱۰ تا ۱۵ درصد از برنامه‌های است که به گفته دکتر پرویز می‌تواند در چرخه نشر تحول ایجاد کند.

آمادگی مجلس برای همراهی با نویسندگان

به گفته چواریزین‌منش از اعضای کمیسیون فرهنگی مجلس این موضوع که نویسندگی یک شغل محسوب شود، نیاز به مصوبه

حمایت بدون توقع
اکثر نویسندگانی را می‌بینم که تمام وقتش را صرف نویسندگی کنند، افرادی مثل حسین قلی مستغان، جواد فاضل و وحید الله منصوری در این زمینه مستثنی هستند چون آنها روزنامه‌نگار بودند، عبدالعلی دستغیب با اشاره به موضوع قوت اضافه کرد، اولین مشکلی که در این باره مطرح می‌شود عنوان شده است، از دورانی که سواد در ایران عمومی و از انحصار طبقه‌ای خاصی خارج شد، تا به امروز، مدارس به کودکان کتاب خواندن را بیاموزند، به گفته دستغیب، این کودکان وقتی به بزرگسالی می‌رسند، به مطالعه کتاب عادت ندارند، دلیل دوم، فرهنگ جامعه است، افراد جامعه ما به اطلاعات شفاهی بیشتر علاقه دارند، آنها ترجیح می‌دهند به جای مطالعه کتاب، تعریف آن را از دیگران بشنوند، دستغیب حتی از نویسندگانی نام می‌برد که به این طریق از موضوع یک کتاب آگاهی می‌یابند، به اعتقاد دستغیب، نویسندگانی که تحت تاثیر روزمرگی کتاب می‌نویسند به اثر لطمه می‌زنند و این لطمه سبب می‌شود نویسندگی حرفه‌ای نداشته باشند، وی درباره راهکارها هم صحبت می‌گوید «انهادهای فرهنگی باید بدون توقع، نویسندگان را حمایت کنند، به این معنی که محیطی به وجود بیارند تا مردم قدرت خرید کتاب و فرصت مطالعه داشته باشند، این کار باید به دست افراد متخصص سپرده شود تا نویسندگی در ایران که مهد فرهنگ است مثل گذشته رونق یابد»

ادبیات باید معرفی شود

اوبراب خسروی معتقد است، فقط نویسندگانی که ادبیات متفنی می‌نویسند می‌توانند از راه نویسندگی، زندگی خود را بگذرانند، با باگرفتن این ادبیات، ادبیات جدی و نخبه‌گرا تصفیه شده است، بنابراین نویسندگان این نوع ادبیات نمی‌توانند از این راه امرامعاش کنند، خسروی ریشه این اتفاق را در آموزش و پرورش می‌داند و معتقد است، «ادبیات جدی وقتی با می‌گیرد که در مدارس و دانشگاه‌ها معرفی و تدریس شود، زمانی که ادبیات حرفه‌ای با بگیرد،

مجلس ندارد. سازمان مدیریت و برنامه ریزی می‌تواند برای دستگاہ‌هایی که به کار نویسندگی نیاز دارند افرادی را تحت این عنوان مشخص کند، در این زمینه مع قانونی وجود ندارد، این افراد بر حسب نیاز تعریف می‌شوند و مسئولیت‌های آنان تعریف شده است، آریزین‌منش از انجمن نویسندگان و انجمن قلم به عنوان انجمن‌هایی برای رسیدگی به مسائل حقوقی نویسندگان و از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز به عنوان وزارتخانه‌ای که می‌تواند مشکلات و کاستی‌ها را به کمیسیون فرهنگی مجلس منتقل کند نام می‌برد، او درباره نقش کمیسیون فرهنگی مجلس می‌گوید، «هرچای کار که با خلاص قانونی مواجه باشد، به کمیسیون فرهنگی مجلس مربوط می‌شود و ما این آمادگی را داریم که مشکلات را برطرف کنیم».

یادداشت
ناصر میرزایی، مجلسی تبریزیا

نمایشگاه فرانکفورت بورس قرار داد ناشران و نویسندگان

شهر به سال ۱۵۶۴ برمی‌گردد که از سوی ناشران آن شهر برگزار شد، اما برپایی این نمایشگاه به طور مداوم ادامه پیدا نکرد، یکی از دلایل برگزاری آن در سال ۱۵۶۴ معاوضه با تجارت پاپایی کتاب از سوی ناشران بود، ولی به مرور زمان خرید پولی نیز امکانپذیر شد و برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی جنبه نمایشی نیز به خود گرفت.

کشورهای شرقی از ۱۹۵۵ یعنی هفتمین دوره با تعداد اندکی در این نمایشگاه شرکت کردند، اما از بیستمین دوره مسئولان نمایشگاه بخش ویژه‌ای را به کشورهای در حال توسعه اختصاص دادند، تا هم تعداد شرکت‌کننده‌ها افزایش یابد و هم از کتاب‌های ارزشمند این کشورها بتوان استفاده کنند، حتی در سی و یکمین دوره به ادبیات آفریقا پرداخته شد که این مسئله انگیزه‌ای برای ترجمه آثار آسیایی، آفریقایی و آمریکایی‌ها در دنیا شد.

نمایشگاه اسسال

پنجاه و هشتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب فرانکفورت روز سوم اکتبر ۲۰۰۶ همزمان با سالروز اتحاد آلمان شرقی و غربی افتتاح شد، در نمایشگاه اسسال ۷۲۷۲ شرکت‌کننده از ۱۱۳ کشور دنیا به صورت مستقل

اگر کسی پیشرفت کشور آلمان بعد از جنگ جهانی دوم را در گرو پیشرفت فرهنگی آن کشور به خصوص پیشرفت حوزه صنعت چاپ و نشر بداند سخن براهی نگفته است، قبل از نگاه کلی به پنجاه و هشتمین نمایشگاه فرانکفورت، لازم است نگاه گذرایی به تاریخچه فعالیت این نمایشگاه داشته باشیم.

در نخستین سال‌های پس از جنگ جهانی دوم، بازار نشر و بخش کتاب در اروپا به خصوص در آلمان رو به افول بود، دلیل عمده آن بازسازی خرابی‌های جنگ و مسائل اقتصادی بود مسائل فرهنگی در اولویت بعدی قرار داشت؛ ولی با وجود تمام مشکلات بعد از جنگ، در کمتر از چهار سال، اتحادیه ناشران و کتابفروشان ایالت Hessen در ۱۹۴۹ اولین نمایشگاه کتاب پس از دوران جنگ جهانی را در کیلسای مشهور Paderborn فرانکفورت برگزار کرد که ۱۵۰ ناشر با هشت هزار و ۵۰۰ عنوان کتاب در آن شرکت کردند، سال بعد این نمایشگاه، با حضور ناشران کشورهای دیگر در سطح بین‌المللی برگزار شد.

شهر فرانکفورت سابقه دیرینه‌ای در فعالیت‌های فرهنگی و صنعت چاپ و نشر داشته و دارد، در سال ۱۵۶۴ دستگاہ چاپ معروف گوتنبرگ نیز در همین شهر به ثبت رسید، برگزاری اولین نمایشگاه کتاب در این

نویسنده حرفه‌ای هم به وجود می‌آید. خسروی دربارهٔ رفع این مشکل می‌گوید: «تدریس ادبیات معاصر در مقاطع راهنمایی، دبیرستان و دانشگاه باید در سیاست‌گذاری‌های مسئولان نظام آموزشی لحاظ شود.

شمارگان پایین کتاب‌ها

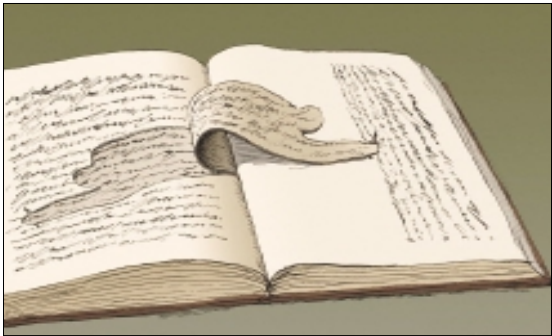
آیا نویسندگی حرفه محسوب می‌شود؟ محمدرضا عبدالملکیان در پاسخ به این سوال می‌گوید: «معنای شغل این است که از محل آن درآمدی حاصل شود. با این تعریف، نویسندگی در ایران شغل نیست». وی دربارهٔ علت این امر پاسخ می‌دهد: «در بسیاری از کشورها، منتهای حمایت‌های احتمالی دولت، شمارگان کتاب به نحوی است که نویسنده می‌تواند از طریق انتشار کتاب ارتزاق کند. وی شمارگان پایین کتاب‌ها را از دلایل عمده این مشکل می‌داند و معتقد است اگر شمارگان بالا برود امکان درآمد بالا نیز فراهم می‌شود. او دربارهٔ حمایت از نویسندگان می‌گوید: «دستگاه‌های فرهنگی باید از نویسندگان، بیشتر حمایت کنند، یکی از این حمایت‌ها می‌تواند تصویب نویسندگی به عنوان یک شغل باشد، اما تصویب چنین قانونی می‌تواند به طور کامل مشکل را حل کند؟ عبدالملکیان چنین پاسخ می‌دهد: «اگر تصویب این قانون، توقعات خاصی را به همراه نداشته باشد، خوب است؛ اما اگر شرایط خاصی را برای نویسنده تعیین کند و انتظار داشته باشند که سفارشی نبوسید، به خلافت او صدمه می‌زند».

نویسندگان به عنوان یک صنف

محسن هجری؛ دبیر انجمن نویسندگان کودکان و نوجوانان درباره اینکه نویسندگی شغل محسوب می‌شود یا نه اینطور پاسخ می‌دهد: «در آیین نامه امور صنفی ذکر شده که کارهای هنری، بخشی از کارهای خدماتی محسوب می‌شوند. براساس این آیین‌نامه، نویسندگی یک شغل است». هجری، جنبه‌های دیگری را نیز مطرح می‌کند: «اگر دولت حکم بر کارهای اقتصادی در نویسندگی نیز حکم هم وجود دارد؛ آیا نویسندگی می‌تواند زندگی را تأمین کند؟ یا منعی است بنابراین از این نظر نویسندگان شغل محسوب نمی‌شوند. به گفته هجری این مشکل منحصی ایران نیست، وی در این باره توضیح می‌دهد: «انجمن قلم سوئد در سفری که به ایران داشته، با انجمن نویسندگان کودکان و نوجوانان ایران ملاقات کردند. در این جلسه، این سوال مطرح کردیم که آیا نویسندگی در سوئد یک شغل است، پاسخشان منفی بوده به اتفاق هجری اگر فعالیت‌های حرفه‌ای

یک نویسنده با نویسندگی او همگن باشد، تاثیر منفی نخواهد داشت. اما در فعالیت‌های ناهمگن چطور؟ اولین نکته‌ای که دبیر انجمن نویسندگان کودکان و نوجوانان در این باره مطرح می‌کند، نویسندگی خلاق است. وی می‌گوید: «نویسنده برای انجام کارهای خلاق نیاز به آرامش فکری دارد. اگر ذهن او با سایر مسائل درگیر شود، زمینه الهام کم می‌شود». دومین نکته‌ای که هجری از آن سخن می‌گوید،

تاثیر منفی چند شغله بودن نویسنده توضیح می‌دهد: «کارهای اجرایی کتاب، وقت گیر و خسته‌کننده است. فقط نویسندگی از نه مانده وفتش استفاده می‌کند که عاشق و بیفته قلم‌زین باشد. بسیاری از نویسندگان در این روند، نویسندگی را رها می‌کنند، بعضی نیز سراغ فیلمنامه‌نویسی می‌روند که درآمد بیشتری دارد. این نویسنده که انگار دل‌پری دارد، در مورد تغییر این وضعیت و رسیدن به جایگاه

فعالیت‌های تحقیقاتی است؛ «در کارهای تحقیقاتی به آرامش و خلوت ذهنی نیاز نیست، اما انجام تحقیقات نیاز به زمان دارد که اگر نویسنده شغل باشد نمی‌تواند به آن بپردازد.

مشکلات را مطرح کردیم

راشیه نجار معتقد است: «در ایران فقط تعداد معدودی از نویسندگان از راه نویسندگی زندگی‌شان را می‌گذرانند اما در سایر کشورهای نویسندگان می‌توانند از لحاظ مالی مدارج خوبی را طی کنند. ماندن در نوبت چاپ، ناآلایی ناشر در توزیع، توزیع ناسامان و کم‌بودن خوانندگان، مجموعه عواملی است که تجار از آنها نام می‌برد. او درباره

در پنج روز برگزاری نمایشگاه از چهارم تا هشتم اکتبر، ۲۸۶ هزار و ۶۲۱ نفر از آن بازدید کردند. سه روز اول نمایشگاه به متخصصان و دو روز آخر نمایشگاه به بازدید عموم اختصاص یافته بود.

با توجه به فعالیت ناشران شرکت کننده در نمایشگاه فرانکفورت که بیشتر به عقد قرارداد بین ناشران و نویسندگان مشغول هستند، امسال ارزش قراردادهای منعقد شده بین آنها بیش از ۶۰۰ میلیون یورو بود که این مسئله موفقیتی برای مسئولان نمایشگاه محسوب می‌شد.

یوزگن بوس ضمن اشاره به این مسئله می‌گوید ما حاضریم در سازماندهی و برپایی نمایشگاه‌های کتاب دنیا مشارکت کنیم. برای مثال سال گذشته در برگزاری نمایشگاه کتاب کبپ‌تاون آفریقای جنوبی مشارکت کردیم و امسال برای مشارکت در برگزاری و سازماندهی نمایشگاه بین‌المللی کتاب ابوظبی با مسئولان فرهنگی این جزیره شبخ نشین خلیج فارس تفاهم‌نامه امضا کرده‌ایم. وی ادامه می‌دهد ما می‌خواهیم نقش خود را به عنوان حامی و میبایکنده ارائه خدمات نمایشگاهی، با تمام توان و قدرت توسعه دهیم.

گفتنی است نمایشگاه کتاب ابوظبی تاکنون ۱۴ دوره برگزار شده که این نمایشگاه سال گذشته در مکانی به مساحت ۵۷ هزار مترمربع یا ۳۱۵ تاشر از بیست کشور دنیا که بیشتر از کشورهای عربی بودند، برگزار شد و حدود ۳۵۰ هزار نفر از آن دیدن کردند. به گفته محمد خلف‌المروزی رئیس سازمان فرهنگ و میراث عربی نمایشگاه بین‌المللی کتاب ابوظبی تلاش می‌کند به بزرگ‌ترین و معتبرترین نمایشگاه کتاب جهانی عرب تبدیل شود. وی گفت: «ما می‌خواهیم ابوظبی را به مرکز نشر جهان عرب تبدیل کنیم و برای این کار نمایشگاه کتاب فرانکفورت الگویی مناسب و حرفه‌ای برای ما محسوب می‌شود.

محیط نمایشگاه

تجربه چندین دهه برگزاری نمایشگاه باعث شده نمایشگاه،

برای نشست‌ها بود.

رخدادهای فرهنگی نمایشگاه

نمایشگاه کتاب فرانکفورت علاوه بر عقد قرارداد بین شرکت‌کنندگان و نمایش محصولات فرهنگی، شاهد رویدادهای فرهنگی بسیاری است که امسال بیش از دوه هزار و ۷۰۰ نشست در تقویم رویدادهای نمایشگاه به ثبت رسیده بود. در هر سال مکان‌های زیبایی با عنوان تالار گفت‌وگو آماده شده بود که برنامه‌ها و نشست‌ها در زمان تعیین شده در آن برگزار می‌شد و با استقبال خوب بازدیدکنندگان همراه بود. این تالارها به سیستم صوتی و نورپردازی و ترجمه به دویا سه زبان با گوشی‌های مخصوص مجهز بودند. بیشتر این نشست‌ها را ناشران شرکت‌کننده با مقامات فرهنگی یا اوبوسیون‌های دیگر کشورها با مسئولان نمایشگاه برگزار می‌کردند. بعضی از این نشست‌ها به نقد و بررسی کتابی اختصاص داشت که با حضور نویسنده کتاب و منتقدان و نیز خبرگزاری‌ها، ناشران و رسانه‌های جمعی با مسئولان نمایشگاه برگزار می‌شد.

هر ساله برخی از چهره‌های فرهنگی، علمی، هنری و سیاسی در این نمایشگاه دعوت می‌شوند که در نمایشگاه امسال نویسندگان مشهوری چون گونتر گراس (*Gunter Grass*)، دونا لئون (Donalson)، کن فولت (*Ken Follet*)، ویکرام ست (*Wikram seth*) و… حضور داشتند که بازدیدکنندگان بسیاری به خاطر این نویسندگان، برای تهیه کتاب آنها و گرفتن امضا در روی کتابشان به آن محل می‌آمدند. همچنین شخصیت‌های شناخته‌شده سازمان یونسکو و نمایندگان مؤسسه گوته از مهمانان ویژه این نمایشگاه بودند. قرار است مسئولان نمایشگاه تمامی رویدادهای فرهنگی و نتایج بررسی‌های مختلف آماری نمایشگاه را در کتابی با عنوان *facts and figures* از نمایشگاه منتشر کنند.

داوران کتاب سال دفاع مقدس تاکید کردند:

نگاه عمیق تر به دفاع مقدس

باید ما راه مست گامی تحلیلی تر با فرست مطالعه عبقرت رهنمون کند.

مسافر آستانه عقیده داره که تمام تفاهد فرهنگی باید احسان بین کنند و موضوع دفاع مقدس در نظر و برنامه سالانه خود جای دهند. روی با تلفظ از برخی سیاست‌های بلند خط آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس می‌گویند. نباید منتظر بپای یک اثر می‌ماند، در نهایت آن را در کتاب سال خرد بررسی می‌کند. اگر هم نمایشنامه‌ای چاپ می‌کند به طور کامل جایگزین اثر نیست.

مسافر آستانه با تأکید بر عوامل مفارش نویسی در کنار معایب آن، اضافه می‌کند: «ما می‌توانیم در آثار اخیر مفارشی نشان راحم نمی‌بینم. مفارش‌ها با معیارهای درست و هدفمند، یک کار امرحله به مرحله پایان هدایت می‌کند. اما در حال حاضر برخی مفارش‌ها با تأکید بر هیئت صرف، داده می‌شوند. بنابراین آثار، تبدیل به آثاری السویه می‌شوند».

سرداور گروه هنر دهمین جشنواره انتخاب کتاب سال دفاع مقدس با اشاره به ۳۳ اثر رسیده به این گروه، تعداد اثر در بخش نمایشنامه ۱۵۱ عنوان اعلام کرده که به همراه آثار بخش های تک‌نمائی، کاریکلماتور، تصویرگری جنگ با داستان تصویری از دفاع مقدس و نیز آثار پژوهشی درباره هنر دفاع مقدس مورد بررسی قرار گرفت.

مسافر آستانه معیارهای داورى رشته هنرى را کاملاً مفاروت از هم ازبای می‌کند. سرداور گروه هنر دهمین جشنواره انتخاب کتاب سال دفاع مقدس می‌گوید: «معیار برای داورى عکس براساس کتاب‌های فرهنگی - هنری موجود معیار پیش‌بینی می‌شود. در نمایشنامه نیز معیارها را داستان، قوت و ضعف عناصر مشخص هستند. بنابراین اینگونه نیست که آثار دربرخی با لطمه مقایسه کنیم. حتی منگن است براساس امیازهای تکب هیچ، هیچ اثرى برگزیده نشده و به نظیر اثر باثاری افکتاب کنیم».

شاخت مفاروت فرهنگی - هنرى دانش تخصصى در عرصه‌های هنر آستانى و تجربه فعالیت هنرى در حوزه دفاع مقدس و سابقه فعالیت تخصصی آن معیار معیارى هستند که مسافر آستانه، برای پیشنهاد داوران به این جشنواره لحاظ کرده بود.

سرداور گروه هنر دهمین جشنواره انتخاب کتاب سال دفاع مقدس بر این باور است که بسیاری اوقات هنرمند نمی‌داند آیا اثرش بیشتر به درد جامعه می‌خورد یا نمایشنامه‌نویس در این شگفتی است که نمی‌داند شاکار خود را کجا ارائه دهد و اثرش چه زمانی به روی صحنه می‌رود؟ همچنین نویسنده خیلی از اوقات از حمایت مالی اطمینان و امنیت خاطر ندارد».

مسافر آستانه، کارشناسی، پژوهشی، برنامه‌ریزی و اجرایی درست نیاز دارد و در نهایت باید حاصل کار مورد ارزیابی قرار گیرد.

آنان به دور از حب و بغض‌های معمول بتوان تکیه کرد تا پس از آن بتوان از آرای مصنفانه آنان دفاع کرد»

دکتر منوچهر انجیری، سرداور گروه تحقیق و پژوهش ادبی

برای خلق آثار ارزشمند، باید هزینه‌های گزاف صرف کرد.

دکتر منوچهر انجیری، سرداور گروه تحقیق و پژوهش ادبی دهمین جشنواره انتخاب کتاب سال دفاع مقدس درباره تعداد و نحوه انتخاب گروه داورى می‌گوید: «۲۰ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های سراسر تخصصی، کرسی تدریس، تألیفات و از تیرهای نسل انقلاب و یا با سابقه حضور در جبهه انتخاب شدند».

وی ضمن اشاره به مراحل مختلف داورى ۱۶ اثر این بخش می‌گوید: «در ابتدا تمام آثار به وسیله بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس جداسازی و سپس در نشتی با داوران اصول و جدول داورى در قالب فرم داورى تهیه شد. در مرحله سوم یک نسخه از تمام آثار در اختیار هر عضو هیأت داورى قرار گرفت و آنان پس از ۲۰ روز نتایج مقلعات خود ارائه دادند و در نهایت طی یک جلسه پنج ساعته از نظرات داوران در مورد هر اثر استخراج شد».

انجیری در ادامه می‌آزاید: «سازمان آمیاز‌های از ۱۰۰ نمره بود و معیارهای نظیر شکل ظاهری، صحنه بندی، نوع نگارش، فهرست افعال و نمایه و ویژگی‌های محتوایی مانند موضوع، خلافت طرح، نوآوری در پیام، مبانی نظری پژوهش و میدانی بودن، منابع و ماخذ، صحت و قوت مطالبه، به روز بودن و میزان پیوستگی موضوع با دفاع مقدس و... را در بر می‌گرفت».

این استاد دانشگاه تعداد کتاب‌هایی را که برای مرحله نهایی داورى برگزیده شده‌اند، از ۳۳ عنوان اعلام می‌کند و اظهار می‌کند: «معیارهای انگر داورى به مجموعه فعالیت‌ها و اطلاعات ادبی و یادداشت‌های ارائه‌دهنده، با ۱۰۰ پرسشنامه جمع کتاب‌های رسیده به مرحله داورى نهایی را دربر داشتند. محورهای نقد و تحلیل، با ۵ عنوان تحقیقات میدانی با ۱۰۰ کتابشناسی مرجع با ۱۰ کتاب بقیه کار را شامل می‌شود».

انجیری، بیانه کمیته داوران را شامل استقلال‌های انجیراوهی، میدانی و دلایل انتخاب اثر دانسته و خاطر نشان می‌کند: «وقتی اثری انتخاب شد، داوران نمره را گرفتند، باید تلاش اینکه چرا به عنوان کتاب برتر انتخاب شده است را ارائه کنند».

این پژوهشگر دفاع مقدس با انتقاد از اینکه «به اسم جوایز معنوی، از میزان مادی جلیوه‌ها کاسته شود، خواستار اختصاص بودجه بیشتری برای تشویق برگزیدگان هنری و ادبی شد».

انجیری با اشاره به ماندگاری و موفقیت اثری چون فیلم محمد رسول‌الله می‌آزاید: «باید برای خلق آثار خوب، هزینه کرد و ریسکی که کافی می‌نویسد، تها برای خودش نیست».

پس اینکه به تسلط بعدی نیز مرتبط است. وی درباره وضعیت کنونی نویسنده‌گان عقیده دارد که هدف‌های مالی و زندگی‌شان، داورى برایشان حتمی‌اند. مانع از پدید آمدن آثار خوب ادبی می‌شود. انجیری با بیان اینکه هر وقت و در هر دوران که به وضعیت نویسنده رسیدگی کردند و آن را سامان دادند، شاهد آثار خوب و پژوهشی در زمینه پان تأکید می‌کند: «نویسنده باید به جلیوه مادی خود اطمینان داشته باشد. حتی برخی بر اساس آن

فراخوان، دریافت آثار، نشست‌های خبری، داورى‌های چند مرحله‌ای، هدایای جوایز و تقویم و... تمام بسیاری، مرحله نهایی این روند را پایان یک جشنواره می‌داند. اما درست بعد از این است که تریون‌ساده ما گرم می‌شود. نویسندگان هستند که اثر خود را برتر از آثار برگزیده می‌داند. بعضی از داورى و معیارهای آن انتقاد و برخی به چارچوب اجرایی جشنواره ایرادهایی را وارد می‌کنند».

دهمین جشنواره انتخاب کتاب سال دفاع مقدس، همزمان با هفته کتاب از ۱۴ آذر برقرار می‌شود. مسلمانان سگی از همسفرین در کتاب این جشنواره داوران هستند که نحوه عملکرد آنان به طور مستقیم و غیرمستقیم تأثیر دارد و از این رو بر آن شدیم تا در صحبت با مسئولان دهمین جشنواره انتخاب کتاب سال دفاع مقدس، برخی معیارها و اصول داورى این دوره را معرفی کنیم».

تنوع سلیقه‌ها در گروه‌های داورى

محمدقاسم فرغی، دبیر اجرایی و مسئول کمیته‌های داورى انتخاب کتاب سال دفاع مقدس هدف از این برنامه را ارج نهادن به آثار مکتوب دفاع مقدس و تکمیل از نویسنده‌گان آثار ارزشمند اعلام می‌کند و معتقد است این برنامه، رونق و رونق‌بخشی برای معرفی آثار برتر در موضوعات مختلف دارد.

وی با اشاره به فراز و فرودهای کار در دوره‌های قبلی، روند کنونی را در به رشد و بالندگی می‌داند و خاطر نشان می‌کند: «البته در این نوع کارها، با تلفظ‌ها و انگیزش‌ها متفاوت است و باید بتوان از نوع سلیقه‌ها و برداشت‌ها نیز به عنوان یک نقطه مثبت یاد کرد. به هر حال اگر در هر کار از تجربه قبلی برای دردن از پله‌ای به پله بالاتر استفاده شود، امری نایسند و مطمئن است».

فرغی در این دوره سعی شده است. بار علمی، فرهنگی و تخصصی در معدود پیشتر باشد. فرغی نظرات و ارزیابی را به عهده نویسنده‌گان کارکنان و مراکز اهل نظر می‌گذارد و درباره تقسیم‌بندی موضوعی آثار رسیده به دبیر کمیته می‌گوید: «موضوعاتی مانند یادداشت‌ها،

محمدقاسم فرغی

حسین مسافر آستانه

جعفر ارامیشی

سفرنامه‌ها، گزارش‌ها... که همپوشانی دارند را نمی‌توان در شاخه‌های جداگانه قرار داد. زیرا نه تعداد آنها و نه کیفیت مجموعی‌شان نمی‌تواند شاخه‌های مستقلی را به خود اختصاص دهد. بنابراین این کارها در گروه خاطر یادداشت‌نامه یا تجربه به خصوص ما این آن تقسیم‌بندی می‌شود».

فرغی از داورى و امتیازدهی آثار با موضوعات پرانگیزی چون همدلی در دفاع مقدس به طور مجزا و توسط داوران آسان‌ها به موضوع خرد و با اشاره به راه‌اندازی گروه پژوهش ادبی دفاع مقدس، افزود: «ما با این اقیبیه که در زیست‌های ادبی به عنوان متأثر از آثار ادبی

در آینده راهگشایی چشم فعالیت دفاع مقدس باشد، به این حوزه اهمیت ویژه‌ای دادیم» زیرا اعتقاد جریبان‌کار و اهل نظر در داورى اصیبات دفاع مقدس بر نتایج و بررسی اندوخته‌ها و ایجاد روسته‌های فراگیر و کاملاً علمی و فرهنگی در این روند کاری است».

دبیر اجرایی دهمین جشنواره انتخاب کتاب سال دفاع مقدس، بیانگر اینکه انتخاب داوران حاصل هم‌اندیشی دبیر علمی جشنواره، مسئولان بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس است. در تعهد، توانایی علمی و سابقه فعالیت آنان تأکید کرد و خاطر نشان کرد: «انتخاب داوران پس از طی همه مراحل مذکور باید به گونه‌ای باشد که بر برای و نظر

امیرحسین شرافت

زهره صفاتی، در کتاب « طهارهٔ النساء» بررسی کرد

نکات تازه در احکام فقهی بانوان

زهره صفاتی در خانواده‌ای مذهبی در آبادان به دنیا آمد. پس از دوره بریرستان از سال ۱۳۲۵ به تحصیل علوم حوزوی پرداخت و از سال ۱۳۲۹ برای تحصیل سطح عالی علم اسلامی رهسپار قم شد. وی در این سال ها از محضر استادانی چون استاد شهیدمرضی مطهری،آیت‌الله مشکینی و آیت‌الله قاضی لنگرانی بهره‌مند شد و از برخی از آنها اجازات روایی و اجتهادی دریافت کرد.

از جمله ابتکارات صفاتی، پیگیری و گوشش برای روان‌فردانی حوزه علمیه بانوان بود و از این جهت او باید از بنیان‌گذاران حوزه علمیه خوانران قم به شمار آورد. وی علاوه بر تدریس و تحقیق به ویژه در فقه، دارای تالیفاتی است که از آن جمله می‌توان به کتاب پژوهشی فقهی پیرامون سن تکلیف، نوآوری‌های فقهی در احکام بانوان در دو جلد، شرح بر کتاب تقلید شیخ انصاری، زیارت در پرتو لایه‌ها(شرعی زیارت عاشورا) فضیلت زیارت عتبات عالیات و… اشاره کرد. یکی از آثار تازه انتشار یافته وی، کتاب «طهارهٔ النساء، فی احکام‌الدماء»، شرح علی‌المروه‌الوقتی» است که در شرح فصل تدوین شده است.

توجه به نحوه زندگی ماشینی و مصرف داروهای شیمیایی و هورمونی عواملی که به نوعی ایجاد اضطراب و عدم آرامش روحی و روانی را به دنبال دارد، این پژوهش را از اهمیت ویژه‌ای برخوردار کرده است. زهره صفاتی علاوه بر تدریس دروس عالی حوزه و انجام پژوهش‌های فقهی، کار باسخ به سوالات شرعی و فقهی بانوان را نیز از طریق دفتر و سایت اینترنتی پیگیری می‌کند. «طهارهٔ‌النساء» کتابی است که فقه زهره صفاتی که دربارهٔ احکام فقهی بانوان و به زیان‌همی نگاشته شده است. مولف می‌کند که دارای تحصیلات حوزوی است و سال‌ها در مباحث فقهی گوناگون تدریس داشته، کوشیده است تا رویکرد فقهی خود را با موضوع شناسی همراه سازد و با استفاده از ویژگی بومیایی فقه‌شیمه، تغییر و تحول در موضوعات گوناگون و تأثیر این تغییرات احکام فقهی زنان را بررسی کند.

سن مال اول را از ضرورت و انگیزه‌ای که باعث شد به تالیف این کتاب بپردازد آغاز می‌کند. در حقیقت این نوشتار یک کار تخصصی زنان است و آن هم با احکام ویژه، نباید رویکرده به این مسأله در گذشته کمتر موردتوجه است. کار از اینجا شروع شد که چون بنده سال‌هایی است درحوزه‌های علمی مشغول به تدریس و کار دوم و طعم‌ساز و کار ما بیشتر با زنان است، احساس کردم که همواره خانم‌ها در این مسأله دغدغه دارند و سوالات متوع و پیچیده‌ای دارند که شاید در رساله‌های علمیهٔ جواب داده نشده است. از طرف دیگر، احساس ضرورت جدی می‌شد، که باید بازنگری مجددی روی این مسائل شود، فکر می‌کنم در سال ۷۵ بود که این کار را آغاز کردم. در همان زمان خدمت رهبرمعظم انقلاب رسیدم،ایشان فرمودند که مسائل فقهی باید دقیق مناسب بشود،موضوع شناسی بشود و موضوعاتش روشن بشود و بعد براساس موضوع شناسی احکام فقهی جدید را بنا کنیم. بعد اشاره کردند به مسألهٔ زنان و فرمودند از جمله مسائلی که نیاز به یک نتیح جدید با رویکرد دارد مسائل زنان است که باید از نظر موضوع شناسی از نظر علمی روی آن کار شود، ایشان تأکید کردند که

این وظیفه متخصصان و خانم‌های فقیه حوزه است که روی فقه آن کار کنند، اگرچه فقه‌های گذشته ما کار زیادی کردند ولی از نظر موضوع شناسی ایهاماتی دارد که باید روشن شود. با توجه به صحبت‌های شما، آیا می‌توان این نتیجه را گرفت که نگاه و رویکرد شما در تحقیق و تالیف این کتاب، کاربردی بوده است؟

بله، چنین نگاهی اگرچه غیرمستقیم، اما وجود داشته است. همزمان با آن من خارج فقه همین موضوع را شروع کرده بودم و مسائل آن با دقت تعقیب می‌شد و سوالانی که خانم‌ها در حوزا و حوش آن مسائل داشتند، جداً از تنوع خاصی برخوردار بود، ما در جاهای دیگر فقه هم کار کرده

بودیم اما تنوعی که در این مسأله وجود داشت در جاهای دیگر کمتر دیده می‌شد.

به هر حال من همزمان با آن فقهش را هم شروع کردم و در بسیاری از بزرگانه‌هایی که احساس می‌شد نیاز به موضوع‌شناسی دارد، مسأله را با رویکرد فقهی نگاه می‌کردیم، در همان زمان بود که متوجه شدم یک کار بسیار دقیق و ظریفی درجهت موضوع‌شناسی دارد صورت می‌گیرد.فاعداتبا نگاه خاص درمسائل زنان و بیماری‌هایی که خانم‌ها با آن دست به‌گیریان هستند مطرح شدن بیماری‌ها، شناسایی و همچنین احکامی که در ارتباط با این نوع از مشکلات وجود داشت که در مورد آنها، منجر به تالیف این کتاب شد. در نگاه اول، شاید این کتاب یک کتاب فقهی صرف به نظر آید، اما بزرگانه‌هایی که لازم بوده که در آنها دیدگاه‌های سایر علوم نیز افعال شود و آن دیدگاه‌ها نیز در حل مسأله، مؤثر بوده، دقیقاً احراز شده و به دست آمده است. در نتیجه سطح مسائل فقهی در این کتاب با نگاهی تقریباً تخصصی و پزشکی صورت گرفته است.

می‌توانید نمونه‌هایی از این نوع نگاه و برداشت فقهی را مثال بزنید؟

به عنوان نمونه، با توسعه علومی که در حال حاضر وجود دارد ما نمی‌توانیم بهداشت جسمی را جدای از بهداشت روانی بدانیم، ما دقیقاً به مسائلی بر خورد کردیم و دیدیم احکام شرعی در موارد زیادی (حتی حلال و حرام) به نوعی به بهداشت جسمی خانم‌ها در جاهایی با بهداشت روانی آنها مرتبط است. برخی احکام دقیقاً به مسائل حقوقی برمی‌گردد که آنجا می‌بایستی ما ابعد این جریان را از نظر فقهی با بعضی‌از نظر علمی روشن کنیم، چون با مسائل حقوقی ارتباط دارد. من یک نمونه را می‌گویم، شاید برای خیلی از آقایان با بعضی از فقه‌ای بزرگوار خیلی ساده ساده باشد که یک خانم بعد

از ۵۰ سالگی از نظر شرعی در شرایط خاصی قرار می‌گیرد که باید تمام اعمال عبادی‌اش را به عنوان یک تکلیف شرعی انجام بدهد. وقتی به این حوزه وارد شدیم دیدیم خیلی خانم‌ها در این موارد مشکل جدی دارند در حالی که مسأله خیلی راحت تلقی شده است، البته باید این راه هم بگیریم که بحث این نیست که ما برای خوشبختی خانم‌ها بخواهیم کار کنیم، بلکه

متعدیم راهکارهای مناسب فقهی وجود دارد.

اصولاً منتهای ضرورت با مصلحت در کتاب شما مورد توجه واقع شده است یا نه؟
در مواردی موضوع به نظر ما تغییر کرده، تغییر موضوع فقها روی حکم اثری ندارد، مسأله محیط زیست، داروهای که مصرف می‌شود، نحوه زندگی ماشینی و موارد متعدد دیگر، قطعاً تأثیر گذارند، مثلاً بلوغ را فرض کنید، این بحث جنایی و موضوعی در سن بلوغ تأثیر گذار بود یعنی سن بلوغ قبلاً پایین‌تر آمده است، به دلیل اینکه تغذیه، نحوه

زندگی و وسایل ارتباط جمعی در این مسأله تأثیر گذار بوده است، نوع غذاها و حتی نوع داروها در وضعیت جسمی انسان‌ها تأثیر گذار است، به همین دلیل در بعضی از احکام زنان این موضوع را نمی‌توانیم نادیده بگیریم، از جمله در بحث بائسگی خانم‌ها، نحوه زندگی، بهداشت زندگی و مجموعاً بسیاری از شرایط نسبت به گذشته کاملاً متفاوت است، حتی در کل دنیا نیز ما شاهد تغییرات هستیم.
آما نشان می‌دهد که سن بائسگی خانم‌ها در آمریکا ۲۰سال بوده و الان به مرز ۲۸سال رسیده، در ایران حدود ۵۰ بوده، الان به مرز ۵۲سال رسیده و عواملش همین چیزهایی است که عرض کردم اما مسأله مهم بر همهٔ این موارد این است که فقه ما دارای آنچنان طریقت بالایی است که با تغییرات صورت گرفته، دست ما برای حل مسائل باز است، یعنی ما دقیقاً در هر کدام از این احکام لاابالی داریم که می‌تواند به ما کمک کند حکم جدید مسأله را استخراج کنیم یعنی دست ما باز است، به نظر من یک فقیه اگر با نظر فقیهانه نگاه کند و با دقت این مسائل را تعقیب کند مشکلی برای استخراج احکامش وجود نخواهد داشت.

من دوسه بلوغ را قائل هستم، بلوغ تکلیفی را در دخترخانم‌ها، ۹ سال تمام شرعی می‌تأم و اما بلوغ تکاحی با بلوغ اقتصادی یا بلوغ جنایی و حقوقی متفاوت با بلوغ تکلیفی است و بنده دلیل هر کدام را قائمه کرده‌ام، پس ببینید هر کدام هم حتی از نظر فقهی می‌تواند حکم خاص خودش را داشته باشد. اینجااست که یک فقیه عوامل بیرونی را هم باید در نظر بگیرد، البته نه تنها در مسائل زنان که در مسائل سیاسی هم اگر بخواهید یک نگاه فقهی سیاسی بدهید همین طور است، باید اینکه فکر کنید، در مسائل اقتصادی هم قطعه به شکل روزبهره مسائل دارد که فقه‌ای ما باید با توجه به شرایط تازه پاسخگوئی آن باشند.

واکنش علما نسبت به کتاب چگونه بود؟

برای آقایان اصلاً باورکردنی نبود، من کتاب را به نسخهٔ حوی برای آیت‌الله سیستانی فرستادم. خودم خدمت آیت‌الله قاضی، آیت‌الله صفایی گلپایگانی و بعضی از مراجع دیگر واسئید و بزرگان دیگر رفتم، وقتی خدمت آیت‌الله موسی رسیدم ایشان وقتی کتاب را باز کردند گفتند این را بدهید من بیرم تا شورای عالی مدیریت حوزه بینند و متوجه شدم که چه زاویه‌های جدیدی در فقه و احکام فقهی بانوان ایجاد شده است، حتی برای آقایان باورکردنی نبود که می‌شود یک خانمی تحشیه بر عروه آن هم با شیوهٔ فقه‌ای سلف و همچنین برخی عبارتهای جدید تدوین کند. نفس این کار حرکتی ارزشمند است.

کتاب پیامبر مهن به سوآلهای ما پاسخ می دهد

انتشارات پژوهش‌های تفسیر و علوم قرآن، به تازگی کتابی جدید درباره پیامبر اکرم(ص) منتشر کرده که با رویکرد پاسخ به پرسش‌های قرآنی جوانان تالیف و ارائه شده است. کتاب مزبور با عنوان کلی «پیامبر مهن» عرضه شده که در جلد اول، پیامبر(ص) و قرآن، موضوع سوالات و پاسخ‌هایی است که از سوی جوانان کشور طرح شده است.

در این جلد می‌خوانیم: قرآن از دیدگاه پیامبر(ص)، روش شناسی تفسیر پیامبر(ص)، روایات تفسیر پیامبر(ص) (سیمای پیامبر(ص) در قرآن و الاخره، تفسیر برخی از مهم‌ترین آیات مربوط به پیامبر(ص).

در این اثر، قرآن کریم، نوری همواره تابان معرفی شده که بر اندیشه بشر تابیده و راه انسان‌ها را روشن کرده است. همچنین این کتاب منبع عظیم معرفتی ذکر شده که نسل‌های بشری را از ذلال خویش سیراب می‌سازد و مقام دانش و دانشندان را آرج می‌تهد.

این کتاب با اشارات متعدد به مباحث علوم تربیتی، گیهان‌شناسی، زیست‌شناسی و روان‌شناسی با اشاره به مسأله فراورآشناسی، حسن کنجکاری و پرشگرایی انسان را تحریک و زمینه تحقیق را فراهم می‌کند.

جلد دوم از مجموعه «پیامبر مهن» با عنوان پیامبر(ص) و تولید علم ارائه و در پنج فصل و یک‌هفتاد و یک‌هفتاد صفحه تنظیم شده است.

در فصل اول با عنوان پیامبر(ص) و تولید علم، اصول سازماندهی پیامبر(ص) در مدیریت، در نگاه قرآن بیان شده است. در همین فصل دیدگاه پیامبر در مورد گیهان‌شناسی بررسی شده و در ادامه، نظر و شیوه پیامبر اکرم(ص) در بهداشت جسم توضیح داده شده است. همچنین حقوق حیوانات از نظر پیامبر(ص) و اینکه این حیوانات نیز دارای رستخیز هستند بررسی شده است.

در فصل دوم که با عنوان تأثیرگذاری پیامبر(ص) در عرصه اخلاق و اجتماع است، رفتار پیامبر با خانواده و شخصیت پیامبر اعظم(ص) از نگاه دانشمندان غیر مسلم‌ان مورد تحقیق قرار گرفته است.

فصل سوم کتاب «پیامبر مهن» به مسأله استمرار نبوت پرداخته و در آن معنای خاتمیت پیامبر اعظم و جمع آن با امامت، آخرین امام از منظر آخرین پیامبر(ص) و حقوق اهل بیت پیامبر(ص) در قرآن از نگاه منابع اهل سنت، بیان شده است.

بررسی و تحلیل چالش‌های زندگی پیامبر(ص) عنوان فصل چهارم است که در آن محدث(ص) به مثابه پیامبر صلح طلب، معرفی و علت جنگ‌های پیامبر(ص) و اینکه آیا این جنگ‌ها برای مجبور کردن دیگران به پذیرش اسلام بوده یا نه و نحوه برخورد مخالفان با پیامبر(ص) در طول تاریخ از زیبایی و تحلیل شده است.

بخش پایانی جلد دوم پیامبر مهن، به منبع شناسی آثار مرتبط با پیامبر اعظم(ص) اختصاص دارد و در آن منابعی برای مطالعه در مورد پیامبر اعظم(ص) معرفی شده است.

مجموعه «پیامبر مهن» در شمارگان ۳۰۰۰ نسخه جمعی از پژوهشگران علوم اسلامی وزیر نظر محمدهدلی رضایی اسفهانلی سامان یافته است و قیمت هر جلد آن نیز ۲۰۰۰تومان است.

زهره زنبیلی

گلزارسی

گزارشی از کاربرد زبان معیار در بین خردسالان

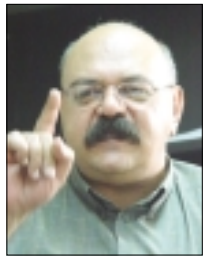
کودکان از واژه‌ها خالی می‌شوند

هر زبانی که به صورت طبیعی میان سخنگویان یک جامعه به عنوان ابزار ایجاد ارتباط به کار می‌رود و زبان طبیعی نامیده می‌شود به لحاظ نظری دارای بی‌نهایت گونه کاربردی است. همان‌گونه که زبان فارسی نیز از این قاعده بی‌بهره نبوده و گونه‌های زبانی بسیاری را در بر می‌گیرد. برای نمونه زبانی که ما امروز استفاده می‌کنیم با زبان فارسی که صد سال پیش به کار می‌رفته، تفاوت‌های عمده‌ای دارد؛ اما امروزه واژه‌های جدید را به کار می‌بریم که هیچ‌کدام در زمان پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها می‌نماند. دانش‌آموزان ما در این دوران به راحتی می‌توانیم بگوییم «کامپیوترم به نرم‌افزار جدیدی نیاز دارد» در حالی که بعد به نظر می‌رسد که دو یا سه نسل پیش از من،

شعب‌نگه دارد. بنابراین می‌توانیم بگوییم که زبان فارسی، به تعداد ماضی، گونه‌های شفاهی متفاوتی دارد. دکتر صفوی همچنین بر این باور است که زبانی چون فارسی «گونه‌سنی» نیز دارد به این معنی که زبان فارسی که یک جوان ۱۷ ساله به کار می‌برد، دقیقاً همانی نیست که یک مرد ۴۰ ساله و یا یک پسر مرد ۸۰ ساله به کار می‌برد، به این معنی که اگر جملاتی چون «پیش‌فهرستی الهی» یا «خبر از جوینت‌بینی» را در نظر بگیریم، فوری می‌فهمیم که گوینده این جمله‌ها فرد سنی است، همان‌گونه که اصطلاحاتی نظیر «عصر»، «خفن» و... و واژه‌هایی هستند که در سن نوجوانی و جوانی کاربرد دارند. همچنین زبانی طبیعی مثل فارسی، دارای گونه‌های «زیر هست» یعنی فارسی که جنس مذکر به کار می‌برد یا فارسی که جنس مؤنث به کار می‌برد متفاوت است. جمله‌های نظیر «خیلی جاگرم، خاک پشم و...» بیشتر گونه مردانه فارسی است در صورتی که «خاک تو گورته، کوروش الهی» و... بیشتر به گونه زنانه اختصاص دارد.

گوروش صفوی، «گونه معیار را گونه‌ای بی‌نشان می‌داند و می‌گوید: «در زبان‌شناسی گونه‌ای که نسبت به تمامی این گونه‌ها بی‌نشان باشد را «گونه معیار» می‌نامند. یعنی آن نوعی از فارسی که نشود معلوم کرد متعلق به کدام ناحیه کشور است و به کدام زبان، جنس، سن و... اختصاص دارد را گونه معیار می‌نامند و زبانی که در سطح و متن آموزشی آن استفاده می‌شود، نزدیک‌ترین گونه به گونه معیار است.»

شهرام اقبال‌زاده، متفکر و مترجم ادبیات کودک و نوجوان، زبان معیار را زبان رسمی هر کشور می‌داند که مکاتبات اداری و نوشته‌های رسمی براساس آن شکل می‌گیرد و معتقد است که زبان باید راست، روان، قابل فهم، فراگیر و کمابیش عمومی باشد. اما محمد فرهمندیان، کارشناس طرح و برنامه آموزش و پرورش، زبان معیار را زبان صدا و سیما می‌داند و نه کتاب. وی معتقد است که «امروز زبان معیار با گسترش وسایل جدید ارتباطات از جمله موبایل، اینترنت و تلویزیون تغییر کرده چرا که بچه‌ها بیشتر از پیش از این وسایل استفاده می‌کنند. فرهمندیان زبان رادیو و تلویزیون را دارای

دکتر کوروش صفوی

چنین گلهائی را شنیده‌باشند و جمله مرادک کنند. از سوی دیگر اگر پدربزرگ من بگوید «دوسه‌ام را برود دارالشویه»، پسر من به طور یقین چیزی از این عبارت نمی‌فهمد.

دکتر کوروش صفوی، زبان‌شناس، ضمن توصیف مذکور از زبان، به گونه‌های زبان فارسی اشاره می‌کند و می‌گوید: «گونه جغرافیایی یکی از گونه‌های زبانی است؛ فارسی که در تهران صحبت می‌شود یا فارسی مشهدی، اصفهانی، یزدی و... تفاوت‌های فراوان دارد، آنچه را در فارسی تهرانی اسپیکر می‌گوید، در فارسی شیرازی آلو می‌نامند. همچنین زبانی طبیعی چون فارسی به لحاظ نظری می‌تواند بی‌نهایت گونه تحمیلی داشته باشد؛ برای مثال، واژه‌هایی که برای یک تحصیل‌کرده رشته ادبیات فارسی کاملاً قابل درک است، امکان دارد برای تحصیل‌کرده رشته حقوق روشن و قابل فهم نباشد، به عنوان نمونه منظور از جمله «اطلع این شعرو رو مدرک علی‌المجد داره» را دروس خواننده‌های ادبیات فارسی می‌فهمند نه کسانی که حقوق یا فیزیک خوانده‌اند.

وی با اشاره به گونه شفاهی زبان فارسی می‌گوید: «زبانی طبیعی مثل زبان فارسی می‌تواند بی‌نهایت گونه شفاهی داشته باشد. کسانی که در بانک کار می‌کنند از اصطلاحاتی استفاده می‌کنند که قرار نیست کاملاً مثبت احوال از آنها سر در بیارند. وقتی یک رابطه کامیون به همکارش می‌گوید: «دنده پنج افتاده نمی‌کرده» این جمله برای یک راننده کامیون کاملاً قابل درک است، او به خوبی می‌فهمد که منظور همکارش این بوده که کبش چاده افتاده زیاد بوده است که سنگی که زیر لاستیک کامیون گذاشته‌اند نتوانسته آن را روری

کردیم... مثال‌های اخیر، زبانی به اصطلاح مخفی میان مردم به ویژه نوجوانان و جوانان شکل گرفته و رایج شده است؛ زبانی که از زبان معیار می‌گریزد و گاهی به هنجارشکنی‌ها یا هنجارگسیختگی‌های عجیب و غریب می‌انجامد؛ اگرچه بعضی چون دکتر کوروش صفوی بر این باورند که گونه‌ای بی‌نشان به نام «زبان معیار» که پیش از این از آن سخن رفت وجود ندارد، زیرا هیچ سخنگویی نمی‌تواند این گونه سخن بگوید و هر کس براساس نوع تحصیل‌نشده، ناحیه سکونتش و... گونه خاصی خود را به کار می‌برد. بنابراین زبان معیار، آن گونه ایده‌آلی است که باید به هنگام آموزش مورد توجه قرار گیرد. عده‌ای معتقدند که بعضی از این گریزها،

شهرام اقبال‌زاده

آگاهانه است. یعنی بعضی، عالمانه و عامرانه از معیارهای زبان معیار می‌گریزند و به سبکی ویژه و مستقل در گفتار و نوشتار می‌رسند که اگرچه بر زبان معیار تکیه دارد اما آگاهانه از آن روی برمی‌گرداند نظیر سبکی که شماری از نویسندگان معاصر برای خود برگزیدند و به کار بردند.

به گمان بسیاری از کارشناسان آنچه در ایران، زبان معیار می‌نامند همان زبان نوشتاری است که باید به همت نهادهای رسمی نظیر آموزش و پرورش به کودکان آموزش داده شود.

اقبال‌زاده می‌پندارد که: «پیدایش زبان مخفی، نشان دهنده تلوی‌های مختلفی است که فرهنگ و زبان رسمی ایجاد کرده و به کار برده نیز مخفی در پی از بین بردن این تلوی‌هاست. حالا این زبان ناچه اندازه به از بین رفتن زبان معیار و گرایش به ناهنجاری‌ها می‌انجامد، چیزی است که زبان‌شناسان و جامعه‌شناسان باید به آن پاسخ بگویند.» اگرچه نباید فراموش کرد که هرچه میزان تحصیل‌ات و پایگاه اجتماعی افراد بالاتر باشد، گفتار روزانه‌شان به زبان معیار نزدیک‌تر است.

تأثیر بی‌نشان چندان ماترک

در فرنی که همه انسان‌ها به در ارتباط نزدیک با یکدیگر زندگی و چه بخواهند و چه نخواهند در یک هکده یا کافی‌نت جهانی به سر می‌برند، آیا می‌توان نقش رسانه‌ها به ویژه تلویزیون را بر این و فکر آنها نادیده گرفت؟!

محمد فرهمندیان از جمله افرادی است که می‌اندیشد: «بسیاری از مغفیم‌ها می‌توان در قالب تصاویری که بچه‌ها یا آن آشنا هستند به آنها منتقل

کرد، اما ما به این مسائل نمی‌اندیشیم این در حالی است که برنامه‌ریزان دولتی در کشورهای دیگر ارتباط تکنائیکی با برنامه‌سازان تلویزیونی دارند و پس از کشف تپ‌های تحصیلی بچه‌ها، به ساخت فیلم یا کارتون براساس نوع یادگیری هر تپ می‌پردازند. در واقع آموزش غیررسمی، اهداف آموزش رسمی را دنبال می‌کند اما در کشور ما چنین نیست.»

وی با اشاره به تأثیر تلویزیون بر کودکان می‌گوید: «مربوه‌ها پیش از آنکه کتاب بخوانند تلویزیون تماشا می‌کنند و برنامه‌های تلویزیونی بر زبان والدینند آنان تأثیر می‌گذارد. بنابراین لازم است که مسئولان آموزش و پرورش با دست‌اندرکاران این رسانه فراگیر در ارتباط باشند و در یک راستا حرکت کنند، البته نوع برنامه‌های درسی ما آقدر خشک و غیرخلاقانه است که عملاً راه را بر چنین ارتباطی می‌بندد.»

اقبال‌زاده نیز معتقد است که: «رسانه‌ها به ویژه تلویزیون به دو شکل بر زبان تأثیر گذاشته و به گسترش زبانی که «زبان مخفی» نام گرفته می‌انجامد، یکی با نگاه رسمی و خشک بعضی قشرهای فرهنگی که هر نوع شوخی و طنزی را نفی می‌کنند و دیگری با نادان‌ها این زبان و گسترش آن.» وی بر این باور است که «به جای منواشدن با این زبان و گسترش آن باید به فرهنگ‌سازی و از بین بردن عوامل شکل‌گیری و رواج آن پرداخت و بچه‌ها را با شادی و پویایی آشنا کرد چرا که دانش‌آموزان، ساعات زنده و فعال خود را در مدرسه می‌گذرانند و نمی‌توان شادی را از آنان گرفت.»

اقبال‌زاده همچنین می‌پندارد که: «کل روند اجتماعی - فرهنگی و نه تنها تلویزیون، زبان یک مملکت را می‌سازد و بر آن تأثیر می‌گذارد و واژه‌هایی را درست یا غلط بر دایره لغات آن زبان می‌افزاید که گاه به ساخت و گاه به تخریب زبان کمک می‌کنند و نه تنها زبان گفتار که زبان نوشتار را هم تغییر می‌دهند.» اما دکتر صفوی معتقد است که اثر تلویزیون در فرهنگ و زبان مردم تأثیر مقطعی و گذرا دارد. دکتر صفوی همچنین می‌گوید: «هر مخاطبی شایسته آن چیزی است که می‌بیند و می‌شنود... وی در پاسخ به اینکه، این گونه مجموعه‌های تلویزیونی اگرچه برای کودکان ساخته نشده ولی آنها را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد می‌گوید: «نه بچه‌ها و نه مخاطبان این گونه برنامه‌ها، زبان را تغییر نمی‌دهند و نباید نگران تخریب زبان معیار از راه چنین مجموعه‌هایی بود.»

وی زبان نوشتار را محافظه‌کارتر از زبان گفتاری می‌داند و معتقد است: «زبان نوشتاری، چون ثبت می‌شود و باقی می‌ماند، نسبت به زبان گفتاری محافظه‌کارتر است و کمتر مستخوش دگرگونی می‌شود اما این زبان نیز آقدر محافظه‌کار نیست که پس از مدتی، تحت تأثیر زبان گفتار قرار بگیرد.»

نیاز به برنامه‌ریزی زبانی

به گفته دکتر کوروش صفوی در کشور ما، زبان، وحدت و ششم می‌شود و رود زبان مشترک میان همه اقوام، زبان فارسی است به همین خاطر باید از واژه‌هایی مشترک استفاده کرد که لر کرد و ترک و بلوچ، آن را درمیابند چرا که همه دروس را

نمی توان برای کودکان به زبان مادری شان برگرداند.

همچنین اقبال زاده می پندارد: «اگر چه فارسی، زبان میزبان است اما نباید از زبان فرهنگ هر یک از اقوام ایرانی غفلت کرد و بهتر است که در کنار زبان فارسی به زبان فرهنگ دیگر اقوام نیز اهمیت داده شود چرا که همه قومیت‌های ایرانی در ساختن زبان و فرهنگ ایران نقش داشته‌اند.»

محمد فرهمندیان با اشاره به اینکه در کشور ما یکسری گویش‌های فارسی‌نظر کردی وجود دارد می‌گوید: «در لهجه کردی، بین کلمات فارسی است و تنها گویش کردها متفاوت با زبان میزبان است اما در کی زبان است چرا که با واژه‌های بسیاری در این زبان وجود دارد که با فارسی یکی نیستند.»

وی بر لزوم برگزاری دوره آمادگی برای مناطق دوزبان اشاره می‌کند و می‌گوید: «در دوره زبانه‌یاد جبار یاغجه‌یان، یک دوره آمادگی برای بچه‌های دوزبانه می‌گذاشتند، به این معنی که واژه‌های مشترک و پایه را با یکدیگر تطبیق می‌دادند و برپاساس آن واژه‌ها، آموزش زبان فارسی را آغاز می‌کردند و این دوره تا همین پنج یا شش سال پیش وجود داشت و کارآمد بود اما در سال‌های اخیر به خاطر وجود توسعه و سبیل ارتباط جمعی، دور کندتری یافته است چرا که بچه‌ها پیش از ورود به مدرسه و آغاز آموزش رسمی از طریق یک آموزش غیررسمی با زبان میزبان آشنا شده و می‌شوند.»

کارشناس طرح برنامه آموزش و پرورش ضعف اقتصادی معلمان را یکی دیگر از عوامل نزول دوره آمادگی می‌داند و معتقد است: «مشکلات اقتصادی سبب شد تا معلمان خوب، با این‌همان راز و کرم کنند و به آموزش درده‌های بالا بریزند و کلماتی که جایگزین این افراد شدند نتوانستند آنگونه که باید و شاید زبان رایج کودکان بیاموزند. از طرفی نظریه‌پرد به جای کمک گرفتن از واژه‌ها، از تصویر استفاده کرد و چون سرعت تصاویر و داستان‌گویی‌ها بسیار بالا بود، بچه‌ها نتوانستند به تجزیه و تحلیل بیفزایند و به درستی زبان میزبان را بیانشان. در واقع آموزش غیررسمی بسیار نتایج می‌گرفت در حالی که آموزش رسمی به کنده پیش می‌رفت و بچه‌ها دیگر نمی‌توانستند از راه کتاب تفره شوند.»

در جست وجوی زبان کودکان

بعرضی بر این باورند که کودکان، زبان محاوره را بهتر و بیشتر درمی‌یابند از این رو بهتر است که برای آنان به زبان عامیانه نوشت، اما بسیاری از کارشناسان آموزش و پرورش و زبان‌شناسان با به کار بردن زبان محاوره موافق نیستند و آن را جدایی

محمد فرهمندیان: امروز بچه‌ها بیش از آنکه کتاب بخوانند تلویزیون تماشا می‌کنند و برنامه‌های تلویزیونی بر زبان و اندیشه آنان تأثیری کم‌تر و بنابراین لازم است که مستوفان آموزش و پرورش با دست اندرکاران این رسانه فراگیر در ارتباط باشند و در یک راستا حرکت کنند

از زبان کودکان می‌داند.

کوروش صفوی بر این باور است که: «زبان کودکان زبانی است که تعداد واژه‌هایش کم و در حد درک و فهم کودک است و این با زبان عامیانه تفاوت دارد.»

فرهمندیان نیز با به کار بردن زبان محاوره برای بچه‌ها مخالف است چرا که می‌پندارد: «آموزش کلمات محاوره‌ای به کودکان بسیار دشوارتر است، چرا که قواعد حذفی حروف را نادیده و از آن بی‌خبریم.»

به هر حال به نظر می‌رسد که بچه‌ها، خواه ناخواه زبان محاوره را از کوچکی و بازار قوامی گیرند، بنابراین بهتر است که کتاب‌های کودکان به زبان نوشتاری باشد و این زبان را به آنها آموزش دهد.

شهرام اقبال‌زاده گرچه به زبان محاوره اعتقادی ندارد اما معتقد است که: «شاید بتوان به کمک این زبان کودکان رایج خواندن، آموختن علاقه‌مند کرد، اما یکدست بودن زبان، یگانه مساله‌ای است که هنگام بر آن اتفاق نظر دارند و می‌پندارند که: نمی‌توان در یک کتاب هم به زبان فصیح سخن گفت و هم عامیانه اگرچه بعضی نوشته‌ها از این درهم‌ریختگی نوشتاری جدا نیست.»

فرهمندیان معتقد است که: «گنجینه لغات بچه‌ها، دارای گرایش‌های خاصی شده و این موضوع نگران‌کننده است.»

وی می‌گوید: «زبان و اندیشه، دوروی یک سکه هستند و هر موضوع، واژه‌های خاص خود را می‌طلبند. امروز، بیشتر مطالبی که به دانش آموزان آموزش داده می‌شود مطالب ادبی است و این امر موجب می‌شود تا گنجینه لغات ادبی آنها بالا رود و سطح دانش و واژگان تاریخی و جغرافیایی آنان کاسته شود.»

فرهمندیان می‌پندارد: «وقتی گنجینه لغات ما محدود و میزان تحصيلات ما پایین باشد، اندیشه ما نیز سیر نزولی طی می‌کند و...» از این دوست که باید از گنجینه واژگان به درستی نگهداری کنیم.

دراغش

محسن لطفی زاد

نورالدین زرین کلک از تصویرسازی معاصر گفت

تصویرهای کهنه در کتابهای نو

«معضل جدی و صدهای که در تصویرگری ایرانی به چشم می‌خورد، جدایی متن و تصویر از یکدیگر است. تصویرگران ما نمی‌توانند به خلق تصویری بپردازند که جدایی از متن، بیان‌کننده آن باشند و مخاطبان بتوانند قصه را تنها از طریق تصویر دیدن کنند.»

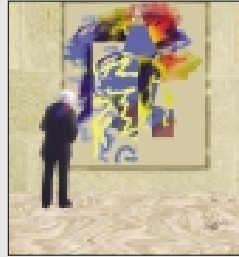
نورالدین زرین کلک در پیغام و نهمین نشست از سلسله نشست‌های تصویرگری با عنوان «روایتگری در تصویرسازی ایرانی» ضمن بیان مطلب مذکور گفت: «تصویرگران ما تصویری ناپایسته و منقطع‌بندی می‌آورند به گونه‌ای که مخاطب نمی‌تواند جدایی از متن، قصه را تنها به کمک تصویر دریابد و دنبال کند و این معضل جدی در تصویرگری کتاب‌های ماست و کوشش من این است که با آموزش در دانشگاه‌ها بتوانم به تربیت نسلی بپردازم که به پر کردن و جبران این خلأ بپردازند و تصویری ماندگار خلق کنند.»

وی درباره توجه بیش از حد به اثر ملی و تاریخی گفت: «ما این که به روی آوردن به آثار تاریخی و ملی و همین‌طور نوشتاری اعتقاد داریم اما بر این باورم که همان اندازه که زیاده‌روی در نوگرایی و غربت‌گرایی ناپسند و ناپدیدار است به همان اندازه نیز افراط در داختمن به این گونه آثار ناخوشایند است اما اگر عنصر طراوت را به این آثار بیفزاییم، وضیعت فرق می‌کند و اثری در خور پدید می‌آید.»

زرین کلک در ادامه بیان کرد: «هر اثر خودش، تکلیف خود را روشن می‌کند و اگر با اقبال عمومی روبه‌رو شود، ماندگار شده و در ادعای باقی می‌ماند.»

وی فرهنگ را جریانیت ممتد به شمار آورد و گفت: «فرهنگ یک جریان است و امتداد آن در سبتر تاریخ، اهمیت فراوان دارد. امروز فلسفه معاصر به این معنا رسیده که «من جریان دارم پس هستم» و اصلاً جریان داشتن و متصل بودن در طول زمان است که فرهنگ را به وجود می‌آورد.»

زرین کلک، مهم‌ترین دغدغه‌اش را تفهیدن و درک نکردن نسل امروز دانست و افزود: «ما ناتوانسته و بدون استفاده از تجربیات گذشته در مسیری حرکت می‌کنیم که پایان آن را نمی‌دانیم؛ فرهنگ امروز، بیش از آنچه تصور کنیم، تحت تأثیر اینترنت و بازی‌های مختلف کامپیوتری است؛ نسل جدید از تاریخ و فرهنگ خود دور شده و اگر ایرانی این معضل فکری تکمیل بین آن می‌رود که کودکانی که ۵سال دیگر به دنیا می‌آیند دیگر با شعر حافظ و مولانا ارتباط برقرار نکنند.»

زرین کلک در پاسخ به سبوسر آقاجانی (تصویرگر گوته و بوجران) که گفت: «بچه‌ها چیزایی را در کتاب‌های خود بیشتر از کلام می‌بینند» می‌پویند: «تصویر، گفت، اما مردمی شگفتی هستند و طبیعت ما با سخن و گفتار و شعر و ادبیات سرشته شده است تا طرح و تصویر»

وی برقراری ارتباط با کودکان را کار بسیار دشواری دانست و گفت: «آشنایی با زبان و دنیای کودکان، کار چندساله سده‌ای نیست و شاید به این خاطر است که بسیاری از کتاب‌های ملی و تاریخی ما برای کودکان نوشته نشده، برای نمونه، کودکان در قصه «امیر اسلطان نامدار» حضور ندارند و اگرچه ماجرای امیر اسلطان، سرشار از تحلی و روایت است که بچه‌ها نمی‌توانند با آن ارتباط برقرار کنند.»

بنابراین تصویرسازی‌های تاریخی و تصویرگرانی که به این مقوله می‌پردازند نیز برای کودکان کار نمی‌کنند. زرین کلک با اشاره به جشنواره‌هایی چون بولونیا، برابلساوا و... گفت: «اگرچه دآوری‌ها چندان دقیق و مصفاخته نیست و گاه حضور شخصی خاص می‌تواند فضا را تغییر دهد و همه آرا را به جانب او بگرداند اما نمی‌توان از تأثیر اینگونه مراسم و جشنواره‌ها غافل ماند چرا که فرصتی برای باهم دیدن و حضور فراهم می‌کند و تصویرگران می‌توانند به مقایسه کارهای خود با یکدیگر بپردازند و خود را حق‌طلبانه و به دور از پیش‌داوری رها کرده و به جوهر قضیه یعنی تصویرگری برای کودکان توجه کنند که اگر چنین قدم بزرگی برداشته‌اند و گرنه امروز، کمتر کسی است که صاحب جوایز کوچک و بزرگ از جشنواره کوچک و بزرگ شده باشند.»

در این نشست همچنین لطفی از نورالدین زرین کلک با نام «حمزه دلداری» برای جاشنار را به نمایش فرمود که تصویرگر تلاشی کرده بود تا به شخصیت‌های بی‌جان کتاب‌های چاپ سنگی، روح بخشد، بدون آنکه قالب و حالت تاریخی را از آنان بگیرد. زرین کلک درباره این فیلم گفت: «فیلم به همت کانون پرورش فکری ساخته شد و تنها یک بار به نمایش درآمد؛ لطفی که داستان عشق امیر حمزه به دختر شاه مدائن را بیان می‌کند و به طرح موضوع جنگ و عشق می‌پردازد.»

وی درباره روش به کار رفته در ساخت این فیلم گفت: «تلاش کردم تا از ابزاری استفاده کنم که تصویرگران کتاب‌های سنگینی در آن زمان از آن بهره می‌بردند یعنی کاغذ کاهی، مرکب ساده خطاطی و قلم هاشور، همچنین نوشتار را جایگزین دیالوگ کردم به همین خاطر، گفت‌وگویی شخصیت‌های داستان به صورت پانویس آورده شده است.»

زرین کلک افزود: «فیلم برخوردار از چهار بعد طول، عرض، ارتفاع و زمان است و خوبی می‌تواند به انتقال مفاهیم گوناگون بپردازد ضمن آنکه صدا، نور، موسیقی و... نیز به کمک داستان می‌آیند و روایتگری را بهتر و آسان‌تر می‌کند.»

نشست روایتگری در تصویرسازی ایرانی، ۳۰مهرماه به همت کتاب‌ماه کودک و نوجوان در خانه کتاب برگزار شد.

یادداشت
ماکن گلستان

هرصفحه برای یک نفر

تعمه های ساز عرفانی ذوالفقون این بار قالب کلمات را به خود گرفت. جلال ذوالفقون بعد از نگارش کتاب هایی در زمینه آموزش موسیقی و سه تارناوازی، به «گل صدربرگ» موسیقی پرورده است. کتاب وانشر «هستان» در ۳۳۱ صفحه همراه با تصاویری سیاه و سفید منتشر کرده است. این کتاب به کوشش سروش قهرمانلو انتشار یافته که در گروه ذوالفقون خواندگی می کند. ذوالفقون در بخش اول کتاب که زندگی نامه، سانساز تحصیلی و فعالیت حرفه ای او را دربر می گیرد، در قالب روایتی اول شخص و داستانی به معرفی هرچه بهتر و بیشتر خود پرداخته است. بخش دوم گل صدر برگ، شامل هفت گفتار در مسائلی نظیر: چستی هنر، آگاهی و شناخت، خلایق، پانگه، موسیقی ایران و ردیف در موسیقی است. ذوالفقون در این بخش ها بعد از زیبایی شناختی و فلسفی هنر را بررسی کرده است. شاید همین باعث شده مطالب این بخش ها کمی برای خواننده عام نقل و درود از فهم باشد. همچنین در این بخش ها گفت و گوهایی به چشم می خورد که شاگردان ذوالفقون پیش از این با او ترتیب داده اند و استاد اینک آنها را برای فهم بهتر متن در دل کتاب خود گنجانده است. مباحث این بخش بیشتر با نگاه توصیفی و شاعرانه همراه است و در آن اشعار شاعران پارسی گوی آمده است.

«تعزیه» عنوان مفصلی از استاد موسی معروفی است که تاریخ نگارش آن ۱۳۲۵ شمسی است و یک بار هم در هشتمهری (سال ۱۳۲۸) منتشر شده و ذوالفقون آن را در کتاب خود گنجانده است. از این قبیل مطالب که پیش از این در جاهای دیگری منتشر شده و هم اینک برای بار دوم در کتاب ذوالفقون منتشر می شود فراوان است. از جمله مقاله «تعزیه، ضامن موسیقی ما» از استاد ابوالحسن صبا، «موجی خوششان چشمه ای جوان» و «به یاد پیرسه تار ایران» هر دو از جلال ذوالفقون که همگی آنها قبلاً در روزنامه هشتمهری چاپ شده اند. همچنین مقاله ای از دکتر امیر حسین یزدگردی با عنوان «ساز عرفانی ذوالفقون» که برای بار دوم در کتاب گل صدر برگ، منتشر می شود.

اما بخش دیگر کتاب، ساختارشناسی موسیقی ایرانی است که سروش قهرمانلو آن را نوشته است. این بخش حدود ۷۵ صفحه از کتاب گل صدر برگ را در بر می گیرد و شاید حجم بالای این بخش دلیل درج نام قهرمانلو بر روی جلد آن در سال ۱۳۸۰ به عنوان امد پور، باشد. البته حدود ۱۰ دانشکده ریاضی ارائه کرده است. البته حدود ۱۰ صفحه از این مقاله بلند در قالب متن است و مابقی نمودارهایی هستند که قهرمانلو در راستای همان پروژه تهیه کرده است. همچنین حدود ۱۳ صفحه از کتاب در تصاویر مربوط به دوران تحصیل ذوالفقون، عکس های کنسرت ها و عکس های شخصی وی دربر می گیرند. گل صدر برگ موضوعات و مباحث مختلفی را مطرح کرده که بخشی از آنها مناسب حال خواننده حرفه ای موسیقی است و بخشی دیگر با طبع خوانندگان عام و شاید همین مسئله کتاب را قدری پراکنده کرده است. کتاب، مسدقات جمله معروف سعدی در گلستان است که از مخاطب خود می خواهد از گلستان او زرقی برود، بله، تنها زرقی و در واقع تمام صد برگ گل گل صدر برگ، قائل برند نیست و خوانندگان ناچارند که چند برگ بیشتر برنارند و مابقی را برای دیگری بگذارند!

بروز برای

پای صحبت جلال ذوالفقون در باره کتاب تازه اش، «گل صدر برگ»

سازی که از کتاب به گوش می رسد

جلال ذوالفقون، متولد ۱۳۱۶ (لوازنده سه تار) دستی هم در پوزش و آموزش موسیقی ایرانی دارد او در کنار برپای کسرت های مختلف در ایران و خارج از ایران، کتاب ها، مقالات و نوارهای متعددی هم در زمینه تجزیه و تحلیل موسیقی ایرانی منتشر کرده است.

آخرین کتاب این نوازنده و پژوهشگر «گل صدر برگ» نام دارد که چند روزی است به کوشش سروش قهرمانلو از سوی نشر «هستان» منتشر شده است. ذوالفقون تا به حال دو کتاب «آموزش موسیقی ایران» در چهار جلد (۱۳۷۰) و «تعزیه و تحلیل موسیقی ایران براساس آثار درویش خان» (۱۳۷۸) و «تورهای همچون «آش در نستان»، «شدهایی» و «دولت عشق» را منتشر کرده است.

«گل صدر برگ»، آخرین کتابان حاوی نگاهی شاعرانه - فلسفی است. حتی در جای جای کتاب به اشعار «سهراب سپهری، مولانا، صائب و سعدی بر می خوریم چه شد در یک کتاب موسیقی به این رویکرد رسیدید؟ یک اصل را باید در نظر داشته باشیم که در این کتاب اندیشه، فرجه سازی در هنر مطرح شده است و هر چه که شما در این کتاب می بینید، در این جهت است. به نظر کل خوشتر، نگویید که مسائل فیزیکی جدا از مسائلی که تا به حال در موسیقی مطرح شده وجود دارد.

آیا کتاب تابع خاصی داشته است؟
در موارد بسیاری از منابع مختلف استفاده بوده که نام آنها را در انتهای کتاب ذکر کردم. البته در کتاب دیدگاه شخصی من هم مطرح شده، متوجهم اینها در این راستاست که بنده نگاهی فرهنگی و فلسفی، به موسیقی داشته باشم.

به نظر می رسد در بخش هایی که مسائلی چون «شهود، آگاهی و شناخت، ماتریزیک و چستی هنر در کتاب مطرح می شود، خواننده عام ناخوشه یا مغایم پیچیده و ثقیلی رویرو می شود».

خب، ممکن است در بخش هایی مطالب برای خواننده عام دشوار باشد، ولی به هر حال اینها مسائلی است که مشا هنر بوده، منتها تا به حال به آنها توجه نشده است. در ابتدای کتاب تریجیح داده ام مسائلی که در اینجا مطرح می شود ظاهراً مربوط به هنر نیست، از اینرو که تا به حال مطرح نشده است. دلیل دیگر این مسئله این است که دیدگاه مردم ما نسبت به هنر آنچنان که باید نبوده است. ما باید این دیدگاه را بالا ببریم، از این رو مجبوریم چنین مسائلی را مطرح کنیم تا خواننده متوجه آنها شود.

کتاب مباحث مختلفی را مطرح می کند، هم حاوی زندگی نامه شماست، هم مباحث فلسفی هنر - و به ویژه موسیقی - و هم مسائلی فنی موسیقی مثل بحث ردیف در موسیقی و ساختارشناسی موسیقی. آیا طرح مباحث مختلف، کتاب را پراکنده نکرده و خواننده را ناآگاهان یا ابیومی از داده ها مواجه نکرده است؟!

هدف من این بوده که طیف های گوناگون از این کتاب استفاده کنند. این بستگی به این دارد که از برای طیف های گوناگون، کتاب های مختلفی بنویسیم یا این که در یک کتاب واحد به نیازهای آنها پاسخ دهیم. البته شاید ضرورت این تفکیک وجود داشته باشد، به هر حال شاید برخی بخش ها مثل همان بخش فنی ایجاد کند که به جداگانه ای تبدیل شود.

در کتاب جای بای اندیشه های مولانا به چشم می خورد و خودتان در متن کتاب از مسافت های کریم زمانی، که فخر امدان مولانا است - بهره برده اید. به نظر شما با این مقدر و پژوهشگر چگونه بوده است؟

جلالتی دوره ای و ماعانه برپا می شود که ما در

آن جلسات در خدمت استاد کریم زمانی هستیم و از نظر ایشان بهر مند می شویم. در نگارش این کتاب هم از اشاره ها و راهنمایی های ایشان بهره گرفته ام. **طی متن کتاب با سوال و جواب هایی ناگهانی رویرو می شویم که حالت گفت و گو دارند. آیا اینها گفت و گوی شخص یا اشخاص دیگری با شماست و چرا بدون پیش زمینه در متن قرار گرفته اند؟!**

این سوال و جواب ها حاصل کنسرت های پژوهشی است که در دانشگاه برپا شده و گفت و گو کنندگان هم دانشجویانی هستند که من به سوال های آنها پاسخ داده ام. هر یک از سوال و

خوشبختانه مخاطبان موسیقی از شادمانی های کوتاه مدت و گذرا به سمت یک بینش فرهنگی حرکت کرده اند. ما سعی کرده ایم برخوردی فرهنگی با موسیقی داشته باشیم

جواب ها را در بخشی که ارتباط موضوعی با آن دارد گنجانده ام. در حقیقت در هر بخش سوال های در ذهن مخاطب ایجاد می شود که این سوال و جواب ها پاسخی است به سوال هایی که مخاطب با آنها رویرو شده است.

در یکی از بخش های کتاب، بحث ماتریزیک را مطرح کرده اید. هدفان از طرح این موضوع چه بوده و این بحث چه از تباطی با موسیقی پیدا می کند؟

هنر، ماتریزیک است. دلیل طرح این موضوع آن بوده که مخاطبان موسیقی جلوه های مختلف هنر را با خود هنر اشتباه نگرفتند. چون خود هنر یک ذهنیت ماتریزیک است. بنابراین هر آنچه در پیوند با ماتریزیک است، می تواند با هنر هم مرتبط باشد. نقلی با ساز زدن هنر نیست، هنر چیزی فیزیکی است و اینها بازنمایی

آن است. **سه تار معروف شما را چه کسی ساخته است؟ گویا بخشی از کتاب به این موضوع اختصاص دارد**

این نکته را بگویم که سه تار من ساخته مرحوم محمود هاشمی است. امثال جایی یا مرحوم هاشمی از جمله سه تار سازان شایع به حساب می آیند. کسانی که هم اکنون سه تار می سازند، به پای مرحوم هاشمی نمی رسند، از کیفیت متناز آنها دو مرتبه بعد از سه تار مرحوم هاشمی فرار می گوید. در هر حال هاشمطری که اشاره کردید، بخش هایی از کتاب به سه تار من و نیز به پیر سه تار ساز ایران یعنی مرحوم هاشمی اختصاص پیدا کرده است.

غلا موسیقی امروز ایران را در چه می داند و آیا در کتابتای سنی کرده اید به این غلا نیز پرداخته؟

ببینید، خلهای متعددی گریبان موسیقی امروز ما را فرا گرفته اند که از فضا عقب و مومن هم هستند. ترمیم آنها هم به در کوتاه مدت میسر نیست، مگر اینکه هم موسیقیدانان ما و هم مخاطبان دیدگاه فرهنگی عبقرفری پیدا کنند. من در این کتاب توجه ویژه ای به این مسائل داشته ام، به این مفهوم که موسیقیدانان و مخاطبان ما از یک طرف باید به کنسرتش دانش و بینش خود بپروراند و به جنبه ای از موسیقی برای مثال نوازندگی یا آهنگسازی اکتفا نکنند. اصولاً هنر ذهن گسترده می خواهد. آهنگی که دست اندازگار تولید و خلایق هستند باید به دستوردهای ذهنی پیش لازم و تعالی ذهنی خود توجه کنند. خوشبختانه مخاطبان موسیقی از شادمانی های کوتاه مدت و گذرا به سمت یک بینش فرهنگی حرکت کرده اند. موسیقی توانمندنی هایی دارد که بخشی از این توانمندی ها در سال های اخیر برای مردم ما پنهان مانده است. ما سعی کرده ایم برخوردی فرهنگی با موسیقی داشته باشیم و بگویم موسیقی می تواند فرهنگ ساز باشد، ما مسئله مالی را به حاشیه بردیم تا بگویم کار هنری و خلایق در کردی مسائل مالی نیست. طبعاً مخاطب زمانی که موسیقی را در چنین حال و هوایی ببیند، خود به خود به بخش فرهنگی سازی موسیقی نزدیک می شود. کتاب گل صدر برگ، قصد تقویت چنین بینشی را دارد، یعنی این که ما از طریق دیگر تعالیات ما هم در راستای این هدف مبادرت داشته ایم.

دکون و دکه

رضا آهسته

چستا پیرپی، به تازگی دو نمایشنامه «چشمه‌های می خندند» و «آخرین بوی کوچک دریایی» را منتشر کرده است. تاکنون از این نمایشنامه‌نویس فعال متون‌های «سرخ سوزان»، «احبیل»، «دخترک شب طولانی»، «میهمان سرزمین خواب»، «ضحیده و طلسم»، «دو نمایشنامه «زنان میهنایی»، «مر آفتابی» و «دو مرغ آخر عشق» (در یک جلد)، «دو نمایشنامه «مظل عروس» و «مجاله که فکر کنید این طوری هم می‌توانسته شد» (در یک جلد)، «بیرغورد نزدیک از نوع آخر»، سه نمایشنامه «نقل زنان سنگی»، «دوست دارم با صدای آهسته» و «دو مرد و یک نجیکت» (در یک جلد)، «یادها برای که می‌وزند؟» و «آیا تو تا به حال عاشق بوده‌ای، روزانه؟» منتشر شده است. با او دربارهٔ مسائل خاص نمایشنامه در کشورمان گفت‌وگو کرده‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

چستا پیرپی از مشکلات نشر نمایشنامه می‌گوید

اجرای نمایش بر صحنهٔ ذهن

با توجه به اینکه تعداد زیادی از نمایشنامه‌های شما منتشر شده است، چه نظری دربارهٔ نشر نمایشنامه دارید؟

قطعاً انتشار نمایشنامه، کمک فراوانی به ثبت و رشد ادبیات نمایشی کشور می‌کند و مهم‌تر از آن، باعث ماندگاری نوعی از ادبیات می‌شود که ماهیتی گذرا چون زندگی را در خود دارد. ادبیات صحنه، زودتراز سایر ادبیات از یادها می‌رود چرا که وابسته به اجرا و صحنه است. چاپ نمایشنامه، بر عنصر نمایشنامه به عنوان یک نوع ادبی تأکید دارد و آن را عینیتی تنها وابسته به اجرا نمی‌داند چرا که باعث ماندگاری تاریخ آثار کثیرتری می‌شود اگرچه تعداد کمی از مخاطبان علاقه دارند که نمایشنامه بخوانند و بیشتر ترجیح می‌دهند که نمایشنامه را ببینند؛ اما من تصور می‌کنم که چاپ نمایشنامه، به عنوان یک نوع ادبی، علاوه بر گسترش نمایشنامه‌نویسی کشور، معن بزرگتری برای بررسی تحولات جامعه‌شناسانه در آثار کشور فراهم می‌آورد و اساساً از طریق نمایشنامه مکتوب می‌توان با نگاهی مستعزیزگر تاریخ ادبیات نمایشی ایران را مورد نقد و مطالعه قرار داد. بنابراین چاپ نمایشنامه را به عنوان ثبت نوعی خاص از ادبیات که بازدهن‌ترین مخاطب سروکار دارد، بسیار ضروری می‌دانم.

آیا شما از آن دست نمایشنامه‌نویسانی هستید که پس از اجرا امتنان را برای چاپ می‌فرستد؟

به نظرم اگر شرایط فراهم باشد که متن هم‌زمان با اجرا در دسترس مخاطبان قرار بگیرد، ایده‌آل است. ولی به دلایل مختلف از جمله مشکلات نشر، مراحل چاپ و… معمولاً یک نمایشنامه پس از اجرا چاپ می‌شود. من نمایشنامه‌های زیادی هم دارم که تاکنون اجرا نشده‌اند، اما به دلایل مختلفی آنها را به چاپ رسانده‌ام. یکی از این دلایل، محدودیت اجرا برای نمایش‌های مختلف است. مگر هر فرد در سال چند اجرا می‌تواند داشته باشد؟ یک نویسنده در خوش‌شانسی‌ترین حالت، حداکثر سه‌الی دو اثر از خود را بر روی صحنه می‌بند. اما نمایشنامه‌هایی وجود دارند که به دلیل تعداد شخصیت بیشتر و یا ساختار پیچیده، هرگز شانس زندگی صحنه‌ای پیدا نمی‌کنند. از این رو اینگونه نمایشنامه‌ها باید چاپ شوند و برای مطالعه در دسترس عموم قرار بگیرند.

البته همیشه این خطر وجود دارد که اگر متن بکری که تاکنون اجرا نشده است، چاپ شود، توسط برخی افراد ناآگاه مورد سوءاستفاده قرار گیرد و افرادی با اقتنایی یا بی‌دانش از آواز آن متون (و یا حتی استعاره کامل اما بدون مجوز از آن) حقوق مادی و معنوی نمایشنامه‌نویس را پایمال کنند.

اما قیاً از اینکه به معایب این فقیهه بیندیشیم، بهتر است به نکات مثبت آن بیندیشیم و آن گسترش فرهنگ نمایشنامه خوانی در کشور و پربار شدن این شاخه ادبی است.

نشر نمایشنامه تا چه حد در ارتقای سطح علمی و کثی تاتر در کشورمان تأثیر دارد؟

به نظرم این تأثیر بسیار است. اگر به آثار چاپ نمایشنامه در کشورهای که از لحاظ تئاتر، پیشرفته هستند نگاه کنیم، متوجه می‌شویم که رشد تئاتر با حجم نمایشنامه‌های چاپ شده ارتباط مستقیمی دارد و این

که هم نمایشنامه چاپ کند و هم بتواند آن را توزیع کند که معمولاً ناشران خصوصی کمتر ریسک چاپ نمایشنامه را می‌پذیرند و همان شمارگان ۱۰۰۰تایی را نیز با احتیاط فراوان چاپ می‌کنند.

کدام یک از نمایشنامه‌ها شما از نشر و توزیع بهتری برخوردار بوده‌است؟

هر کدام معایب و مزیت‌هایی داشتند. برای مثال توزیع انتشارات نمایش برای دو کتاب من «سرخ سوزان» و «بیرغورد نزدیک از نوع آخر» مناسب بود، اما این دو کتاب به سرعت به پایان رسید و انتشارات نمایش هرگز این دو کتاب را تجدید چاپ نکرد و به ناشر دیگری هم اجازه چاپشان را نداد. در نتیجه دانشجویان زیادی برای تهیه این دو کتاب با من تماس می‌گیرند و من قادر نیستم که پاسخگویی آنها باشم. انتشارات ایستادن هم بخش گسترده‌ای داشت اما به نظر می‌رسید که کتاب‌هایش در کاتالوگ‌های سطح

ارتباط، معتادار است. هرچقدر که بازار نشر از نمایشنامه‌های متنوع (در ژانرهای مختلف) بهره‌مند باشد، توجه به هنر تئاتر در آن جامعه بالاتر خواهد بود و کارگردانان امکان انتخاب‌های بیشتری خواهند داشت و قطعاً هرچقدر نمایشنامه بیشتری خوانده شود، سطح علاقه علمی و کثیف مردم به تئاتر افزایش می‌یابد. **دو راه نشر نمایشنامه چه مشکلاتی وجود دارد؟**

نشر نمایشنامه از مظلوم‌ترین بخش‌های نشر

کشور است. ناشران و سازمان‌های دولتی معمولاً برای

چاپ نمایشنامه سرمایه‌گذاری نمی‌کنند، چون در

برنامه‌های آنها، نمایشنامه تعریف مشخصی ندارد و

ناشران خصوصی هم، وقتی اقدام به چاپ

نمایشنامه‌ای می‌کنند، معمولاً شرکت توزیع برای اثر

خود پیدا نمی‌کنند. با این حساب جوانی که بخواهد

یک نمایشنامه برگزیده فخر را بخواند، چگونه باید به

آن دسترسی پیدا کند، چون کمتر کاتالوگ‌روشی،

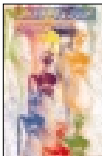

گروه جدیدی از مخاطبان نمایشنامه، به میدان می‌آیند که قابلیت‌های صحنه‌ای، بلکه به دلیل مضمون، تطبیق، و میاحت در امانتک نبفته در اثر دنبال می‌کنند و مانند خوانش یک مرد از آن لذت می‌برند

شهر کمتر دیده می‌شود. ایجابدارم که نشر «فقره با سابقه طولانی چاپ آثار نمایشی در این راه» کمتر با مشکل مواجه شود. چرا که علاقه‌مندان تئاتر، نشر «فقره» را به عنوان ناشری علاقه‌مند به مساحت نمایشی، کاملاً می‌شناسند. مطمئنم که با وسواسی که این نشر در انتخاب و بخش آثار دارد، پاسخ بهتری از مخاطب دریافت خواهد کرد و البته نباید فراموش کنیم که این نشر، از معدود ناشران خصوصی است که سرسختانه به کار نشر آثار نمایشی (نمایشنامه و آثار تئوریک) ادامه می‌دهد و هنوز از ادامه این کار ناامید نشده است. در حالی که نشر «امیرا» (نشری که شخصاً اداره می‌کردم) در این مورد با ناآگاهی‌های زیادی مواجه شد و ضربه‌های شدیدی از سوی مراکز بخش کتاب دید.

شما خود ناشر هستید، چه اقداماتی برای نشر نمایشنامه‌های دیگران انجام داده‌اید؟

ما در نشر «امیرا»، علاوه بر چاپ آثاری از دو نمایشنامه نویسی دیگر، در تلاش هستیم که مجموعه‌هایی از نمایشنامه‌های کوتاه و همچنین مجموعه‌ای از نمایشنامه‌های اجتماعی امروز ایران را که تاکنون در جایی به چاپ نرسیده‌اند، جمع‌آوری کنیم. بازها در این مورد با همکاران نمایشنامه‌نویسیم

هنر

صحنه کرده‌ام. ولی متأسفانه، مشکلات مختلف از جمله ریسک بالای چاپ نمایشنامه، ترس از دیگر کرد پرداخت حق تألیف نمایشنامه نویسان، کار را به درازا بردگ کشانده‌است. چرا که جدا از مشکلات مجوز، کاغذ، فیلم و… چاپ نمایشنامه سودآوری خاصی ندارد و من نمی‌توانم از لحاظ مالی شرمندۀ دوستانی باشم که نمایشنامه‌هایشان را به من داده‌اند و بنابراین کسی در این مورد صبر و تأمل نشان ندادم.

آیا جوانان نوزیاد در ابتدای راه، نمایشنامه‌هایشان را منتشر کنند؟

خیر. لزومی به این کار نمی‌بینم. من از جمله سالگی نمایشنامه می‌نوشتم. اما اولین نمایشنامه‌ام را در ۱۷ سالگی چاپ کردم و اصلاً از این کار بی‌شیمان نیستم. نویسنده باید زمانی به چاپ اثرش اقدام کند که از هر لحاظ به مرحله تکاملی رسیده باشد و اثر و دیدگاه‌های خود را پیدا کرده باشد تا بعدها از طرح نام خود بر کتاب چاپ شده‌اش، بی‌شیمان چاپ کتاب نناید. مثل چاپ کارت وپوست در نظر گرفته شود. چرا که اگر اثر شعفی چاپ شود، در تاریخ ادبیات کشور ثبت خواهد شد و بعداً یک کورن تأثیرات آن به این آسانی ممکن نیست. به قول استادم، دکتر قیصر امین‌پور، برای چاپ هر اثری نباید حوصله کرد. هر اثری زمان خود را برای چاپ پیدا می‌کند. تعجیل فقط باعث می‌شود که میوه‌ای کال در اختیار مردم گذاشته شود که طعم طبیعی خود را هنوز به دست نپزورده است.

این مسئله در مورد داستان و شعر هم صدق می‌کند. باید نخست از اثر خود مطمئن باشیم و سپس به چاپ آن اقدام کنیم.

با توجه به فراوانی جلسات نمایشنامه خوانی در سال‌های اخیر، آیا مخاطبان نمایشنامه و اجرای آن توسعه می‌یابند؟

بله، من هرگونه فعالیت‌ای از این دست را باعث رشد و گسترش فرهنگ نمایشنامه نویسی و نمایشنامه خوانی می‌دانم. اگر مردم بیاموزند که یک متن نمایشی را می‌توان بدون تکیه بر صحنه و عوامل اجرایی، خواند و از خوانش آن لذت برپس حتماً این لذت در خلوت مطالعه یک نمایشنامه نیز تکرار می‌شود. پس گروه جدیدی از مخاطبان نمایشنامه، به میدان می‌آیند که نمایشنامه را نه به جهت اجرا و قابلیت‌های صحنه‌ای، بلکه به دلیل مضمون، تطبیق، و میاحت دراماتیک نهفته در آثار دنبال می‌کنند و مانند خوانش یک زمان از آن لذت می‌برند. جلسات نمایشنامه خوانی هم تعداد نمایشنامه‌نویسان و در بیشتر می‌کند و هم تعداد مخاطبان نمایشنامه را… و در شرایطی که کمتر کسی به مطالعه متن نمایشنامه علاقه نشان می‌دهد، هر عاملی که نظیر جلسات نمایشنامه خوانی بر اهعبیت متن به عنوان امری زنده و فارغ از صحنه، تأکید داشته باشد، مقتمم و ارزشمند است و قطعاً تأثیر مثبت خواهد داشت. چنان که من و تولید و «آیا تو تا به حال عاشق بوده‌ای، روزانه؟»، به متن من از آن که در خرداد ۱۳۸۵، در فرهنگسرای نیوران نمایشنامه خوانی کردم، بیشتر علاقه‌مند شدیم و وقتی واکنش‌های مختلف مردم را نسبت به نمایشنامه خوانی دیدم، در صدد برآمدم که آن را چاپ کنم.

صادق عباسی فرد

با علی معلم دامغانی در باب شعر از فردوسی تا عصر حاضر

قرآن در شعر فارسی جاری است

علی معلم دامغانی را معمولاً با طین صدایش و شعرهای حماسی اش به یاد می آوریم. برخی نیز ترانه های عاشقانه او را با شنیدن نامش زرمه می کنند. با این همه او یکی از پژوهشگران جدی ادبیات به ویژه ادبیات کلاسیک ماست گفت وگویی زیر درباره رابطه شاهنامه و قرآن و دستاوردهای قرآن برای جهان معاصر صورت گرفته است

تأثیرات قرآن در ادبیات فارسی را چگونه ارزیابی می کنید؟

شعراي ادبیات فارسی، شان والایی برای قرآن در آثارشان قایل شده اند و از طرفی، شخصیتی مثل نظامی مرتباً ای که برای شعرا معین می کند، جایگاهی خاص و بالاست. پیش و پس بست صفت کربا

پس شعرا آمد و پیش انبیا. یعنی به طور قطع و یقین شعرا از پی فلاسفه نمی آیند، آنها از پی داعیه داران دیگر نیستند، بلکه در کنار پیغمبران قرار می گیرند و از آنها تقلید می کنند. در این تقلید هم گاه متمسک به فحور و گاه به نقرا، آن وقتی که تزکیه نکرده باشند به فحور متمم می شوند و وقتی که تزکیه می کنند به نقرا. حال پیام از سوی دیگر به این قضایا نگاه کنیم تا اثر قرآن را در شعر جهان به طور کلی و شعر فارسی به طور خاص مورد بررسی قرار دهیم. اگر کسی از ما پرسد که نام من بریم، عفتش هم چندان دشوار نیست، چرا که قصه هلن و قصه فتح تروا به وسیله این شخصیت به شکل شاعرانه ای طراحی شده است و در عین حال رمزآمیز بودن این شعرا سبب شده بعدها فلاسفه از آن خیلی چیزها استخراج کنند و به عنوان مسائل تعقلی بنویسند. هلنیسم که یکی از چند تفکر جهان است به این شیوه ایجاد شده است. حال اگر بخوایم شاهنامه فردوسی را که از اثر هومر هیچ چیزی کم ندارد، مورد بررسی قرار دهیم و دنبال مشا آن بگردیم، چه چیزی را سراغ می گیریم؟ آیا این اثر سترگ به آثار هومر برمی گردد؟ آیا به آثاری که در هند قدیم نوشته می شد برمی گردد؟ تأثیر قرآن بر شاهنامه انکار شدنی است. یعنی بر همان اساس که کتاب قرآن از جهت زبان، بیان و محتوای قبیله های پراکنده عرب را جمع کرد، بر همان اساس فردوسی با تکیه بر اندیشه های اسطوره ای گذشتگان و زبان فارسی اقوام ایرانی را به هم پیوند داد. اصولاً در دنیای ادبیات فارسی حتی یک کتاب را پیدا نمی کنید که وامدار ادبیات عرب نباشد.

یعنی این تأثیر از شاهنامه شروع می شود و در ادبیات فارسی ادامه می یابد؟

شاعران پیش از آن نیز انکار شدنی است، همه شاعران کلاسیک فارسی اذعان دارند که تحت تأثیر شعر عربی و وزن های آن بوده اند. این شکل شعر با اسلام وارد ایران شد. اگر قالب دوبیتی را کنار بگذاریم - که دوبیتی سابقه شرقی طولانی تری دارد- بقیه انواع اشعار با اسلام وارد ایران شده است. اگر به این صورت به اشعار

فارسی نگاه کنیم، ظهور شعر فارسی را می توان به نوعی مرتبط با اسلام دانست. در عین حال این ارتباط از نوعی نیست که ما خواهیم آن را بسازیم یا تحمیل کنیم. قرآن، فرهنگ فارسی بعد از اسلام را به شدت تحت تأثیر قرار داد به نحوی که آنها را می توان ترجمان این کتاب شگفت دانست.

به طور ملموس می توانید به این تأثیرات اشاره کنید؟

قرآن در انواع و اقسام شعر فارسی از جمله اشعار نغزلی، حماسی، عرفانی، توصیفی و حکمی تأثیرگذار بوده است. به طور مثال شعر سبک هندی پر است از حکمت هایی که می توان به سادگی ریشه هایش را در قرآن پیدا کرد. تأثیرات قرآن به حدی است که می توان آن را کتاب مصدر و ماخذ دانست که همه شاعران ارجاعاتی به آن داشته اند. از طرف مقابل تمام تلاش آنها این بوده است که معانی قرآن را به تصویر بکشند. این بوده است خدا از سنگینی و ایجاز خاصی برخوردار است که برای آنکه برای همه کس قابل

به فردوسی و اثر سترگش شاهنامه اشاره کردید. مصداق عینی نمود مفاهیم قرآنی در شاهنامه کجاست؟ اگر شما از هر یک از تحصیل کرده های ما بپرسید که شاهنامه از چه موضوعاتی تشکیل شده، بی شک به لحن بیان و روایت های حماسی آن اشاره می کند. هیچ کس شک ندارد که اسطوره ها حضوری مهم در شاهنامه دارند. از طرف مقابل، قرآن در مقابل اساطیر مقداری جبهه گیری دارد. آنجا که نذیرین حارت و شخصیت هایی مثل او به روایت اسطوره ها و قصه های پیشینیان می پردازند و تلاش می کنند تا در برابر قرآن بایستند، پیغمبر نه تنها از آنها به شدت تیراقت می شود، بلکه در مقابل با این افراد قرآن می گیرد. در اینجا می توان طهارت قابل را بین قرآن و پیغمبر اسلام با شاهنامه فردوسی مشاهده کرد که به داستان اسطوره ها پرداخته است. اما ما معتقدیم که شاهنامه نه تنها متأثر از قرآن است که به شدت به آن وابسته است. اولین ربط قرآن با شاهنامه این است که شاعر آن می دانست پیامبر در مقابل اساطیر موضع دارد و به دلیل همان وقتی از اساطیر در اثرش استفاده کرد، به نحوی خود به تخطئه آنها پرداخت.

او به بیان این نکته می پردازد که چه کسی رستم را بلی در سیستان می داند؟ و در پاسخ می گوید: «منش ساختن رستم داستان» این جمله عبارت فردوسی است. این عبارت توسط صاحب شاهنامه بیان شده و نشان می دهد که او از اساطیر تبعیت نکرده بلکه به دنبال بیان قرآنی بوده است. او به طور دقیق به قصص انبیا اشاره نکرده است. به قصه های ملی قومی پرداخته و با یک دسته بندی آنها را به هم پیوسته است. این سطح روی کار است اما در اصل آنچه فردوسی در نظر داشته به هم پیوستن اقوام است که لهجه های مختلف داشته اند. حول یک کتاب جمع و جور، فصیح عزیز و دوست داشتنی، پیام او همان مصرع معروف است که می گوید: «عجم زنده کردم بدین پارسی».

اگر فردوسی این کتاب را خلق نکرده بود مطمئن باشید اقوام سکایی و بسیاری از اقوام آریایی از هم می پریزند. گمانیکه می بیند اقوامی که ریشه سده صد ساله ایرانی دارند مثل پارتیان، افغان، پارتیان، تاجیکی و ما گاهی اختلاف های بی معنی وجود دارد که بیشتر از جدایی خیر می دهد تا خودمان را اصل می دانیم و بقیه را فرعی. این نشانه جدایی است. فردوسی، مردی از سوی است کتابی خلق کرد که همه این اقوام را به هم گره زد. پیش از او در عرستان پیغمبر اسلام (ص) بود که قبایل از او در جنگ و تفرقه را به هم متصل کرد. این قبایل هیچ راهی برای زندگی نداشتند. پیغمبر اسلام این اقوام در حال جنگ را حول یک کتاب جمع کرده قرار داده بود. ادبیات مشترک این اقوام را اصل می دهد همین محتوا و فرمی است که قرآن بر اساس آن بنا نهاده شده است.

فردوسی از ماهیت قرآن استفاده کرده ماهیتی که بر اساس زبان و قصه های که بر اساس ملت قوم سامی بود، پیغمبر برد. در عین حال شهادت این دو کتاب تنها به این موارد محدود نیست.

فهم شود بزرگان به گونه ای از آن تأثیر پذیرفته اند تا ما بتوانیم آن را درک کنیم. بسیاری از آثاری که در دست ماست، محصول همین تلاش شاعرانه است. اشعار عطارد، نظامی، مولانا و حافظ به نوعی وامدار قرآنند و به طور کلی نمی توانید کتابی را پیدا کنید که وامدار قرآن نباشد.

آچه فردوسی در شاهنامه

اصل قرآنی دهد محتوا و فرمی است که قرآن بر اساس آن بنا نهاده شده است

اصرار فردوسی بر شاهنامه

به پیوند کتاب با قرآن

نشانه ارادت او

به قرآن است

اصرار فردوسی در مقدمه و موخره شاهنامه به پیوند کتاب با قرآن به دلیل آن است که ما بدانیم کتاب نشانه ارادت او به قرآن است. به این دلیل که ما بدانیم این کتاب عین دیانت اوست.

در مورد روایات شاهنامه به طور خاص، چطور می‌توانیم به ارتباط آن با قرآن اشاره کنیم؟ حکمت‌هایی که در شاهنامه آمده، ترجمه حکمت‌های قرآنی است. ارفصه‌هایی را یادآور شده که شاید چندان مهم نباشد. آنچه در کار فردوسی اهمیت دارد تالیحی است که از این حکمت می‌گیرد. این حکمت‌ها تاجلی قرآن است در آینه شعر فارسی. سه‌سده و سی‌قر از این حرف‌هاست که بخوانیم به یک شاهنامه بدون وجوه‌تجلیات قرآنی چیز زیادی ندارد. شاهنامه بدون حکمت‌های قرآنی افسانه‌ای است که خود نویسنده آن‌ها اختلعه کرده است.

از شاهنامه گفتند و تائیری که از قرآن پندرفته است. بسیاری دیگر از آثار ادبیات کلاسیک نیز قرآن تائیرات پیمان از آشکار دارند. می‌خواهم اشاره‌ای به ادبیات مدرن داشته باشم. قرآن چه تائیری در ادبیات مدرن فارسی داشته است؟

به احتمال فراوان منظور شما ادبیاتی است که در دوره منورالفرقگی ایران ایجاد شده است. ما در این تدرجه به نوعی وامدار فریبیم. اما ارتباط‌های ما در ظرفیت‌های خیلی با اسلام، قرآن و کتاب‌های پیشینیان روشن‌تر است. ما در ادبیات کلاسیک‌مان بیشتر می‌توانیم ادعای تودیکی باقرآن داشته باشیم و به اثبات آن بپردازیم. از دوره تجدید ادبی به این طرف، یعنی از زمانی که ارتباط ادبی ما با غرب قوی‌تر شده، تحت تاثیر فرهنگ غرب قرار گرفتیم. در ارتباط‌های فرهنگی، همیشه اندیشه از طرف بزرگ‌تر و فعال‌تر وارد طرف کوچک‌تر و بی‌تأثیر می‌شود. یعنی ما بیشتر اثر پذیرفته‌ایم تا اثر گذاریم. در مورد فرهنگ دوره تجدید باید دو مساله مورد بررسی قرار بگیرد: یکی بی‌نشاطی از سوی ما و دیگری نشاط از سوی آنهاست. این ارتباط فرهنگی سبب شد تا ما با گذشته غرب ارتباط محدودی برقرار کنیم. ما با گذشته غرب بیگانه نبوده‌ایم. از گذشته‌های دور، غرب و از یونان و روم می‌شناسیم. ما با غرب ابرطمین، اقلاطونی و سقراطی زندگی کرده‌ایم. این فرهنگ به کشورهای اروپایی و این اواخر به آمریکا رفته و به صورت یک مدنیت تجدید شده است. و حالا می‌خواهد همه آنها را به جهان صادر کند. در قبال این فرهنگ به ذخیره‌ای نیزمی‌زی و فرهنگی مردم شرق چشم دوخته است. به هر حال در این دوره دویمت شرق جدید، یعنی ما چیزی است که گرچه آن را بنسبیده نمی‌شیریم اما قطعی و قهری بوده است. یعنی هیچ کس نمی‌توانست در مقابل این ارتباط حضاری ایجاد کند حتی اگر می‌توانست نیز این حضارها را ایجاد نکند. از همین رو ما باید به عنوان یک پدیده به این قضیه نگاه کنیم. ما پذیرفته بودیم که غرب منشاء نشاط فرهنگی، صنعتی و اندیشه‌های جدید است. دلخاسته و شیفته تلاش کرمیم از رنگ لباس‌های نازیان و گویش به سمت غرب حرکت کنیم. مسافرت‌ها این کار هنوز هم ادامه دارد. هنوز هم رودخانه‌ها از آن سو به این سو سرازیر می‌کنند. از زمان انقلاب، ضربه‌ای از جنس بیداری ملت ما را دچار تغییر کرد.

تا دورتر نرفته‌ایم می‌خواهم به شاعری مثل سهراب سپهری اشاره کنم. آیا در شعرهای او تأثیرات قرآنی مشهودست؟

نه. اگر با شناسم سراع شعرهای او برویم می‌توان رگه‌هایی پیدا کرد. اما سهراب به عرفان خالص دور نرود. عبادت دارد. در شعرهای او اندیشه‌های کنفوسیوس، بوداییسمی از شاعران شرق سرازیر می‌کنند. اما نه از مسیر منطقی، بلکه از مسیر غریب. در واقع این شرق زدگی نیز نوعی غریب زدگی به حساب می‌آید. برای اینکه این آثار اول به غرب می‌رود و از آنجابه سمت ما برمی‌گردد. ما هنوز هم

شخصیت‌هایی نداریم که این آثار را به طور مستقیم به فارسی برگرداند. زمانی که شرعیتی به توفیه ماسینیون گفت که ما اوپایشان‌ها را بخوانیم، ما متوجه شدیم که در سالان خیلی یعنی در دوره گورکانیان هند، دارالشکوهِ این آثار را به کمک وزرای هند ترجمه کرده و در اختیار ما نهاده است. اما این کتاب‌ها رونق زیادی پیدا نکرد. اما کتاب‌هایی که آقای پاشای و امثال ایشان از ادبیات خاور دور و از زبان‌های غربی ترجمه کرده‌اند، مورد توجه قرار می‌گیرد.

پس تأثیر مثبتی در تجدیدگرایی وجودنداره؟

شاعران نسل گذشته به اندازه نسل ما سیاسی نبودند. اگر هم به سیاست می‌اندیشیدند در فایره حکومت‌های داخلی بودند نه در سطح بین‌المللی.

بشر این روزها وارد یک جنگ آکادمیک بزرگ می‌شود. بشر به دنبال بهترین زبان است اسپرانتو بهترین زبان نبود انگلیسی برای بعضی از مقاصد خوب است و برای برخی نه. آتمیزاد به هر حال دنبال زبانی است که همه حوایجش را پاسخ دهد

حرف‌های شما در مورد بیداری شاعران بعد از انقلاب تا ناممک ماند.

من بر این عقیده‌ام که بیداری که این اواخر و به خصوص در اهل نخب پدید آمده، سلسله همه ادیان و مذاهب را جتایند. شاید آثار مثبتی که انسان امروز از حرکت امام(ره) دید باعث شد که بنیادگرایی مثبتی پیدا کند. ما هرگز نشنیده بودیم که مردم هند به خصوص در برخی از تفکرات دینی و هندوئیسم بحث بنیادگرایی را مطرح کنند. اما این روزها در میان آنها نیز بنیادگرایی بیاد می‌کند. این حرکات را باید نمره انقلاب و اعمال خردمنانه امام(ره) دانست. ما هم شاید خیلی نتوانسته‌ایم که انقلاب را از نقطه منقرش پیش ببریم. البته می‌توان دلایلی را برای این حرکت که بیان کرد انقلاب ما حرکتی عظیم‌تر از آن است که بشود آن را به یک نسل یا دو نسل محدود کرد. تغییر جایگاه کوهستان‌های بزرگ، مثل تغییر دادن شن‌های صحرا نیست که به یک باد شناگاهی تغییر کند. این تغییرات به دلیل عشق و بزرگی‌شان به زمان بسیار بیشتری احتیاج دارد.

بشر این روزها وارد یک جنگ آکادمیک بزرگ می‌شود. بشر به دنبال بهترین زبان است. اسپرانتو بهترین زبان نبود. انگلیسی برای بعضی از مقاصد خوب است و برای برخی نه. آتمیزاد به هر حال دنبال زبانی است که همه حوایج اش را پاسخ دهد. این کوشش الان به نحو‌هایی مختلفی جریان دارد.

از طرفی اینترنت دنیای ما را دگرگون کرده است. شماروزنه صدها کتاب می‌پنبد که روی این سیستم می‌رود تا محققان بتوانند بخوانند و آثار فرهنگی دنیا را با هم مقایسه کنند. تکراری‌ها را کنار بگذارند و اصلی‌ها را نگه دارند. کسی چه می‌داند، شاید ۲۰ یا ۳۰ سال دیگر مردم خیلی دعو‌های پنهانی نداشته باشند.

بحث ما کمی گسترده شد. لطفاً در مورد تأثیرات قرآن در ادبیات بعد از انقلاب بگویید. به طور طبیعی به جایی رسیدیم که ادامه بحث را آسان می‌کنند. امروزه وسایلی در دست ماست که محاسبه با آسان می‌کنند. ما از جهت هویت و شخصیت بیرون پیغمبر آخرالزمان هستیم. پیغمبر آخرالزمان چون یک شخصیت شگفت‌است که دینی را آورده است. اما هرگز ادعا نکرده دین تازه‌ای آورده است. او روزی که دین را آورد گفت که دین این دین ابراهیم (ع) است و من آن را احیا کرده‌ام. اینکه گفته دین، دین ابراهیم(ع) است یعنی آنکه هر گاه را روری اسم من نگذارید. یعنی یک جور دیو‌های بزیه که من مسلمان نیز با قرآن داخل می‌شوم. اگر ما اینجوری بیندیشیم مسیحیت، یهودیت و اسلام داخل آن دایره بزرگ جای می‌گیرند. منظور من از طرح این موضوع آن است که اگر عرصه را عرصه دین ابراهیم(ع) بگیریم، ما هر چه بسیار بزرگی خواهد بود که با دله دینی جور در می‌آید. پیغمبر (ص) فرموده است که هیچ دینی به غیر از اسلام وجود ندارد و وقتی از او در مورد اسلام پرسیدند گفت که دین ابراهیم(ع) که احیا کننده آن هستم. اگر چنین باشد و ما بتوانان دین اسلام به معنای گسترده اش باشیم، وارث همه حرف‌های درستی هستیم که با معیار دین ابراهیمی سازگار است. یعنی اگر فکر درست متعلق به چنین و زاین نیز باشد اما اندیشه‌های اسلامی جور باشد. ما آن را در نمی‌کنیم. چنانچه پیغمبر(ص) فرمودند مردمی از ایران، چنانچه دانش در چنین نیز باشد به آن دست پیدا می‌کنند. اگر چنین نگاه کنیم گستره، شاعرانه همه جهان را در بر می‌گیرد.

شعراء انقلاب تقریباً متوجه ماوریت و مسئولیت خود شده‌اند. از طرفی جهان نیز دستخوش اتفاقات و ارتباط‌هایی شد که آن نیز این اندیشه‌هایی شدن را باید می‌کرد. یعنی هم ارتباطات به سوی طبیعی به سمت رفته که شاعر جهانی بیندیشد. به مسائل ایدئولوژیک ما چنین مساله‌ای را می‌طلبد. این است که شاعران این حضور را روز به روز بیشتر خواهند داشت و امیدوارم که به زودی شاهد تازری باشیم که این آثار از جنسی باشد که همه مستضعفان و انسان‌های جهان آن را درک کنند. نفرت مانع امور نباشد و احساس فریبگی از بین برود و وقتی حرف ما از جنس آن باشد، آنها نیز به راحتی آن را می‌پذیرند. اینجا نعمات الهی است که از بخت خوش ما در آن حضور داشته‌ام.

یعنی چه به لحاظ تکنولوژیک و چه به لحاظ اقتصادی در آن وضعیتی قرار گرفته‌ایم که جهانی بیندیشیم و به دنبال زبانی باشیم که حساسیت مردم جهان را تشخیص دهد تا به آن زبان حرف بزنیم و پیام‌هایمان را برسانیم. خیلی خوب جمع کردید. هنوز دوستانه صحبت کردن مقداری دشوار است. رسیدن به هم‌زبانی اعتقاد همه انبیا و اولیا بوده است. شعرا و مفکران دنیا همین را می‌خواستند که انسان‌ها با یکدیگر به صلح و برادری و برابری برسند. چنانچه شیخ خرفانی گفته است: از بوم تا در چنین کسی را پای در سنگی رسد، درد آن از آن من باشد، این حرف یک مسلمان است که خود را در جایی احساس می‌کند اگر چنین تاروم کسی پیش به سنگی بخورد، او احساس همدردی می‌کند. اگر مدخلی‌ها و هم‌زبانی ما به این نقطه برسد، انسان به آنچه خواسته رسیده است و این دستاوردی است که قرآن برای شاعران بعد از انقلاب به طرز اهم داشته است.

یادداشت

سجاد صاحبزاد

نگاهی به کتاب «سبزها، قرمزها، سروده صادق رحمانی

رباعی‌های مدرن، ذهن مخاطب را می‌خوانند

صادق رحمانی به طور کلی در سبزها، قرمزها، نگاهی متفاوت به شعر دارد. از آن چیزی شروع می‌کند که شاید به ظاهر اهمیت چندانی نداشته باشد. او در ذیل برخی از صدف‌زنان نیمایی که در این مجموعه آمده، توضیحات کوتاهی آورده است و این توضیحات قرار است شرح‌دهنده دنیای رباعی‌ها باشد. اما در عمل چنین نیست. این توضیحات نه چندان بلند هوشمند به شعر منتور دیگری می‌شوند که برای فهمشان باید بگشت و رباعی را خواند. او اینجا دوباره سراغ توضیحات برگشت. به این ترتیب صادق رحمانی خواننده‌اش را در رفت‌وآمدی مدام مدام رباعی توضیح آن قرار می‌دهد. معنا به دست نیامدنی است. تنها می‌توان شکسته‌های آینه را دید که هر گوشه‌ای افتاده است و گاه می‌توان از تکه‌های آن، گایه‌گاه به معنای شعر که عصاره زندگی است دست یافت. علاوه بر وزن نیمایی با احتیاطاً بیت‌ها، شاعر به گونه‌ای دیگر از رباعی وام گرفته است. او در هر شعر یک «آه» را به تصویر کشیده است. یک آن که چندان پایدار نیست. آرام لحظه، نخب، شباعت

چندتایی به رباعی‌های کلاسیک زبان فارسی ندارد. اگر در رباعی‌های خیم‌شاعر کلان‌روایت‌های راه تصویر کشیده است. این بار صادق رحمانی به بیان خرد روایت‌های زندگی امروز پرداخته است.

یعنی او علاوه بر آنکه قالب رباعی را به چالش می‌کشد و بیان نویسی برایش بر می‌ریزد، در محتوا نیز این پیام مدرن را وارد می‌کند و به عبارتی به جای پرداختن به کلان‌روایت‌ها سراغ موضوع‌های به ظاهر کوتاه، اما عمیق می‌رود. برای قرآن در عصر این جمع‌سرخوش، آرام جوان درختان، بقعه‌ای پریزبانان.

صادق رحمانی از دستاوردهای شعر مدرن فارسی بهره برده است. یکی از آنها را می‌توان «میدخوانی» در این صدف‌ریاحی مدرن او دانست: «مید او پشت حسینیه اعظمی دیداول شوال است/ ... وای لیخند خداه، او برخی از کلمات را حذف می‌کند و نمی‌توانست تا مخاطب با مشارکت در متن آن را در ذهنش بسازد. این حذف گاه به شکل حذف فعل صورت می‌گیرد و گاه به شکل یک تصویر، یک عبارت و یک نمى شود چه در مورد «سبزها، قرمزها، می‌شود پیش از این نوشت، شاید بد نباشد اشاره‌ای نیز به نام گذاری شعرها داشته باشیم.

نام شعرها، در این کار صادق رحمانی، کمک بزرگی به فهم شعرهاست. این نام‌گذاری گاه به نام شیوه صورت می‌گیرد که ظاهر هیچ ربطی به متن ندارد. دیگر آن مترسک تها در خودی شاله شاعر اسم این شعر را دفن خروانی» گذاشته است که ظاهر هیچ ربطی به متن ندارد. اما مکمل و کلید فهم آن است. این نام‌گذاری در سایر صدف‌ریاحی هم به چشم می‌خورد.

«سبزها، قرمزها، صدف‌ریاحی نیمایی و سروده صادق رحمانی است که توسط نشر همسایه در سال ۱۳۸۵ منتشر شده است.

ادبیات

کتابهای زردرواشناسی از درو دیوار می بارد

کتابهایی که نشانی کوچه بن بست را می دهند

قریباغات را قدرت بنده، درباره دلایل رواج این آثار می گوید، مراجه جانات دارد،عصانه نفس در ۱۰روز- آنهاپارخی خاندن کتاب‌هایی است که در یکی دو دهه اخیر ذیل عنوان روان‌شناسی در برترین اغلب کاتفریسی‌ها به‌ویژه معنود نثارن کتاب روان‌شناسی جاجوشی کرده و سوزشسته‌اند. ماگشتن روان‌شناسی به دلیل جالبیت‌های که دراسته، همواره در همه جای دنیا مخاطبان فراوانی داشته و هم از این‌روست که در کشور ما نیز این رشته با وجود نیاپادش، در این مدت کناره‌نشسته نظر خوانندگان پشمارا به سوی خود جلب کند تا آنجا که شمار کتاب‌ها و تعداد نوبت چاپ کتاب‌های روان‌شناسی در مقایسه با دیگر حوزه‌ها، غارتی چشمگیری از نظر کمی وارداتی‌ها در حالی است که درصد بسیار زیادی از آثار این حوزه را کتاب‌هایی که پیش از این از آنها یاد شده تشکیل می‌دهد.

وعمدتا کنونی کتاب‌های روان‌شناسی در ایران، گاه یادآور این سخن یک عرصه پامسافه و ناپاشانی کشورمان است که می‌گوید، امروز هجوم اطلاعات و نوع آثار، آسوس کار انتخاب را برای خواننده دشوار کرده است و از طرف دیگر پایین بودن سطح کیفی کتاب‌ها در برخی حوزه‌ها باعث شده آثار خوب در میان عظیم آثار ضعیف گم شود.

سخن مذکور شاید پیش از همه در مورد کتاب‌های روان‌شناسی صدق‌پذیر باشد. در این گزارش بر آنیم تا مشکلات مزایایه بآلف و نشر آثار روان‌شناسی را از نگاه صاحب‌نظران و کارشناسان این عرصه تکلیف کنیم. دکتر فریددلفی روان‌شناسی وپوشیده‌در تقسیم‌بندی کتاب‌های روان‌شناسی می‌گوید: کتاب‌هایی را که در زمینه علوم رفتاری و روانی منتشر می‌شود می‌توانیم در سه گروه مشخص تعریف کنیم: یکی کتاب‌هایی است که برای جماع دانشگاهی و دانشجویمان تهیه می‌شود که این کتاب‌ها معمولا در کتبه‌های پژوهشی دانشگاه‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد و تأیید و چاپ می‌شود، گروه دوم کتاب‌هایی است که توسط متخصصان این رشته به زبان ساده برای عموم مردم نوشته می‌شود که این کتاب‌ها هم با توجه به اینکه پوشیده معمولاً فردمحوری است، قابل پذیرش است. اما سئوال‌مطابق و همه‌جای دنیا موسوم‌گردد کتاب‌های روان‌شناسی که توسط افراد بی‌یون تخصصی نوشته می‌شوند، بیشتر میزان فروش را دارند. به این دلیل که به گونه‌ای قوی‌فراوان و عده‌های دروغین به خوانندگان می‌دهند و در واقع آنها را غارتی از این قیل که چگونه خوبش شوم، چگونگی اعصاب به نفس داشته باشیم و... اغفال می‌کنند. این کتاب‌ها معمولا توسط افرادی نوشته می‌شوند که هیچگونه تحصیلات و تجربه‌ای در این زمینه‌ها ندارند و کسانی هم که جذب آنها می‌شوند اغلب افرادی هستند که در انتظار روش‌های سریع بهبودند و حوصله اقدامات علمی را که وقت‌گرفتار است، ندارند.

کسری و به نام روان‌شناسی در سال‌های اخیر رواج کتاب‌هایی که اغلب برگرفته از عرفان‌های دینی نظیر آثار اشرفی یا عرفان‌های سرچشمی است، نظیر آثار کاشانی‌ها هستند و دلیل عنوان روان‌شناسی هم چاپ می‌شوند. حجم بالای آن آثار این حوزه را به خود اختصاص داده‌اند، اما اینرسی که درنگ بریزان این کتاب‌ها به ذهن می‌رسد این است که کتاب‌هایی از این دست تا چه حد با روان‌شناسی - به مفهوم معاصر آن - انسجام دارند؟ اصداً شما می‌توانید روان‌شناسی را با شیئی و روان‌شناسی درون‌گرا و درون‌نگر در پاسخ به سئوال‌مذکور می‌گویید، این کتاب‌ها هیچ‌سختی با روان‌شناسی کلاسیک ندارند، دلیل هم این است که نظریه‌های روان‌شناسی دارایی کلاسیک دارای ساختاری است که در آن ساختار، آسیب‌شناسی روانی و نظریه شخصیت پیش‌بینی شده که براساس آن می‌توان کار بالینی کرد. این موضوع، موضوع بسیار مهمی است، برای مثال اگر یک نفر اضطردگی دارد، این اضطردگی می‌تواند نظریه لکان - یک‌دریسه توضیحی دارد اما نظریه‌هایی که افرادی مثل ارونش براساس خودشناسی کردی، خودشان ارائه می‌دهند ساختار و اساس کاری نثار در مورد مریض‌های مثل ارونش، آفرایانه‌جلی موافق باشند، چرا که یافته‌هایی از این دست، رویزیه‌های فلسفی نظری ندارد و اصداً معلوم نیست در مورد افراد مختلف یکسان یکسان داشته باشد، یعنی اصداً تفاوت‌های فردی در آنها لحاظ نشده و این روی‌فراگیر نیستند.

محمدیور در ادامه، درباره دلایل رواج این آثار می گوید، یکی از دلایلی که باعث شده آنها تا این حد قدرت بگیرند، ضعف نظام بهداشت و روان کشورمان است. متأسفانه مردم روان‌شناسی را بیشتر از طریق کارشناسی که درصدا و بسیار محدود پیدا می‌کنند، می‌شناسند. آنها در روان‌شناسی را به سمت یک جزیره‌ستای شده مثل گیسوی می‌رند، درحالی که این در بدلت‌هاست و روان‌شناسی لقمه می‌زند.

محمدیور همچنین ضمن اشاره از مسئولان و سیاستمداران عرصه نشر به دلیل بی‌توجهی به وضعیت کتاب‌های روان‌شناسی، درباره ماهیت کتاب‌های نظیر آثار آنتونی رابین اسکاولر، شین، اوشو و... می‌گوید: مسئله این است که کتاب‌های روان‌شناسی وحشی یا روان‌شناسی کوجه بازی به نوعی یک توافق تاکتیک و توجیحی با افراد

افسرده، مضطرب، و سواسی و... می‌کنند. به این معنا که، بنیید ما شما را با آن مفهوم اساسی درون‌تاک مواجه نمی‌کنیم، یعنی فقط به شما می‌گوییم که چطور بدون این که خودخواهی‌ها و خوبیش کامگی مایان را کنار بگذارید، بدون این که مرعات دیگران را بکنید، چه کار کنید که فقط حال خوبی داشته باشید و البته کنمی هم احساس معنوی چاشنی آن می‌کنند و افراد را در یک سطح خلسه لگه می‌دارند. از آنجا که رویرو شدن با تعارض‌های درونی خیلی مشکل است و لزوماً دیگر اساساً روان‌درستی - به گفته رابینو - رویزیه‌ی مرمجه شدن، هرچه ساختار باج است، این کتاب‌ها می‌آیند به نوعی احساس آدم‌ها را یاد می‌کنند تا این باج معنود نشود، یعنی به او می‌گویند، تو خوبی، تو نیاز به توجه و تشجیح نداری، تو هر کاری می‌توانی بکنی، همه چیز توست... به این ترتیب خودخواهی آدم‌ها را یاد می‌کنند. من به تجربه دیده‌ام افرادی که به سمت این نوع کتاب‌ها می‌روند بعد از مدتی سرخورد می‌شوند، چرا که این کتاب‌ها کاری می‌کنند که آدم هیچ وقت با خودش روبرو نشود. متأسفانه در حال حاضر یک

ضرورت نظرات برانرا ترجمه از آنجا که آثار ترجمه شده، بیشترین درصد حجم کتاب‌های روان‌شناسی را اشغال می‌شوند، برخی از صاحب‌نظران بر این باورند که برای تکثیر و تعدیل وضعیت کتاب‌های روان‌شناسی باید با ترجمه‌های آثار ترجمه‌ای رفت و بازگردد در این عرصه از آثار ترجمه‌های آثار ترجمه‌ای دکتر بریوخ دادستان استاد دانشگاه و مدیر گروه روان‌شناسی سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (استاد) وضعیت کتاب‌های روان‌شناسی را از جمله در حوزه ترجمه بسیار ناسامان توصیف می‌کنند و می‌گویند: ما اصداً بسیار بزرگی در کتاب‌های علمی روان‌شناسی داریم؛ این دانش آن قدر با سرعت پشرفت می‌کند که به سختی می‌توان آنرا احراز، اطلاعات را در اختیار خوانندگان قرار داد؛ از طرف دیگر حجم عظیم کتاب‌های پیش از افکار و تحریفی که تحت عنوان روان‌شناسی عرصه می‌شوند، وضعیت کتاب‌های روان‌شناسی را آشفته و ناسامان کرده است. این کتاب‌ها با نام‌هایی که با مهارت‌های بازاری روی آنها گذاشته می‌شود، بنا به نام‌هایی کتاب ایجاد می‌کنند و به همین دلیل غلباً از فروش بالایی هم برخوردارند.

دکتر دادستان معتقد است که باید یک شورای تخصصی کتاب‌هایی را که برای ترجمه انتخاب می‌شوند، مورد بررسی قرار دهد تا اینکه اگر یک کتاب فایده‌ای ندارد، دست که ردیفش هم نشاند. وی در ادامه می‌افزاید: در این مشکل این است که برای ترجمه کتاب‌ها مجاز صادر شود، اما در حال حاضر کتاب‌های زیادی داریم که به نسبت کم‌بیشتر و غیره این حال بسیار مفید هستند. نام تمام فطرد و فرزندپروری، تمام فطرد

فرهنگ فروگاشته و تنزل یافته؛ فرهنگ که علاوه جغرفی (راه) در کتاب فرهنگ بیرون، فرهنگ پشروه از آن به عنوان فرهنگ بی رنگ نام می‌برد دارد و بازار کتاب می‌شود و به مرور نوجوانان و جوانانی که بیشترین مشتری این کتاب‌ها هستند، بازوها و انگار ش‌هوشان بر این اساس شکل می‌گیرد. من بدون تعارف باید بگویم کسانی که این کتاب‌ها را می‌خوانند باید به سلامت روان خودشان شک کنند؛ چون همان‌طور که گفته‌ام این کتاب‌ها با ایجاد یک خلق مثبت کاذب با انسان کاری می‌کنند که هرگز با خودش روبرو نشود اما مفاهیم درونی مخصوصاً مفاهیم وجودی که دست از سر او برنمی‌دارند. هر فردی باید خود را در ساخت‌های بیگاری و روزهایی که در خانه است ازبازی کند یعنی روزی که تهامت، تلویزیون برنانه خوبی ندارد.

رویکرد روان‌شناختی به عرفان اسلامی ظهور علم روان‌شناسی است، علم‌هایی که فرآیندهایش از ویژگی‌های نظری این عرصه، مولانا، غطار، حافظ و... و قیام‌الهاشم سرچشمه اصلی عرفان یعنی قرآن، طرح و تصویری آمل از انسان و مسائل اساسی او ارائه کرده‌اند، تصویری آجتان وصال و اضطران آن بگذارد و به عنوان شاعر این مدعا همین است که در یکی - دو سال گذشته مثنوی مولوی درصدا پرورش‌ترین کتاب‌ها در این عرصه‌ی قدس‌هایان که چراغی باشد این اصول، امروزه ما خوانندگان آثار مولوی، عرفان‌ها، ششده، هنری، سرچشمی و... به نام روان‌شناسی شده‌ایم، برخی است که باید با سختی از دست‌اندرکاران عرصه نشر نوبت‌ها بخواشد.

محمد بهجت مدیر نشرات‌ها بهجت در پاسخ سئوال مذکور می‌گوید: عرفان ما کتبه‌ای از اما مفاهیم روان‌شناختی است و اساساً عرفان نوعی روان‌شناسی محسوب می‌شود؛ چرا که هدف عده‌اش خودشناسی است؛ اما این که چرا عرفان‌های وارداتی بازار کتاب ما را قشقه کرده‌اند، من نمی‌توانم بگویم. مشکل این است که درک آفرین عرفانی خودمان به دلیل زبان‌سجده‌های که دارد برای خوانندگان دشوار و کمتر قابل فهم است. داستان‌ها روان‌شناس ما در کنار آنها، به استراخ این مفاهیم عشق و نگارن آن به صورت ساده و همه‌فهم تهر کمت‌بندند و تا خوانان ما به جای این که مسحور کنسای مثل اوشو و کاشانی‌ها شوند، از آثار عرفانی خودمان که با فرهنگ ما نیز سازگارتر است بهره‌برند، طبیعی است که برای افرادی معمولی درک کتاب‌های مثل مرصداً، دعاء، تسبیحات می‌خوانند و این مشکل است و این عنوان نیاز به بازبینی به زبانی ساده و همه‌فهم دارند.

بهجت در ادامه می‌گوید: کتاب‌هایی که تحت مشتمل است در حوزه روان‌شناسی چاپ می‌شوند، گفته از این که مثنوی و اصولی ندارند، اساساً فرسنگ غیره نوشته می‌شوند و به هیچ‌وجه با فرهنگ ما و بومی ما همخوانی ندارند. ما فقط رفته‌لهم سراغ ترجمه کتاب‌ها می‌چرا ایجاد نوعی ثروت و خوشبختی و... کار دیگری نمی‌کنند، طبق است بیشترین موضوعی که در قیل کتاب‌ها می‌خوانند، گفتا می‌کنند پشرفت در مسائل مادی است چون همان‌طور که می‌دانید در جلی مثل آمریکا آدم مرفق کسی است که پول بیشتری در می‌آورد، نه کسی که آفرایش بیشتری دارد؛ آنها موفق‌تر و امسرافرو موفقیت مادی می‌شوند و اصداً ما اسامی با ترجمه همان کتاب‌ها داریم اما فرهنگ ما باقیات کنیم؛ درحالی که اندیشه‌ای که پشت شعار است، اندیشه‌ای سرسراسر است است که حاصلش تغافل از آفرایش است، اما کسی تا به حال آمده این اندیشه‌ای را که در همه جای عرفان مأموم می‌زند پیدا کند؟

چنان‌هایی داشته خودشناسی هستند و اصلا به همین دلیل هم سراغ آثار روان‌شناسی می‌روند. دلیل این که از همه عرفان‌های رقیق‌ترند، آن است که از آن طرف، همه انسان‌ها می‌شوند؛ این است که ما در این طرف‌کاری کرده‌ایم که این خلأ پر شوند. بهجت در ادامه درباره علت روی آوردن نثاران چاپ می‌تواند که برای چاپ از خوب ندارد، اولین کاری که یک ناشر است، چون اگر تجارت کند کم‌تست خود، در نتیجه آفرایش کاری که می‌کند این است که سراغ کتبی می‌دود که در سودآوری‌اش مطمئن است و وقتی یک ناشر هیچ نقد و دغدغه‌ای برای چاپ از خوب ندارد، اولین کاری که می‌کند این است که سراغ این گروه کتاب‌ها برود؛ آنها به دست ترجمه بسیار زیاد کتاب‌ها می‌کنند، هر کتابی که در نظر می‌آید، همه‌فهم است و در نظر ناشران و ناشران، این کتاب‌ها را به ناشران می‌فروشند و ناشران با کلیت بالای و زبانی ساده و همه‌فهم مطالعه و در مرحله بعد، تحت نثاران را در ایجاد عرصه برای چاپ گروه آثار. امیدواریم شاهد چنین تحولی در این عرصه باشیم.

مهستی خیری

افزایش سطح دانش عمومی جامعه یکی از شاخص‌های رشد و پیشرفت جوامع به‌شمار می‌آید. در مجموع آگاهی‌ها و اطلاعات علمی مردم با تأثیر در نحوه رفتار آنها علاوه بر ایجاد پایه‌هایی محکم برای فرهنگ‌سازی اجتماعی تأثیرات چشمگیری در ایجاد مختلف زندگی اجتماعی و اقتصادی آنها خواهد داشت. همین که افراد یک جامعه با آثار و علائم یک‌سری بیماری‌های شایع در کشور خود آشنا باشند و در زمان مناسب به پزشک مراجعه کنند علاوه بر اینکه خانواده خود را از لحاظ روحی و روانی و همچنین هزینه‌های سنگین درمان در امان می‌دارند دولت نیز مجبور به صرف هزینه‌های بسیار زیاد برای درمان بیمارانی که به راحتی قابل پیشگیری هستند نخواهد شد.

از آنجا که پایه و اساس همه این آگاهی‌ها به آموزش برمی‌گردد بالطبع وقتی پای آموزش در میان باشد کتاب به‌عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارهای آموزشی مطرح می‌شود. این مقدمه تنها اشاراتی برود برای روشن شدن اهمیت کتاب‌های آموزشی پزشکی برای عموم مردم که اخیراً شاهد نمونه‌های پیش‌روی از آنها هستیم. گفت‌وگویی این هفته نیز اختصاص دارد به پزشک جوانی که مدیریت انتشارات جهاد دانشگاهی دانشگاه علوم پزشکی تهران را با دیدگاه تریب‌کتاب‌های با مفاهیم علمی پزشکی برای همگان به عهده گرفته است.

مدیرانتشارات جهاد دانشگاهی دانشگاه علوم پزشکی تهران:

کتابهای پزشکی به نظارت جدی نیاز دارد

آقای دکتر ریاضی بعد از یک معرفی کوتاه برای ما بگویید که انگیزه تولید کتاب‌های پزشکی برای عموم مردم از کجا و چگونه در شما شکل گرفت؟

من متولد ۱۳۵۸ شیراز و دانشجوی سال هفتم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران هستم. ۳۳ جلد تألیف و ترجمه انجام داده‌ام که یکی از آنها به‌نام صداها و سونوهای قلبی که در سال ۸۱ منتشر و با استقبال خوبی مواجه شد و از آن به بعد به کار نشر بیشتر علاقه مند شدم. بعد از آن من و تعدادی دیگر از دانشجویان پزشکی پیشنهاد انتشار مجموعه‌ای از کتاب‌های آموزش پزشکی به زبان ساده و برای عموم مردم را با دکتر همدان‌نویسی سازمان نظام پزشکی مطرح کردیم. ایشان پذیرفت و ما مشغول به کار شدیم ولی از آنجایی که ما در چارت سازمان حرفه نشده بودیم کار پیشرفت نمی‌کرد. در نهایت از سازمان جدا شدیم و کار را به انتشارات حیان پیشنهاد کردیم. با همکاری حدود ۷۰ دانشجوی پزشکی ۹۰ استاد دانشگاه تهران طرحی به انتشارات حیان ارائه شد از آن پس مجموعه‌ای از کتاب‌های علمی پزشکی به زبان ساده تحت عنوان کتاب سبزه منتشر شد که من مدیر تألیف آنها بودم و همین انگیزه‌ای شد که مدیریت انتشارات جهاد دانشگاهی را با توجه خاص به کتاب‌های علمی برای عموم مردم بپذیرم. به طوری که از ۱۴ عنوان کتابی که طی یک سال گذشته توسط جهاد دانشگاهی منتشر شده ۴ عنوان کتاب‌های مرجع است که البته آنها هم دانش داخلی است و از بحث ترجمه و گردآوری که دور است و ۱۰ عنوان دیگر برای عموم مردم نوشته شده است.

با توجه به اینکه شما یک ناشر دانشگاهی هستید نشر اینگونه کتاب‌ها برای شما چه جایگاهی دارد و در ضمن نظارت مخاطبان شما در دانشگاه‌ها میتواند پس برای توزیع و معرفی این کتاب‌ها چه چگونگی عمل کرده‌اند؟

در دانشگاه‌های علوم پزشکی علاوه بر بحث‌های بهداشت و درمان و تألیف آموزش پزشکی نیز دارند و از این نظر نگاه ما به عنوان ناشر دانشگاهی پزشکی با ناشران وزارت علوم که بیشتر در زمینه کتاب‌های درسی فعالیت می‌کنند، متفاوت است. جهاد دانشگاهی نیز به لحاظ پویایی و فعالیت‌هایی که دارد علوم را در کتاب‌های درسی انتشار کتاب‌های علمی برای عموم را نیز در دستور کار خود قرار داد که خوشبختانه خیلی خوب جواب گرفت. البته نظام توزیع را که در این رابطه تعریف کردیم بسیار موثر بود. بر اساس محتوای کتاب‌ها یا داروخانه‌ها، مراکز بهداشت و درمان، بیمارستان‌های آموزشی دانشگاه صحبت کردیم و کتاب‌ها را برای فروش به آنها سپردیم و به‌تازگی نیز طرحی داریم که بر اساس آن قرار است در تمام بخش‌های آموزشی کتاب‌های مرتبط را قرار دهیم. البته هنوز در زمینه تمام بخش‌های تخصصی کتاب‌ها نداریم ولی این کار را در برنامه داریم که بسیار با مراجعه به بیمارستان و یا در زمان بستری از طریق این کتاب‌ها آموزش‌های لازم را به دست آوردن این کار با توجه به ظرفیت‌های موجود در دانشگاه علاوه بر افزایش سطح دانش عمومی مردم در زمینه بهداشت و سلامت در حوزه نشر پزشکی نیز موثر است. زیرا برای تولید چنین کتاب‌هایی و موثر بودن آنها نباید بتوانیم دانش پزشکی می‌کنیم کشورمان را از آنجا

اشاره کردید به دانش پزشکی بومی، این کتاب‌ها بجز اینکه باید به مسائل پزشکی و بهداشتی به‌گونه‌ای یادداشت‌کنند که برای مردم کشور ما ملموس باشند چه دلایل دیگری وجود دارد که ارزش کتاب‌های تألیفی در این بخش را بالا می‌برد؟

کشورهای پیشرفته مدت‌هاست که روی افزایش سطح دانش عمومی مردم خود کار می‌کنند بنابراین سطح علمی آنها بالاست و کتاب‌هایی که برای آنها عمومی هستند و در کشور ما ترجمه می‌شوند در واقع برای استفاده عموم مردم ما مناسب نیستند. بنگه در بسیاری مواقع در سطح پزشک عمومی ما مطرح می‌شوند. در ضمن باید توجه داشت که هر کشوری باید در تهیه اینگونه کتاب‌ها الگوها و مسائل بهداشتی رایج خود را در نظر بگیرد. در مجموع در این شرایط برای تولید کتاب‌های علمی عمومی ما باید بسیار پایه‌ای‌تر و ساده‌تر به شرح مسائل بپردازیم. شما در جهاد دانشگاهی برای اینکه کتاب‌هایی که تهیه می‌کنید به زبان ساده‌تر و قابل استفاده برای مردم باشند کاری انجام داده‌اید؟

در دانشگاه پزشکی تعدادی از دانشجویان پزشکی، کانون ادبی تأسیس کرده‌اند ما برای ویرایش این کتاب‌ها از این دانشجویان کمک گرفتیم زیرا هم به لحاظ ادبی و هم به لحاظ آشنایی با دانش پزشکی که محتوای اصلی این کتاب‌هاست مهارت دارند. در کل سعی شده که به جای واژه‌های پزشکی معادل‌های فارسی که برای مردم هم آشنا باشد استفاده شود. چند وقت پیش گروهی از اساتید پزشکی دانشگاه‌های بریتانیا به دعوت دانشگاه تهران و جهاد دانشگاهی به ایران آمدند، آیا در زمینه نشر و کتاب هم برنامه خاصی داشتید؟ افرادی که به ایران آمدند از نظر علمی در ایران

در دانشگاه پزشکی تعدادی از دانشجویان پزشکی، کانونی ادبی تأسیس کرده‌اند، ما برای ویرایش این کتاب‌ها از این دانشجویان کمک گرفتیم. در کل سعی شده که به جای واژه‌های پزشکی معادل‌های فارسی که برای مردم هم آشنا باشد استفاده شود

سطح بودند و در جریان این سفر با نظام بهداشت و درمان ما آشنا شدند و به اتفاق آنها یک سری کارهای مشترک کتابی انجام دادیم. چون می‌دانستند که در مورد نشر کتاب فعالیت دارم تعدادی کتاب به من هدیه دادند و بیشتر به بحث و گفت‌وگو درباره تولید کتاب و نشر پرداختیم.

نظر آنها درباره نشر کتاب‌های پزشکی در کشور، چه بود؟

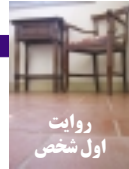
تکلی که خیلی برای آنها جالب بود اینکه کتاب به سرعت و خیلی راحت در ایران چاپ می‌شود. مثلاً از نظر آنها جالب نبود که یک نفر دانشجوی ایران

تعداد زیادی تألیف یا ترجمه باشد. حتی یکی از پروفیسور تمام‌هایی که در آن جمع بود گفت بعد از اینکه بازنشسته شدم مقالات و کارهای علمی دوران کار و تحصیل را جمع آوری کردم، سر سامان دادم و بعد از سه سال بالاخره یک کتاب یک جلدی منتشر کردم.

مشکل بین نشر تکب پزشکی در کشور ما این است که عده معدودی از تحقیقات و کارهای نو و جدید شروع می‌کنند و نتایج تحقیقات خود را در قالب یک کتاب ارائه می‌دهند ولی اغلب ما کارهایی را که دیگران انجام داده‌اند، نمی‌بینیم و به اسم خودمان کتاب منتشر می‌کنیم و در نهایت نتایج هم می‌شویم. در هر صورت آیا دوست است که یک کتاب دانشجویی که کتاب مرجع برای پزشکان متخصص نبویسد و بعد مورد تشویق هم قرار بگیرد؟

این نکته‌ای را که شما به آن اشاره کردید از جهت اشکالات و غلط‌های احتمالی هم مهم است. مسلماً یک استاد از یک منبع غیر معتبر استفاده نمی‌کند ولی چه تضمینی وجود دارد که سایر دانشجویان از اینگونه کتاب‌ها استفاده نکنند. نظرم این است که چرا بر محتوای کتاب‌های پزشکی نظارت

نظارت جدی به روی محتوای کتاب‌ها حلقه مفقوده بین علوم و نظام سلامت و در واقع بیشترین جایی است که ما می‌توانیم از آن آسیب ببینیم. در بخش پزشکی این مسأله اهمیت فوق‌العاده‌ای پیدا می‌کند زیرا مستقیماً با جان مردم سرو کار دارد. در واقع پزشکان خیلی با کتاب سرو کار دارند و کتاب ابزاری برای معالجه بیماران محسوب می‌شود و اگر مسئولان وزارت ارشاد به کتاب به‌عنوان یک ابزار درمانی نگاه نکنند قطعاً این نیاز اساسی می‌شود که یک گروه تخصصی نظارت جدی بر محتوای کتاب‌ها داشته باشند. البته چیزی که باعث شده این گروه تشکیل نشود به نظر من تعداد کتاب‌های پزشکی است. یعنی اینقدر به کمیت و

روایت اول شخصی

بالباهی خواندنی یک پروانه

مجتبی شاکری، محقق و نویسنده

طی چند ماه اخیر تمام هم‌وغم من سامان دادن به کارهای عقب افتاده دفتر پژوهش ادبیات داستانی برای خلق فیلمنامه در سیمافیلیم بوده و کتاب خواندن و خلاصه‌سازی از ۲۰۰۰ زمان و مجموعه داستان فهرست شده از یکصدسال اخیر، قصه ماه این بوده که قابلیت‌های بصری این زمان‌ها داستان‌ها را برای به تصویر کشیده شدن ارزیابی کرده و آنها را به فیلمنامه نویسان سیمافیلیم پیشنهاد کنیم.

علاوه بر این کار اگر فرصتی باقی بماند و عمری، قصه دارم یک مجموعه از داستان‌های چند سال اخیرم را در هیات کتابی با عنوان «پروانه» به یکی از ناشران پیشنهاد کنم.

البته این کار فرصتی فارغ از دغدغه‌های امروزی می‌طلبد تا علاوه بر افزودن چند داستان دیگر آنها را ویرایشی مجدد کنم.

ترجمه شعرهای پرتغالی

امدیپوری، مترجم

یک مجموعه از شعرهای نونوزویس شاعر معاصر پرتغالی به فارسی برگردانده‌ام با عنوان خلسه بر ویرانه‌ها که نشر چشمه در تدارک چاپ و انتشار آن است.

از این شاعر تاکنون شعری به فارسی برگردانده نشده و این مجموعه می‌تواند نمونه‌ای از شعرهای معاصر پرتغالی را به فارسی زبانان معرفی کند. البته باید عنوان کنم که نونوزویس از جمله شاعران شناخته شده پرتغالی است.

کتاب قصه‌های از نظر سیاسی می‌ضرورت جیمز فین گارتر هم که از سوی نشر باغ منتشر شده بود برای چاپ دوم به نشر مشکلی سپرده شده و به احتمال قریب به یقین همین روزها منتشر می‌شود.

رویکردانی از تاریخ

ابوتراب خسروی، داستان نویس

در حال حاضر روی آخرین رمانم کار می‌کنم که عنوان «ملکان عذاب» را بر روی جلد خواهد داشت. هر چند که قائل به سه گانه (به معنای کلاسیک آن) نیستم چرا که اساساً تریولوژی، سه داستان بلند به شکل مرتبط است اما شاید بتوان گفت که این رمان نیز به لحاظ مضمونی ادامه دو کار قبلی (اسفار کاتبان و رود راوی) است.

من در این رمان به سه موضوع و مضمون موازی پرداخته‌ام که انسان همیشه در طول تاریخ با آن دست به گریبان بوده و به نوعی روایت سرگشتگی انسان است. من در کتاب ملکان عذاب به روایت خرافه پرداخته‌ام. پس از این کتاب قصد دارم روی مضامین معاصر کار کنم گر اینکه این سه رمان نیز روی هم رفته به مسائل مبتلا به امروزی پرداخته‌ام تصور می‌کنم باید کمتر به تاریخ رجوع کنم.

پژوهشی درباره هنر دفاع مقدس

دکتر مرتضی گودرزی دیباج

معرفت هنر معاصر عنوان کتابی است درباره مباحث نظری هنر از جمله جامعه‌شناسی هنر، اقتصاد هنر، روانشناسی هنر و هنر مند... که در جامعه مدرن و معاصر امروزی بر هنر تأثیر گذاشته است. من در این کتاب که انتظار می‌رود در آینده‌ای نه چندان دور توسط انتشارات عطایی منتشر شود در واقع به حواشی هنر که به تعبیری هنر در متن آنها معنا می‌یابد، پرداخته‌ام. البته باید عنوان کنم که کتاب حاضر در اصل تلاشی است در نقد و ارزیابی نگاهی که هنر را مقوله‌ای انتزاعی و مستقل می‌داند در حالی که اساساً مسائل و مباحث نظیر اقتصاد، ارتباطات، جامعه‌شناسی، روانشناسی و... به هنگام نسبت برقرار کردن با هنر، تأثیری غیر قابل انطباق بر هنر دارند.

عنوان کتاب بعدی بنده نقاش انقلاب است که قرار شده فرهنگستان هنر و پژوهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی آن را به شکل مشترک در حاشیه همایش هنر انقلاب که در دی ماه امسال برگزار می‌شود، منتشر کنند.

کار مجموعه هشت جلدی هنر دفاع مقدس هم به دلیل مشکلات مالی و عدم حمایت نهادهای ذیربط با کندی پیش می‌رود. این مجموعه را از سال ۱۳۷۹ شروع کردم و تا به امروز با وجود مشکلات و مشکلات مالی تلاش شده تا حداقل اثری در خور نالیف شود البته با این مشکلات تصور می‌کنم چند سال دیگر نیز کار داشته باشد.

یک کار دیگر نیز با موضوع تاریخ تطبیقی هنر دارم که فعلاً باید درباره آن به همین نام و موضوع بحث اکتفا کنم.

از گفتمان تا فراغت

دکتر باقر ساروخانی، استاد ارتباطات و علوم اجتماعی دانشگاه تبران

هم‌اکنون سه کتاب در دست تکمیل و بازبینی نهایی دارم که هنوز با ناشر خاصی به شکل قطعی وارد مذاکره نشده‌ام.

کتاب اول عنوان «تحلیل گفتمان» را بر روی جلد خواهد داشت. در کتاب حاضر از دیدگاه روش‌شناسانه به بحث و گفتمان پرداخته‌ام و به تعبیری شاید بتوان گفت که این اثر در واقع به گونه‌شناسی گفتمان، بنیادگزاران، روش‌های تحقیق و سرانجام وجوه انضمامی گفتمان و تحلیل آن می‌پردازد.

نام کتاب بعدی «اسبب‌شناسی ارتباطات انسانی» است و در کل ارتباطات انسانی و رسانه‌ای جهان امروز را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد. تلاش من در این کتاب تأثیر بر دو رویکرد اصلی در علم ارتباطات است تا از این منظر بتوان روابط انسانی و رسانه‌ای را اسبب‌شناسی کرد.

«هنر کز زبانی» عنوان کتاب سوم بنده است که در اصل روایتی است جامعه‌شناختی از سازمان‌هایی که به دلیل متورم شدن و وسعت بیش از حد، کارایی خود را از دست داده‌اند و بر همین اساس تلاش می‌کنند کارهای خود را به شکلی غیرمتمرکز به سازمان‌ها و ادارات تابعه خود تفویض کنند تا مگر با این تمهید مشکلات پیش روی را از میان ببردند.

پس از انتشار سه مجلد از کتاب آروش‌های تحقیق در علوم اجتماعی که در مجلد از آن توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مجلد سوم توسط نشر آگاه روانه بازار نشر شده قصد دارم علاوه بر انتشار چهارمین مجلد این مجموعه، جلد سوم آن را با اصلاحات و ویرایشی جدید روانه بازار نشر کنم و به احتمال قوی با نشر آگاه درباره آن وارد مذاکره خواهیم شد.

در تدارک نوشتن دومین مجلد کتاب «جامعه‌شناسی خانواده‌ها» هستم که توسط انتشارات سروش به چاپ نهم رسیده است. مجلد دوم کتاب «جامعه‌شناسی ارتباطات» که اخیراً چاپ هفدهم جلد اول آن توسط انتشارات اطلاعات روانه بازار شده، دغدغه دیگر بنده است تا مگر از این منظر بتوان این بحث را به شکلی مسبوط مورد بررسی قرار داد. «جامعه‌شناسی فراغت» عنوان پژوهش و کتاب بعدی بنده است که تصور می‌کنم بتوانم آن را در آینده‌ای نه چندان دور تحویل یکی از ناشران دوست بدهم.

سروده‌های زیر باران

محمدعلی بیمنی، شاعر

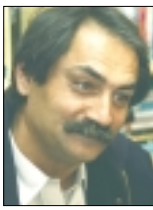

نشر داریوش پس از انتشار مجموعه شعر «این خانه مواژه‌های نسوزی» دارد در تدارک انتشار مجموعه‌ای از شعرهای اخیر من با عنوان ایچتر برای چه خیال که خیس نمی‌شود است. نمی‌توانم در مورد تفاوت‌های این مجموعه با کارهای قبلی چیزی بگویم چرا که اساساً این کار من نیست و بهتر است دوستان منتقد آن را ارزیابی کنند اما باید عنوان کنم که من تلاش خود را کرده‌ام تا کار خوبی ارائه کنم.

علاوه بر این مجموعه شعر، قصد دارم یادداشت‌ها و نگاه‌های خودم به کارها و مجموعه‌های دوستانم را در قالب کتابی تحویل نشر داریوش دهم. این مجموعه در اصل دربرگیرنده یادداشت‌هایی است که طی سال‌های اخیر بر روی مجموعه شعرها یا درباره شاعران نقد نوشته شده و که در نشریات هم منتشر شده‌است.

پایان نامه‌هایی از دانشجویان عزیز رشته ادبیات فارسی هم هست که در اصل تحلیل کارها و شعرهای من بوده که قصد دارم در صورت مساعدت نشر مروارید مقدمه یادداشتی کوتاه بر آنها بنویسم و به صورت کتابی آن را منتشر کنم.

جناب دکتر ثروتیان نیز با محبت تمام کتابی درباره کارهای بنده نوشته‌اند که نشر روزگار در تدارک چاپ و انتشار آنهاست. درباره این کتاب چیزی جز محبت دکتر ثروتیان نمی‌توانم و بهتر است خودی کار خویش را معرفی کنند.

رویکردانی از تاریخ

ابوتراب خسروی، داستان نویس

در حال حاضر روی آخرین رمانم کار می‌کنم که عنوان «ملکان عذاب» را بر روی جلد خواهد داشت. هر چند که قائل به سه گانه (به معنای کلاسیک آن) نیستم چرا که اساساً تریولوژی، سه داستان بلند به شکل مرتبط است اما شاید بتوان گفت که این رمان نیز به لحاظ مضمونی ادامه دو کار قبلی (اسفار کاتبان و رود راوی) است.

من در این رمان به سه موضوع و مضمون موازی پرداخته‌ام که انسان همیشه در طول تاریخ با آن دست به گریبان بوده و به نوعی روایت سرگشتگی انسان است. من در کتاب ملکان عذاب به روایت خرافه پرداخته‌ام. پس از این کتاب قصد دارم روی مضامین معاصر کار کنم گر اینکه این سه رمان نیز روی هم رفته به مسائل مبتلا به امروزی پرداخته‌ام تصور می‌کنم باید کمتر به تاریخ رجوع کنم.